

Osudy Motešických.

Rod Motešických v 18. až 20. storočí s dôrazom
na kaštieľ v Ladcoch.

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

JUDr. Mgr. Tomáš Michalík, PhD.

Ladce, 12. apríl 2022

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

HØGSKULEN
FOR GRØN
UTVIKLING

OUI Ladce

www.eeagrants.sk
www.kastiel-ladce.eu

Erb rodu Motešických

Motešický

Modrý štít, v ktorom pred stromom kráča medveď.

V horných rohoch štítu: zlatá hviezdička a strieborný polmesiac (výnimočne môžu aj chýbať).

Klenot: doprava obrátený hnedý medveď vyrastajúci od pása.

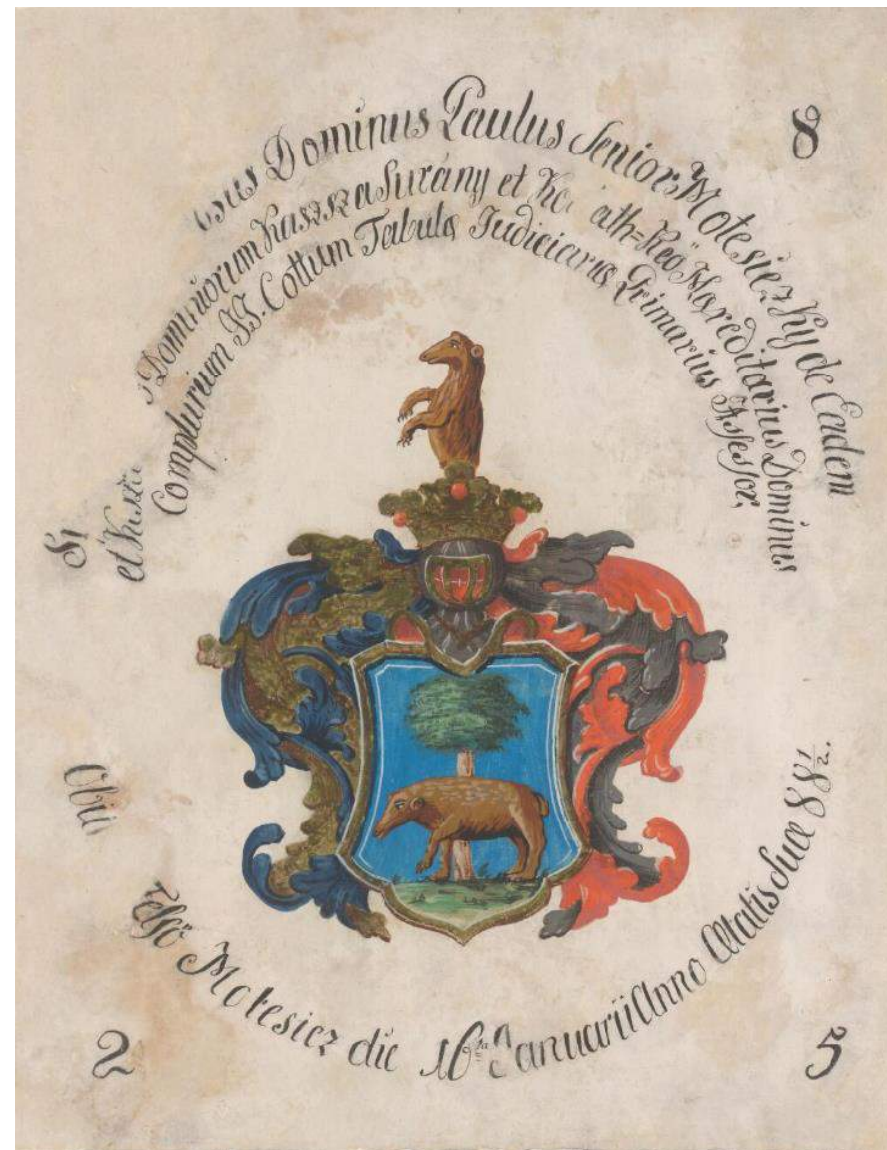
Prikrývadlá: modro-zlaté a červeno-strieborné.

Prvý výskyt: pečate trenčianskeho podžupana Pavla Motešického z rokov 1631 – 1633 (resp. prísazného Trenčianskej stolice *Pavla Majthényi aliter Motthesiczky* v roku 1595).

Erb rodu Motešických

Motešický

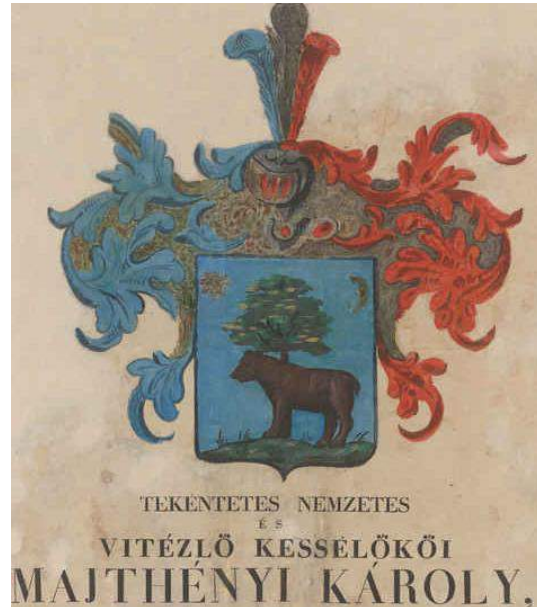
Mortuárium Pavla Motešického, 1825 (© Slovakiana)

Erb rodu Motešických

Motešický

VS

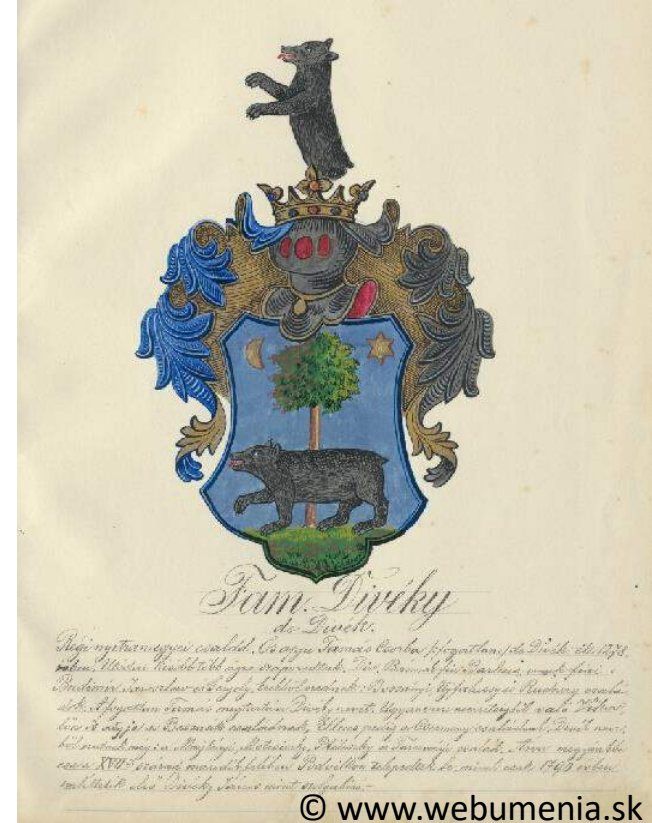
© www.slovakiana.sk

Rudňanský

Bossányi

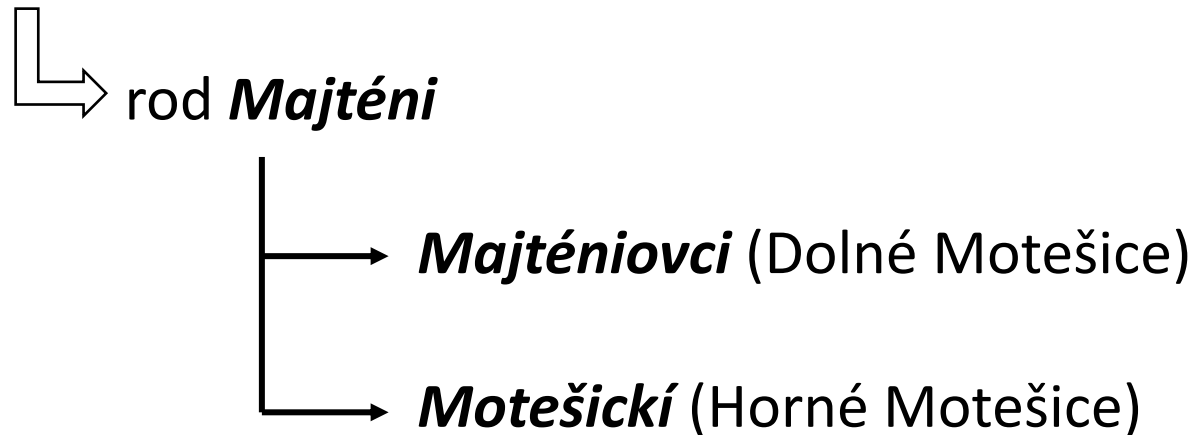
Pôvod rodu Motešických

Motešickí ako vetva starobylého **rodu Diviackovcov** (*Divéky*) (pôvodne majetky v povodí Nitrice a hornej Nitry, už od zač. 13. stor.).

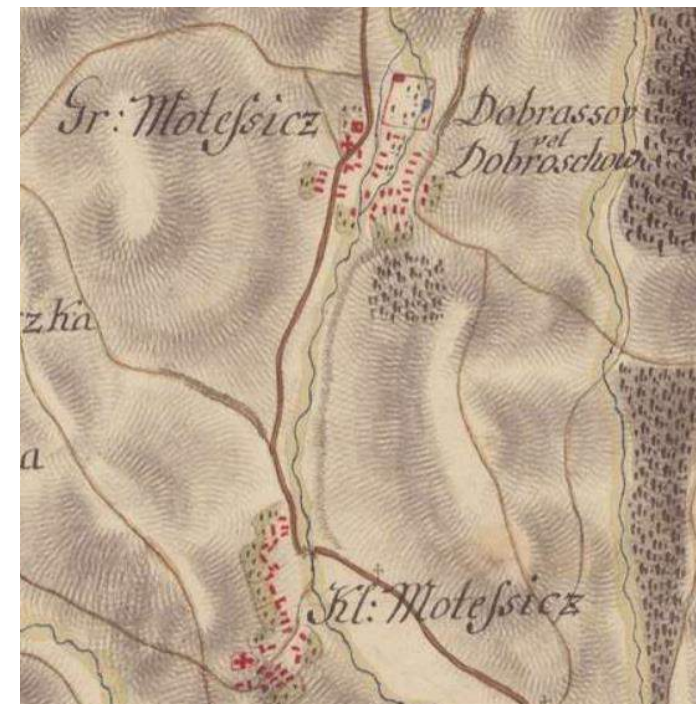
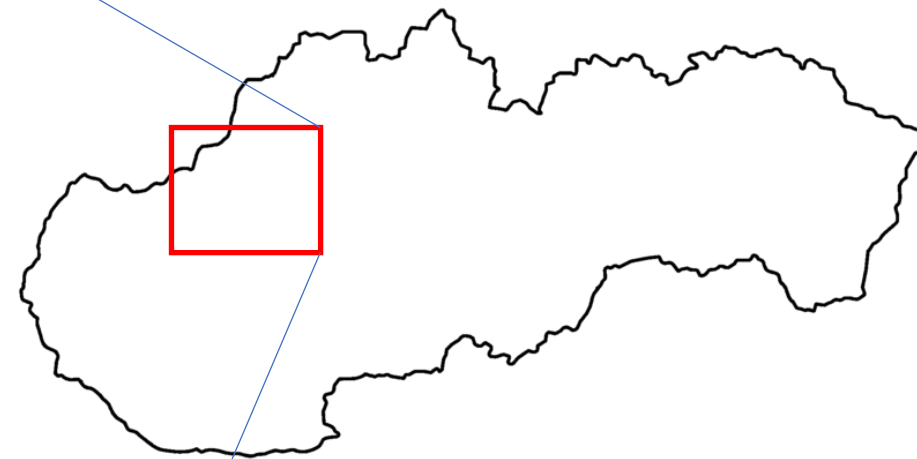
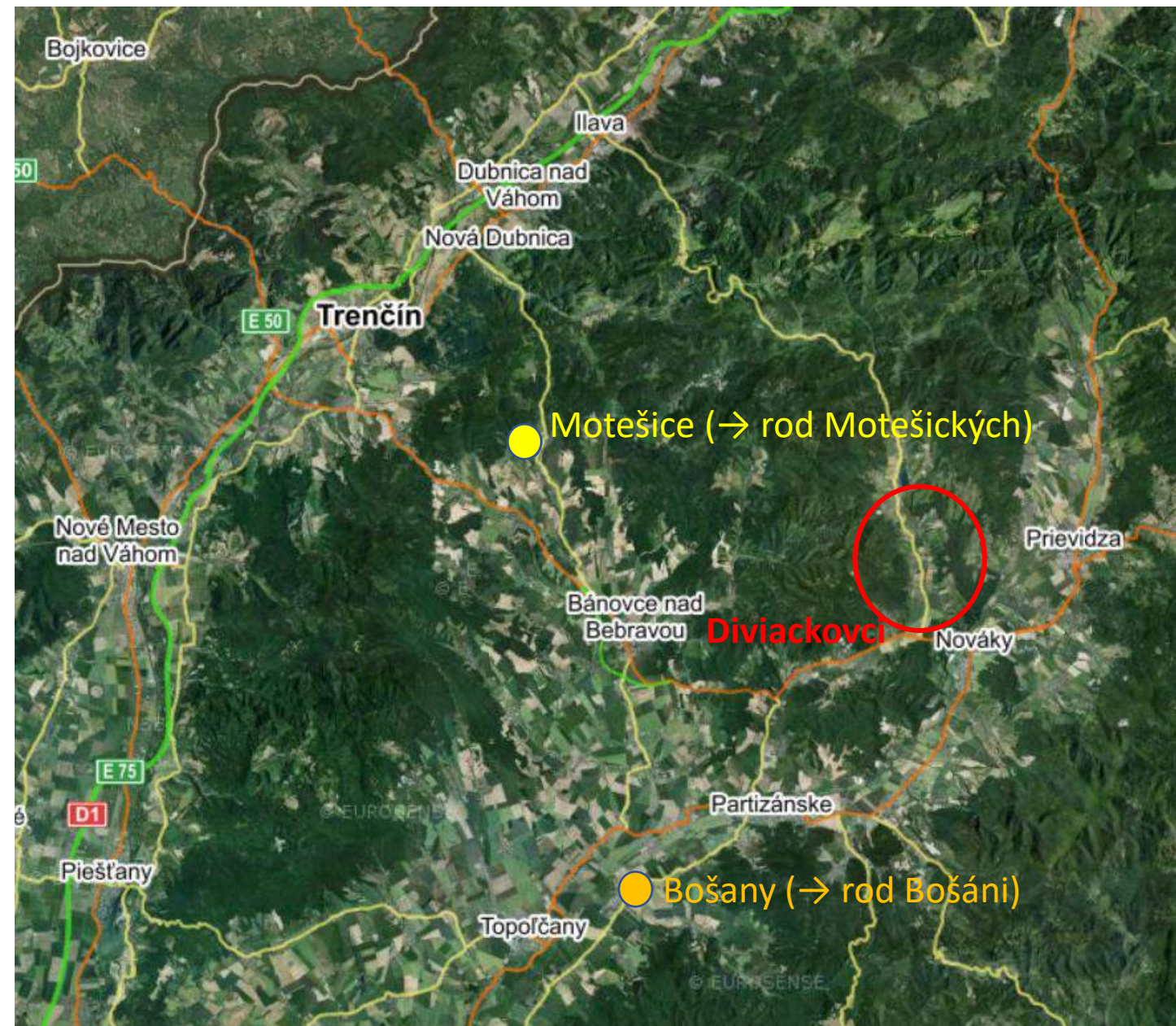
Najstaršie archívne dokumenty Motešických: pol. 15. storočia.

V Motešiciach sa od začiatku 14. stor. usadila jedna z vetiev rodu Diviackovcov. (Motešice (= **Mojtech / Majtech**)) patrili k ich najstarším rodovým majetkom.

„Majténi, inak Motešický“ (*Majtenyi alias Motesiczky*) – komplikácie pri bádanií.

Pôvod rodu Motešických

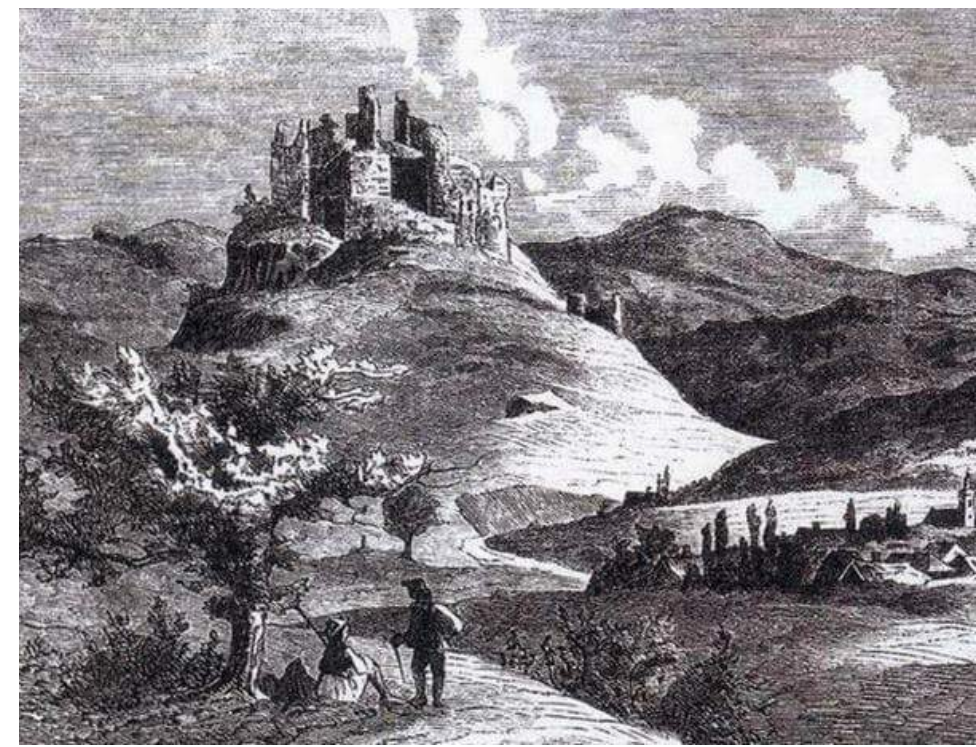

Pôvod rodu Motešických

Hrad Sivý Kameň (maď. Kesselőkö)

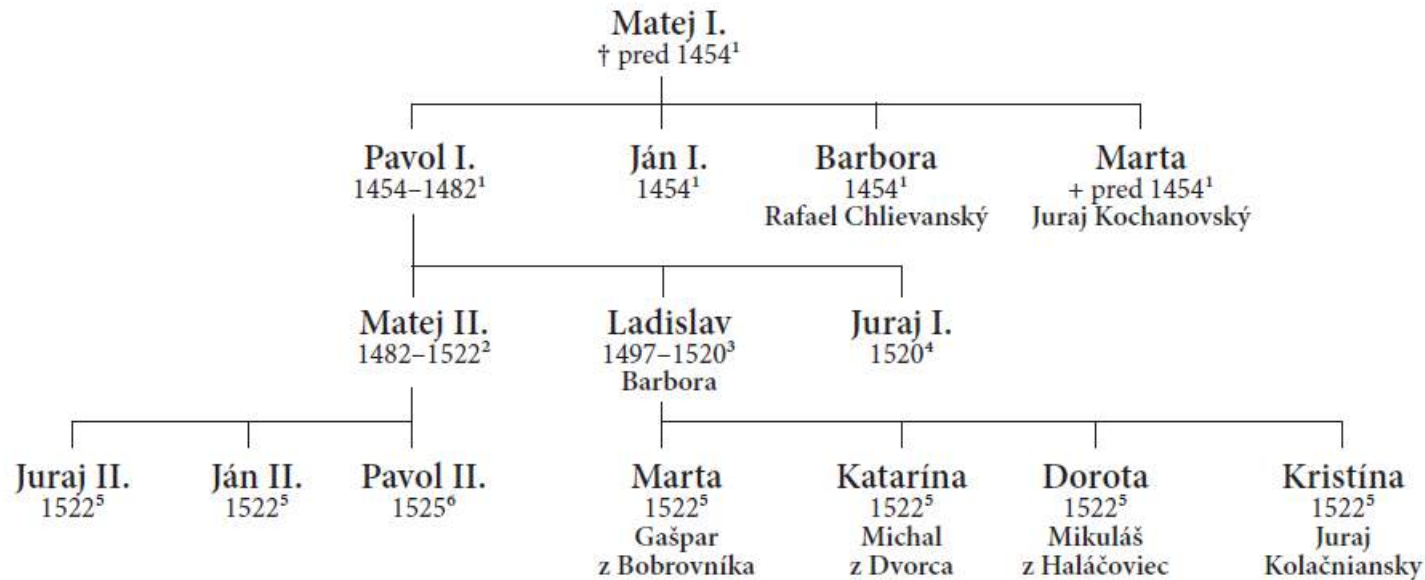
- odtiaľ: predikát (Motešický z Kesselőkö), používaný až do zač. 20. stor.

Pôvod rodu Motešických

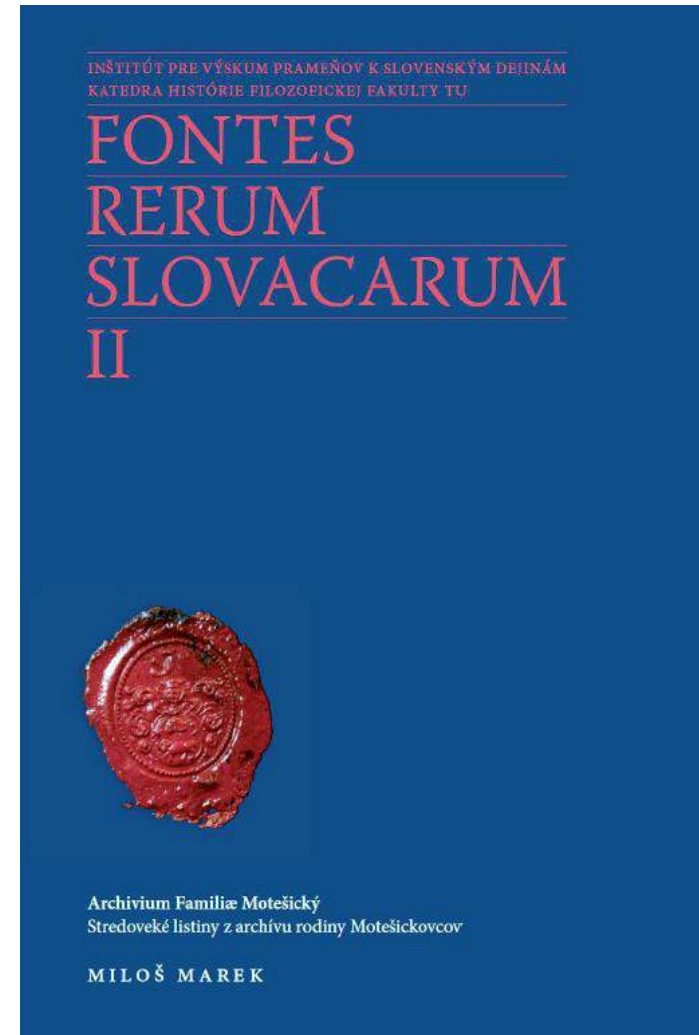

Rodina Motešických

podľa Marek 2010, 23

Výborné spracovanie stredovekých listín z archívu rodu Motešických, vrátane stredovekých dejín Motešických:

Pôvod rodu Motešických

Vágvölgyi Lap.

Trenesén megye és sz. k. város, a megyei gazd. s erd. egyesület érdekeit képviselő irodalmi hetilap.

Felolós szerkesztő és kiadó: Skarnitzl K. Fr.

19. Szám.

Megjelenik: minden vasárnap
reggel.

Trenesén, 1887. május 8.

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Negyedévre 1 ft. — Félévre 2 ft. — Egész évre 4 ft.

XIV. Évfolyam.

Hirdetési díj: Egy 3-szor hasábjott
petit sor 5 kr.

Máj 1887:

Prevod archívu rodu Motešických z kaštieľa v Horných Motešiciach do vlastníctva Budapeštianskeho zemskeho múzea.

Okolo 5000 dokumentov, najstaršie z 13. storočia.
- z nich najviac zo 16.-17. stor. (okolo 3000 dok.)

Najmä z Trenčianskej, Nitrianskej, Turčianskej, Zvolenskej, Liptovskej a Bratislavskej stolice.

— (Das Archiv der Familie Motesiczky) ist dieser Tage aus der Kastele in Felső-Motesicz in das Eigenthum des Budapester Landesmuseums übergeben worden. Die Anzahl der werthvollen Dokumente und Schriftstücke ist beiläufig 5000 Stück und reichen bis in das 13. Jahrhundert zurück. Das älteste Schriftstück ist vom Jahre 1260. Aus dem 14., 15. und 16. Jahrhundert sind bei 300, aus dem 16.—17. Jahrhundert an 3000 Stück vorhanden, die übrigen sind neueren Datums. Die Urkunden beziehen sich zumeist auf die Verhältnisse der Komitate Trencsin, Neutra, Turóc, Zólyom, Eiptó und Preßburg, in denen sich das Leben der mittelalterlichen Zustände treu widerspiegelt.

Pôvod rodu Motešických

Kostol (Dolné) Motešice (03/2022) s kryptou Motešických

Kostol (Dolné) Motešice (03/2022) s kryptou Motešických

Erb Motešických
nad vstupom do
krypty Motešických

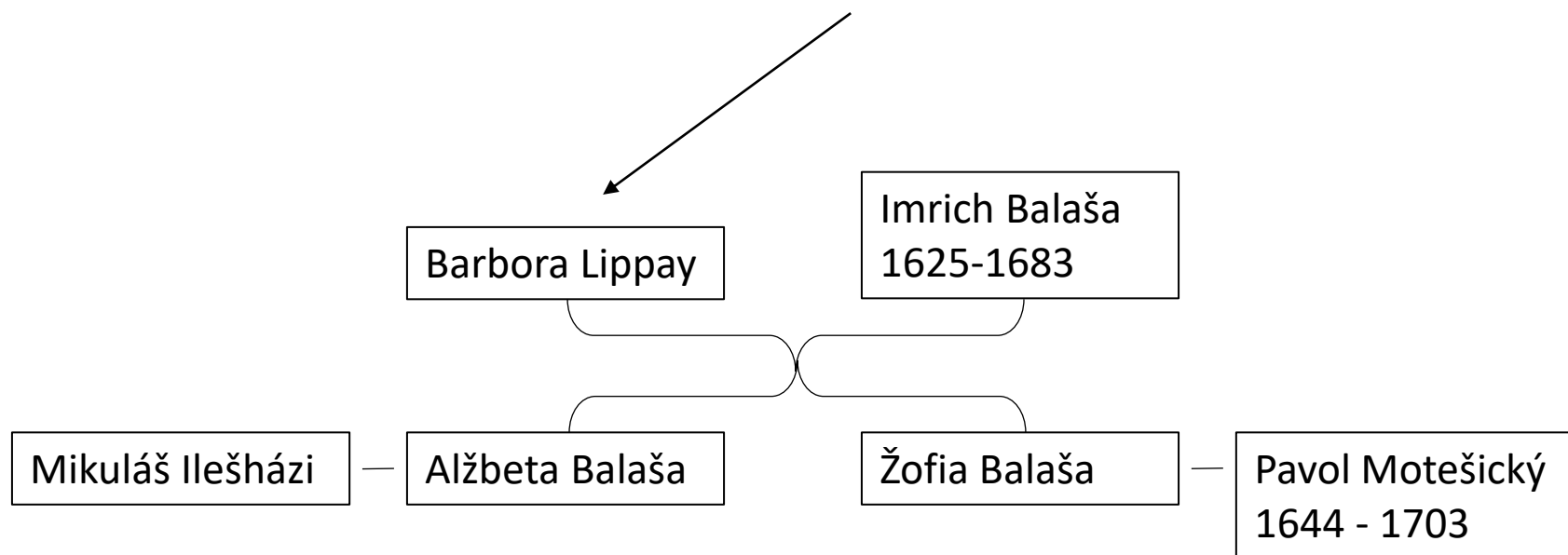
Rod Motešických na Košeckom panstve

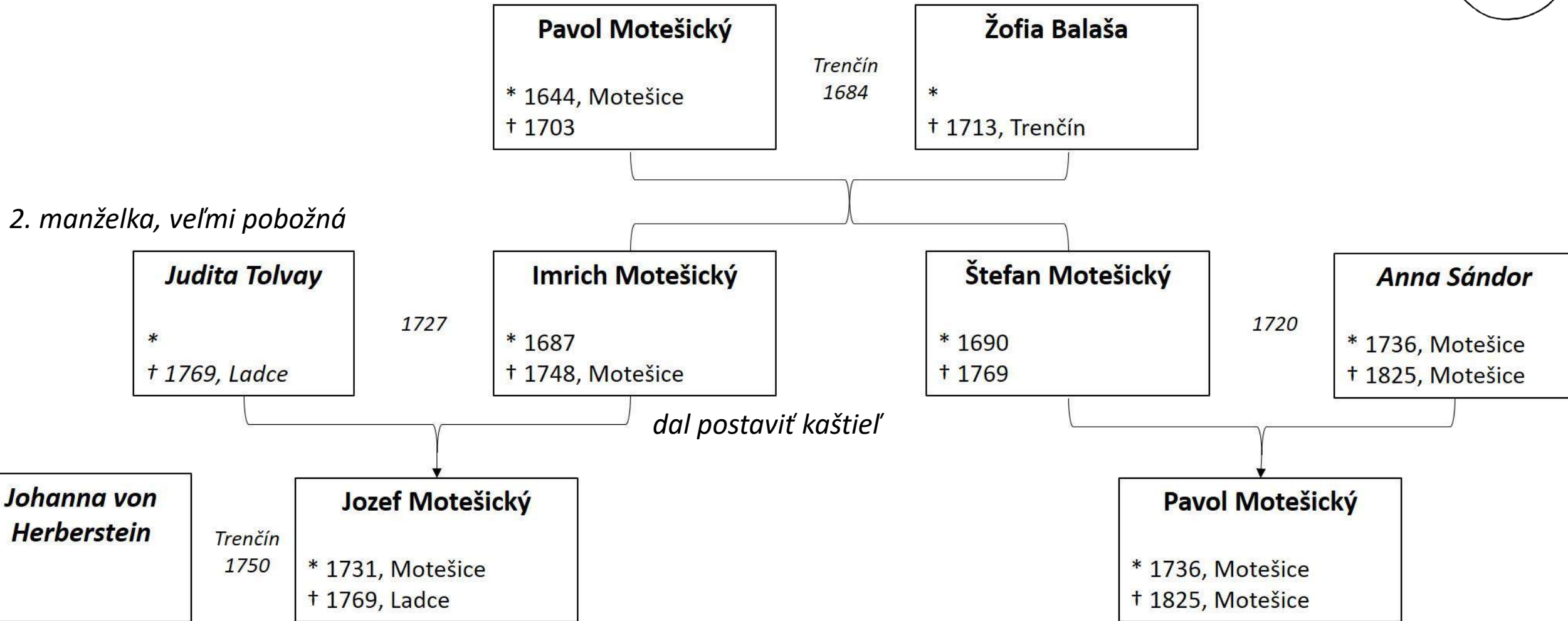
Ladce: súčasť Košeckého panstva (hrad Košeca).

1671: zbúranie hradu Košeca, košecké panstvo v majetku kráľa (Leopold I.)

1676: nadobudnutie panstva rodinou Lippay de Zombor

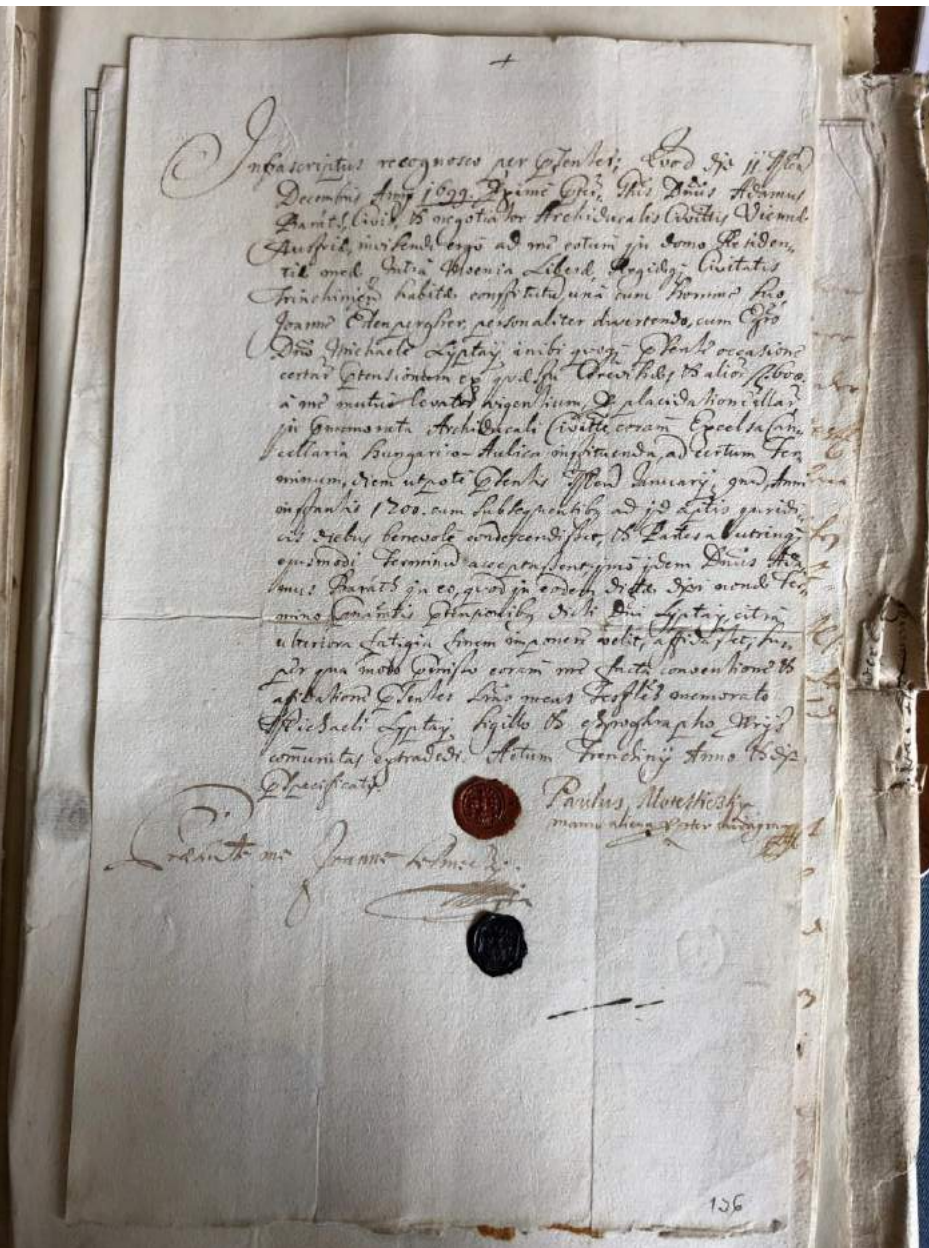
Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

*po smrti Jozefa sa vydala
za Pavla Apponyiho*

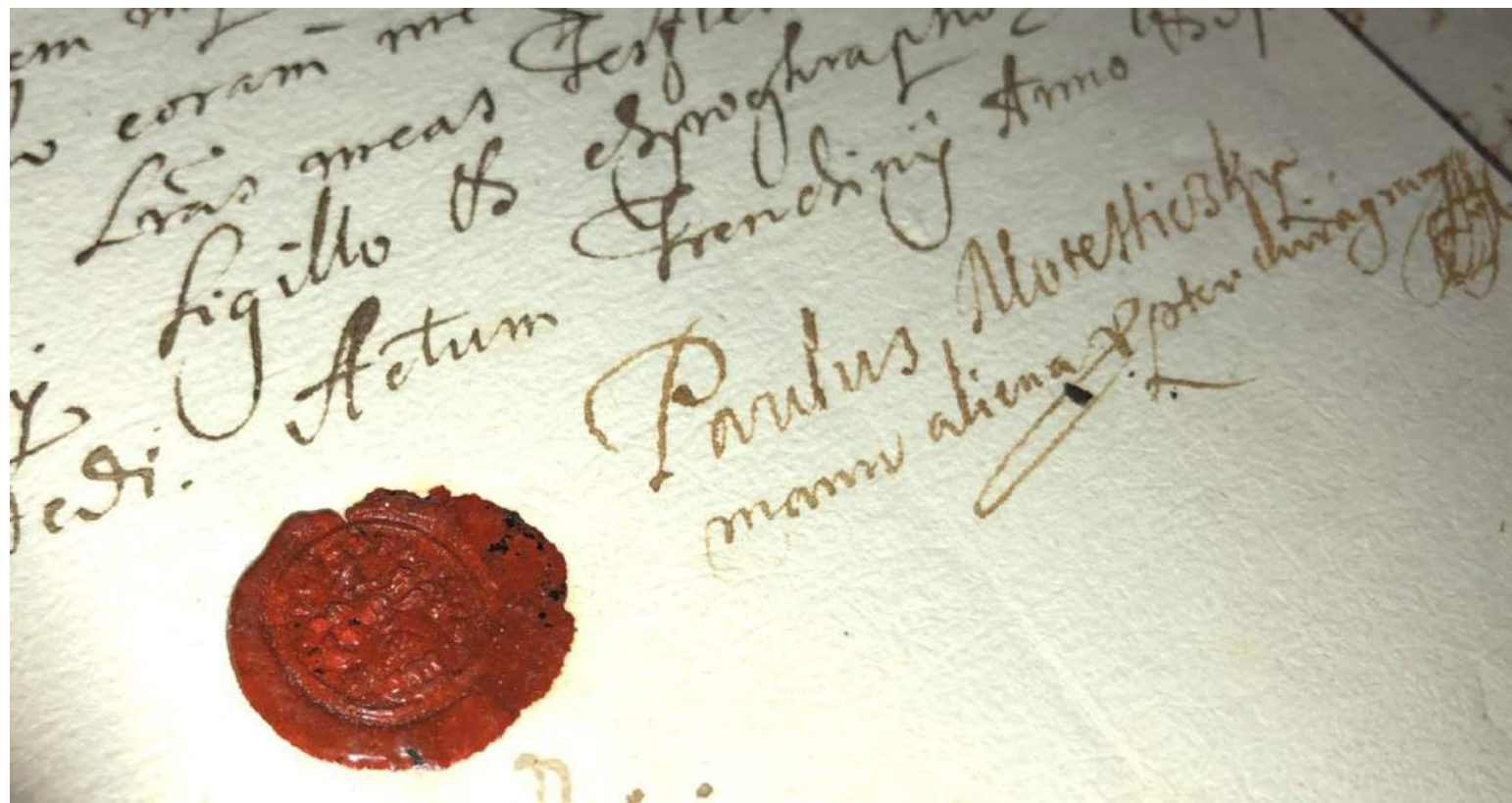
Zjednodušené základné genealogické väzby Imricha Motešického (1687-1748)

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

Dokument s pečatou Pavla Motešického (1699)

© Štátny archív v Žiline so sídlom v Bytči, 2022

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

Dokument s menom Imrich Motešický (detail)

4.

Infrascripti tenore Pentium fatemur, et recognoscimus
quod Anno Die, et loco sub iurisdictione Terrarum ac Probus
Dominus Senior Emericus Bocciensis, Viri utique orationis
Illustri Dominus Natus Baronis Rudolphi de Toloma Optici ac
Fidei Condami Dni Emerici Hollespitzensis de Hessele-Hess
Belice Vicarie in reventia Cessionis Terrarum ac Probus Dna
Alexandro Notario hujus in Inscriptiombus in Tenore
Holligis Veritas Inscriptiombus fatentis, et quod
Anno Rosoniani Fidei hujus sic Nominata, Viri utique
Inscriptiombus Titulari Dni Comd Emerici Hollespitzensis
de Anno 1738. Die 27a Mens Junij emanata, effectivè

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

Judita Tolvaj, 2. manželka Imricha Motešického

- mimoriadne pobožná žena,
- často sa zdržiavala v Ladcoch (korešpondencia),
- dala ku kaštieľu pristavať kostol sv. Valentína,
- podporovala budovanie cirkevných stavieb

Zomrela v rovnaký deň, kedy pochovala svojho jediného syna Jozefa (18.02.1769)

kamenná fara v Košeci
kaplnka sv. Anny v Košeci ...

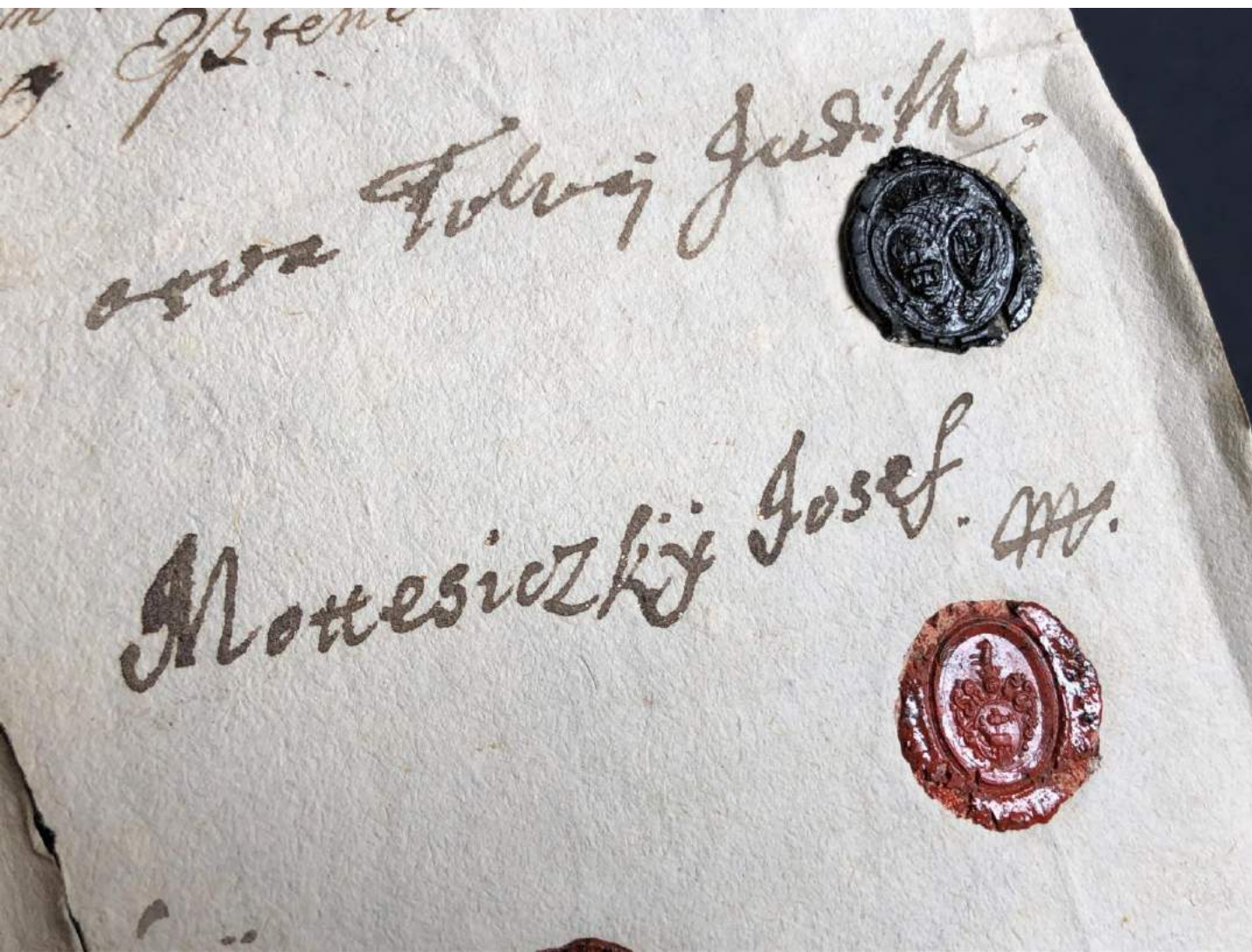
Košeca, kaplnka sv. Anny (2022)

18. Sepultus est Spectabilis ac Generosus Dominus
Josephus Moteschitzky de Kösselöku Sue Cetero
no Regie Majestatis Consiliarium et Ceteris
Hassen Patrom in Crypta Mura Ceteris
Hasseni Otavo Sue Anno 38 Lid et.
M Vestitus Ejus Fimbriis aureis uti et Tumba large
adornata Sabes uti et Matris Ejus
18 obiit Illustrissima Domina Nata Baronissa
Juditha Tolvaj de Köpessd Spectabilis ac
Generosi Domini Emerici Moteschitzky Relicta
et in eadem Crypta Hassenis Ceteris die 22
Februarii Sepulta est Lid et

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

Podpisy a pečate Judity Tolvaj a Jozefa Motešického

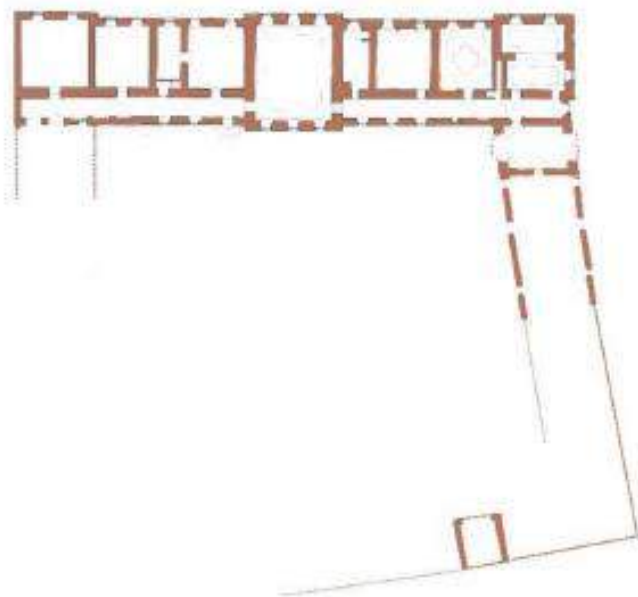

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

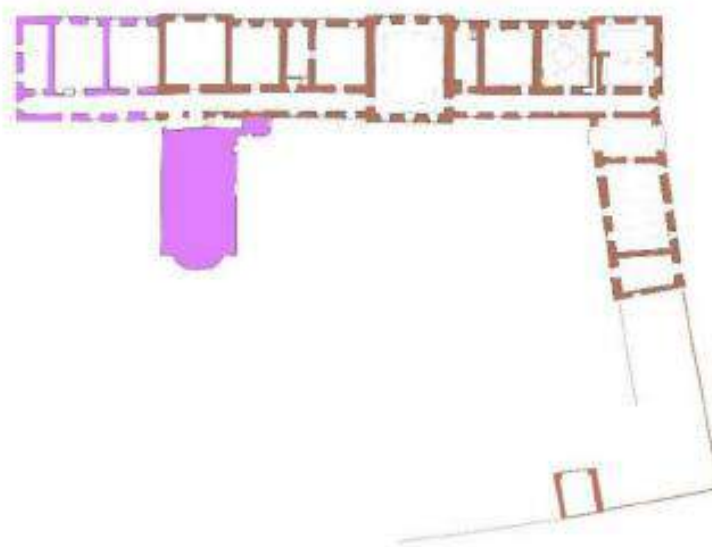

Pôvodný erb na kaštieli v Ladcoch:
Imrich Motešický a Judita Tolvay.

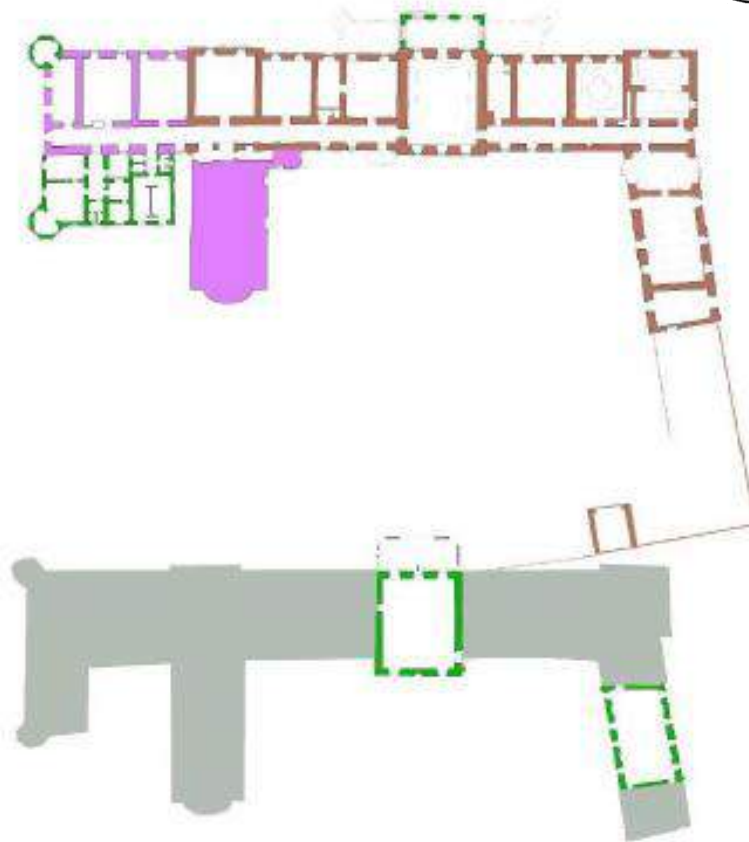
Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

1. fáza (1741 – 1748, Imrich Motešický),
postavenie kaštieľa

2. fáza (pol. 18. stor.), pristavanie kostola
a predĺženie západného krídla

3. fáza (koniec 19. stor., stavebné aktivity A. Schenka),
rozšírenie západného krídla, pristavanie
rožných vežíčiek a portiku

Kostol sv. Valentína v Ladcoch

Výstavba: okolo 1750, Judita Tolvay, vdova po Imrichovi Motešickom.

Vysvätenie: 20.07.1760, gróf Anton Révay, pomocný ostrihomský biskup, neskôr nitriansky biskup.

Súčasťou konsekrácie: birmovka, stovky birmovancov (Judita Tolvay birmovnou matkou viacerých birmovancov, Johanna von Herberstein detto).

V kostole sv. Valentína sa konali omše dvakrát za rok – raz 14. februára pri príležitosti sviatku sv. Valentína a druhýkrát v druhej polovici júla, na výročie jeho posviacky. Po zvyšok roka museli veriaci z Ladiec navštevovať farský kostol v Košeci.

Kostol ostal v dobrom stave, hoci kaštieľ po 2. sv. vojne vlastnila armáda a neskôr tu bolo odborné učilište a internát.

Kostol sv. Valentína v Ladcoch

Interiér: prevažne rokokový (2. pol. 18. stor.);

Hlavný oltár: zasvätený sv. Valentínovi, bočný pôv. sv. Jánovi Nepomuckému; Kazateľnica.

Oproti hlavnému oltáru sa nachádza chórus s organom.

V minulosti sa v kostole údajne nachádzali relikvie sv. Valentína a sv. Kríža.

Kostol sv. Valentína v Ladcoch

Herberstein

Motešický

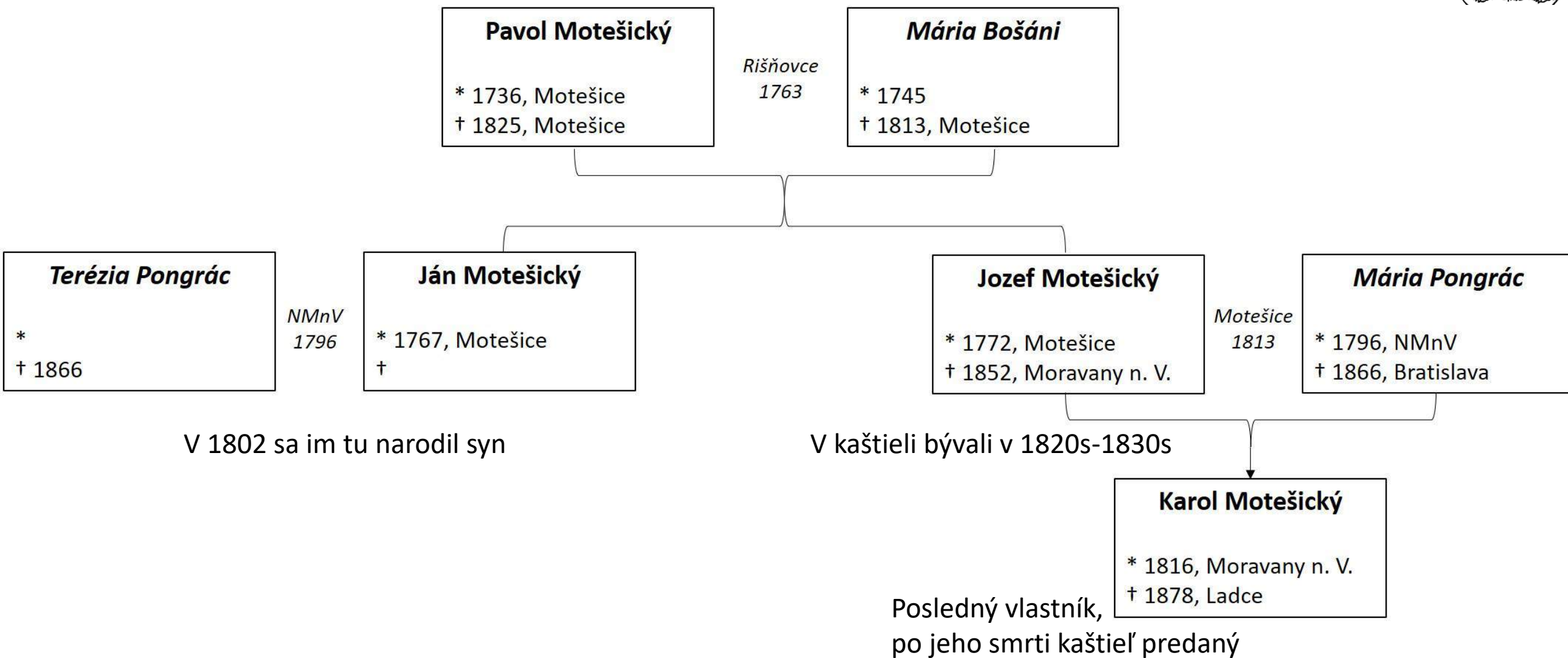
CIH: comitissa Ioanna Herberstein

IM: Iosephus Motesiczky

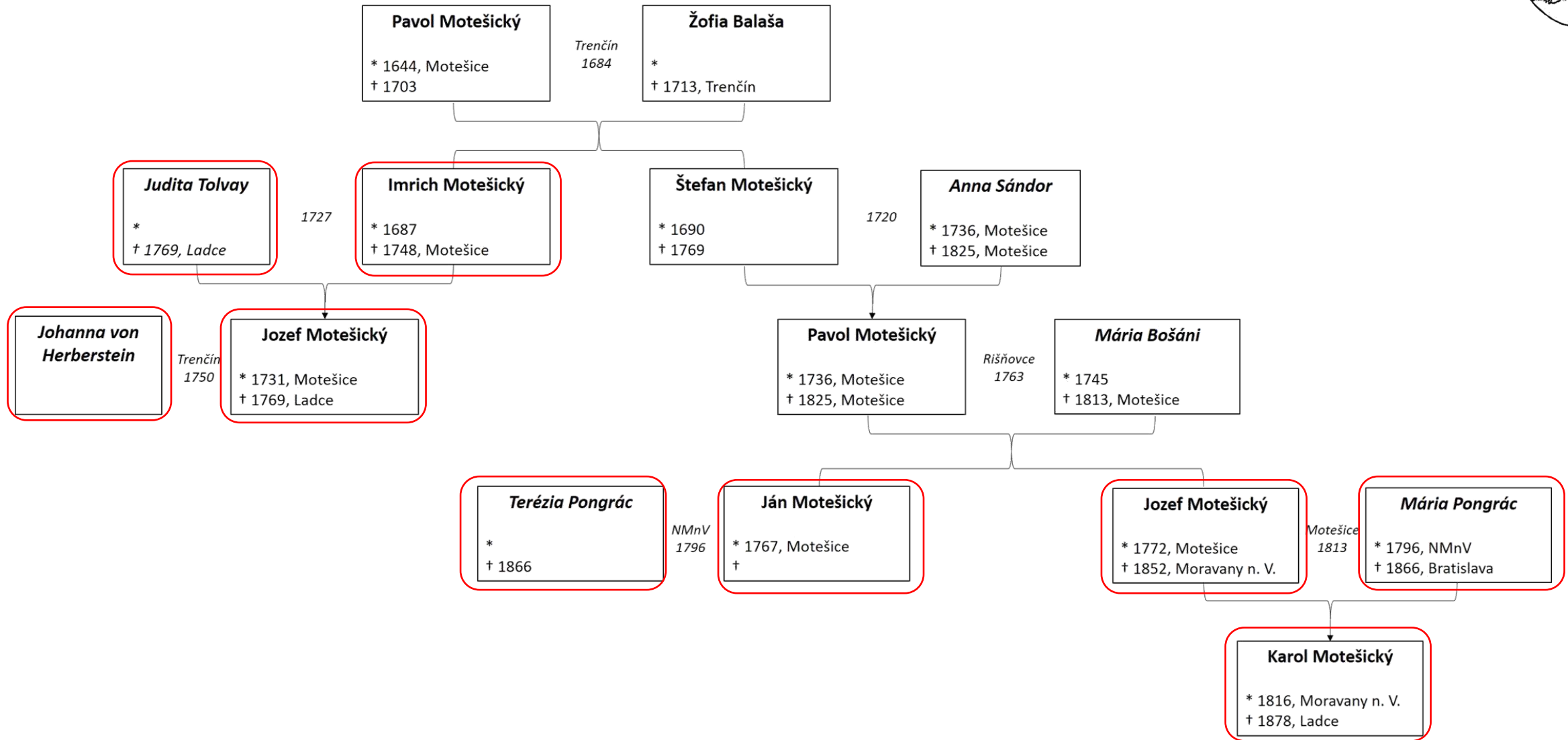
(hypotéza)

?

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

Kaštieľ v Ladcoch ako majetok Motešických

Zjednodušené genealogické väzby Motešických s dôrazom na kaštieľ v Ladcoch

Rod Motešických v kaštieli v Ladcoch

1754	úmrtie	<i>Ján, syn Imricha Borčického (po smrti Imricha Motešického bol IB správcom panstva)</i>
1769	úmrtie	<i>Judita Tolvay a Jozef Motešický, žena a syn Imricha Motešického</i>
1798	úmrtie	<i>Juliana Lévy, žena Jozefa Madočániho (244/515)</i>
1802	narodenie	Štefan Motešický , syn Jána a Tekly Pongrác
1820	narodenie	Matej Motešický , syn Jozefa a Márie Pongrác
1822	narodenie	Ida Motešická , dcéra Jozefa a Márie Pongrác
1825	narodenie	Mária , dcéra Márie Pongrác
1825	úmrtie	<i>Zuzana, dcéra Jozefa Motešického (vek: 1 rok)</i>
1828	narodenie	Anna Motešická , dcéra Márie Pongrác (Jozef zaprel otcovstvo)
1831	úmrtie	<i>Andrej, syn Márie Pongrác (1/2 roka)</i>
1834	narodenie	Jozef Motešický , syn Jozefa a Márie Pongrác
1836	narodenie	Ilona Motešická , dcéra Jozefa a Márie Pongrác
1838	narodenie	Arpád Motešický , syn Karola a Terézie Lehner
1853	narodenie + úmrtie	Valent Motešický , syn Karola a Terézie Lehner (<u>Ladce 1</u>)
1854	narodenie	Terézia Motešická , dcéra Karola a Terézie Lehner (<u>Ladce 1</u>)
1856	narodenie	Pavol Motešický , syn Karola a Terézie Lehner (<u>Ladce 1</u>)
1878	úmrtie	Karol Motešický , posledný genealogický záznam v súvislosti s kaštieľom

Rod Motešických v kaštieli v Ladcoch

Potomkom Motešických spravidla bývalo dávanych viacero krstných mien:

43.	17 ^a v.	19 ^a v.	Valentinus Augustus Joannes Nepomuc.	m.	"	v.	"	Carolo Motešický Theresia Lechner.	L'idec.	Anton. Frankay Francisca Ordody.	Parochy	3 ^a Junii 1853
-----	-----------------------	-----------------------	---	----	---	----	---	---------------------------------------	---------	-------------------------------------	---------	------------------------------

Valent Motešický, syn Karola Motešického a Terézie Lechner (*17.05.1853 †03.06.1853, obe Ladce): **Valentinus Augustus Joannes Nepomuc**

84.	20 ^e v.	23 ^a v.	Paulus Josephus Carolus Eduardus.	v.	"	v.	"	Carolo Motešický Theresia Lechner.	L'idec.	D. Antonius Frankay Francisca Ordody.	Parochy	
-----	-----------------------	-----------------------	--------------------------------------	----	---	----	---	---------------------------------------	---------	--	---------	--

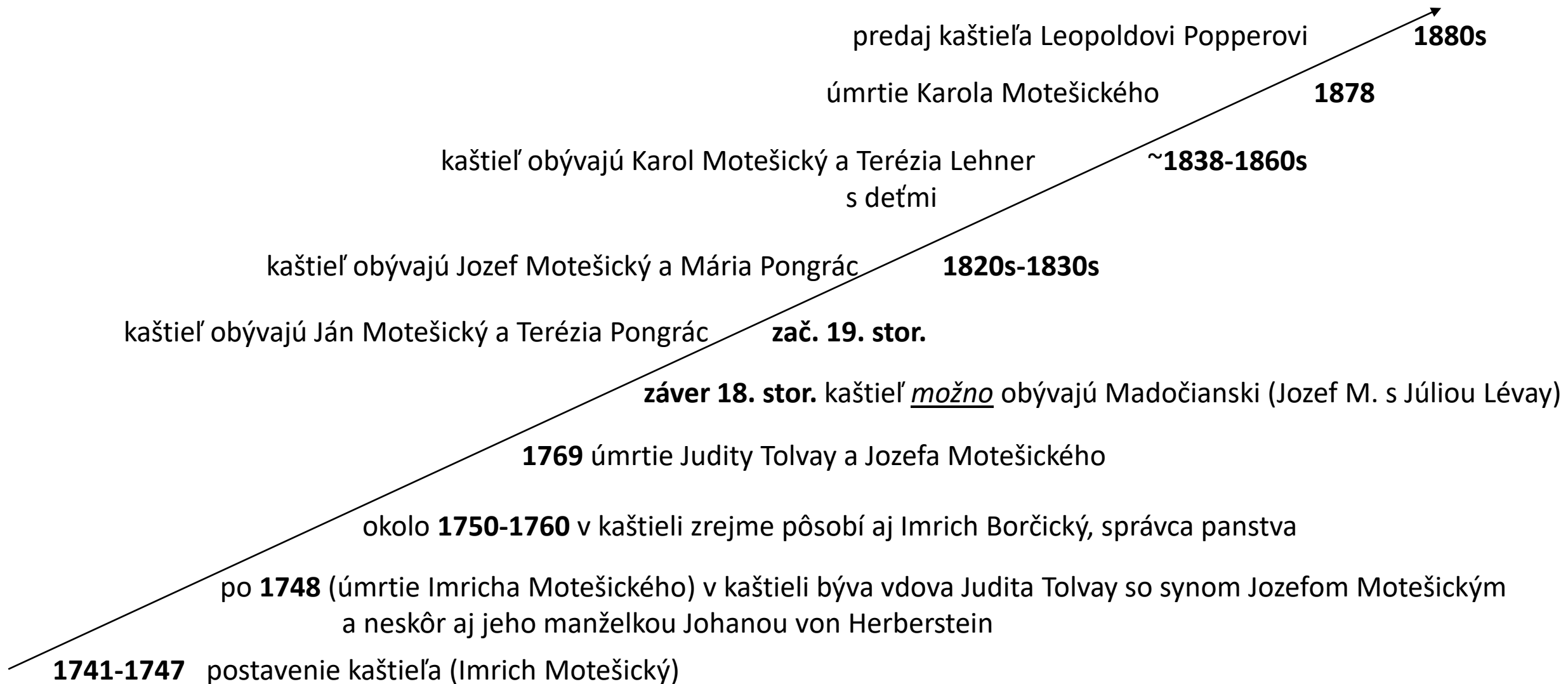
Pavol Motešický, syn Karola Motešického a Terézie Lechner (*20.12.1856, Ladce): **Paulus Josephus Carolus Eduardus**

Lic 9	Francis Xaver Joan Nepomuc Paul Valentinus	Secretarius Illustrius aide Paul Valentinus de Perill D. curatarius	
A J	Motešický Joan Motešický Kar Fruch Theresia Lechner	Per Capitulum Illustre	
Perill			

František Motešický, syn Jána Motešického a Terézie Pongrác (*09.02.1800, Motešice):

**Francis Xaver Joan Nepomuce
Paul Valentinus**

Rod Motešických v kaštieli v Ladcoch*

*Stav k 1. aprílu 2022; ďalší výskum môže priniesť nové výsledky

Majetky Motešických v tereziánskom urbári

Jeden z listov tereziánskeho urbára obce Ladce

Tereziánsky urbár:

reformné nariadenie Márie Terézie (1740 – 1780), jednotne upravujúce vzťahy medzi zemepánmi a poddanými.

1767 – 1774

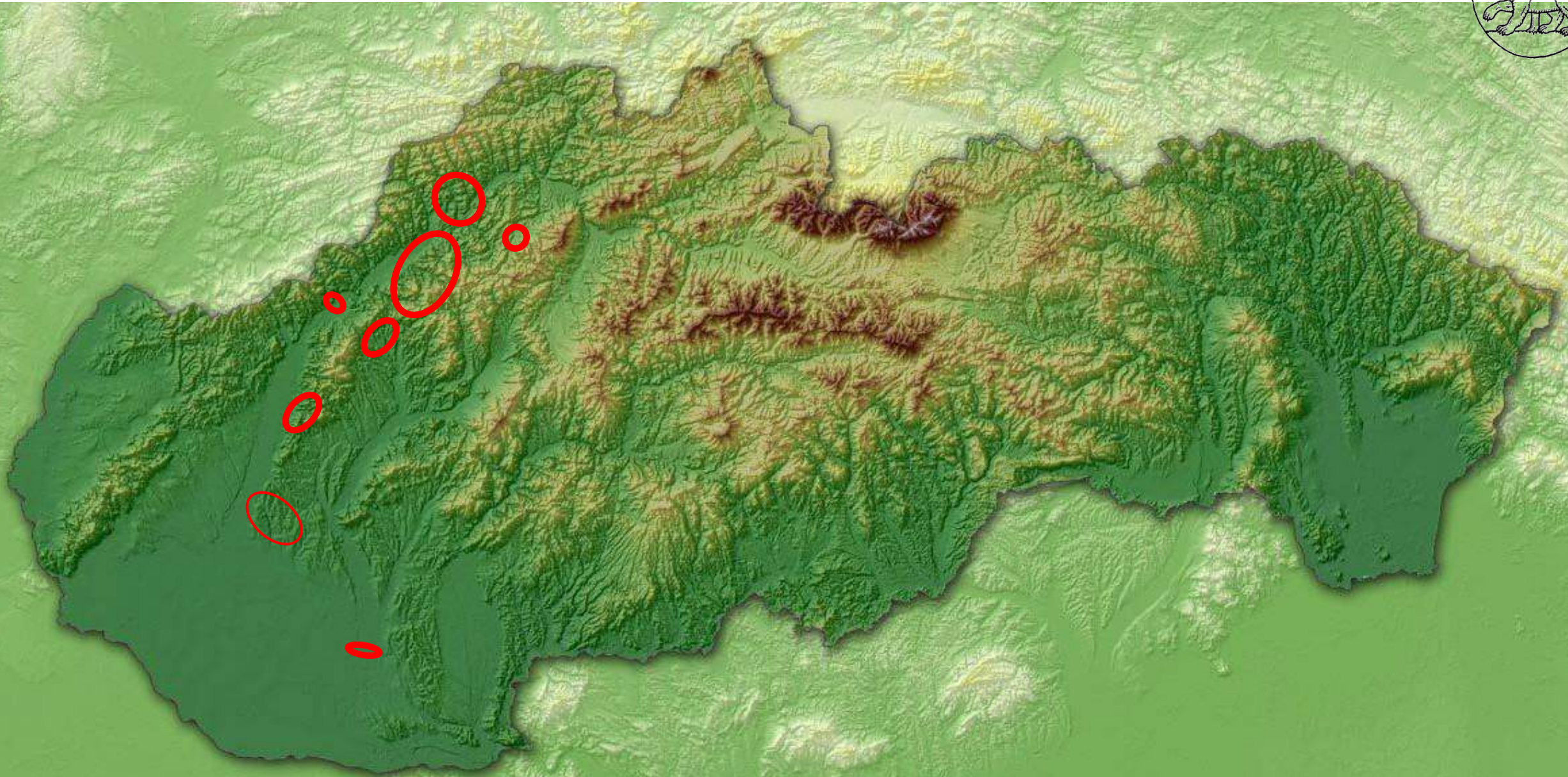
Výborný zdroj informácií o lokálnych pomeroch a obyvateľoch obcí.

Online na www.hungaricana.hu.

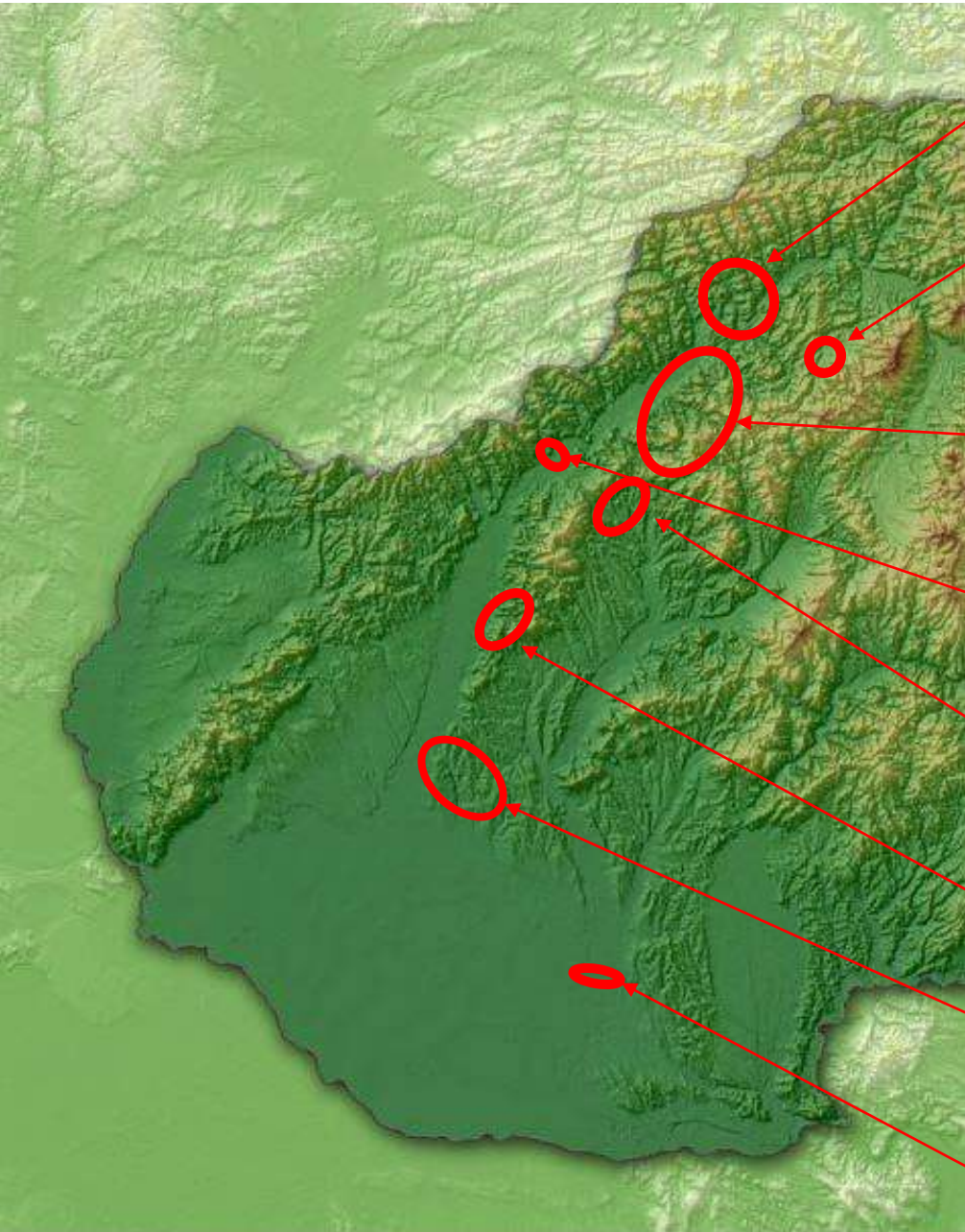

Sonda do majetkových pomerov Motešických vo vybraných regiónoch v období okolo roku 1770. !

Majetky Motešických v tereziánskom urbári

Majetky Motešických v tereziánskom urbári

Okolie Pov. Bystrice (12 lokalít): vdova po Jozefovi Motešickom ako minoritný vlastník, ojedinele Pavol Motešický

Rajecká dolina (4 lokality): najmä Pavol Motešický a vdova po Jozefovi Motešickom

Košecké panstvo (13 lokalít): vdova po Jozefovi Motešickom (cca ½, druhá polovica: Ján Ilešházi)

Oblasť Trenčína (2 lokality): Pavol Motešický

Horné Motešice a okolie (7 lokalít): najmä Pavol Motešický a vdova po Jozefovi Motešickom

Moravany nad Váhom a okolie (6 lokalít): najmä Pavol Motešický

Oblasť Hlohovca (4 lokality): Pavol Motešický

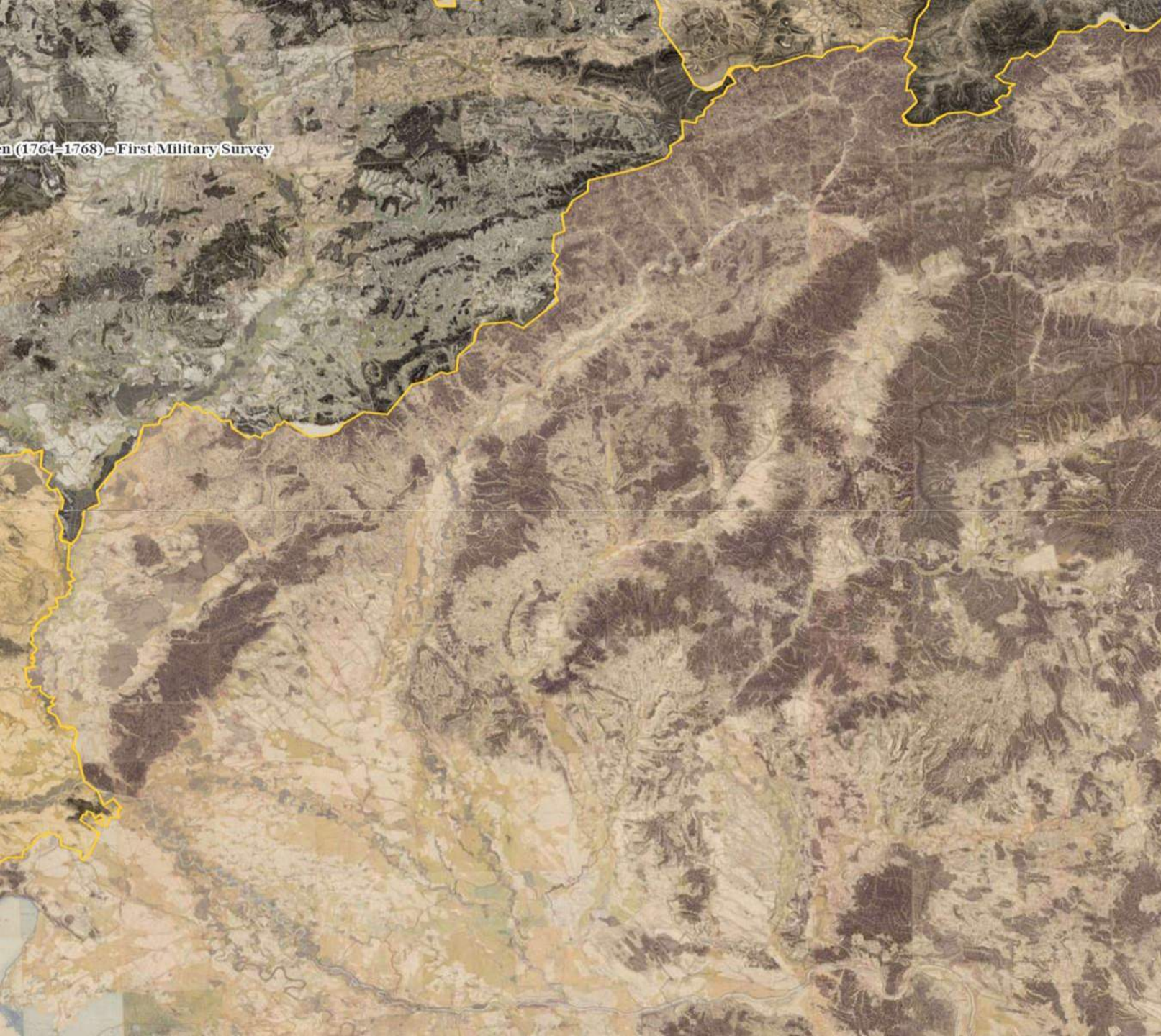
Oblasť Šurian (3 lokality): najmä Pavol Motešický, menej dedičstvo po Štefanovi Motešickom

n (1764-1768) - First Military Survey

1. vojenské mapovanie, 1782-84 (© Hungaricana, upravené TM)

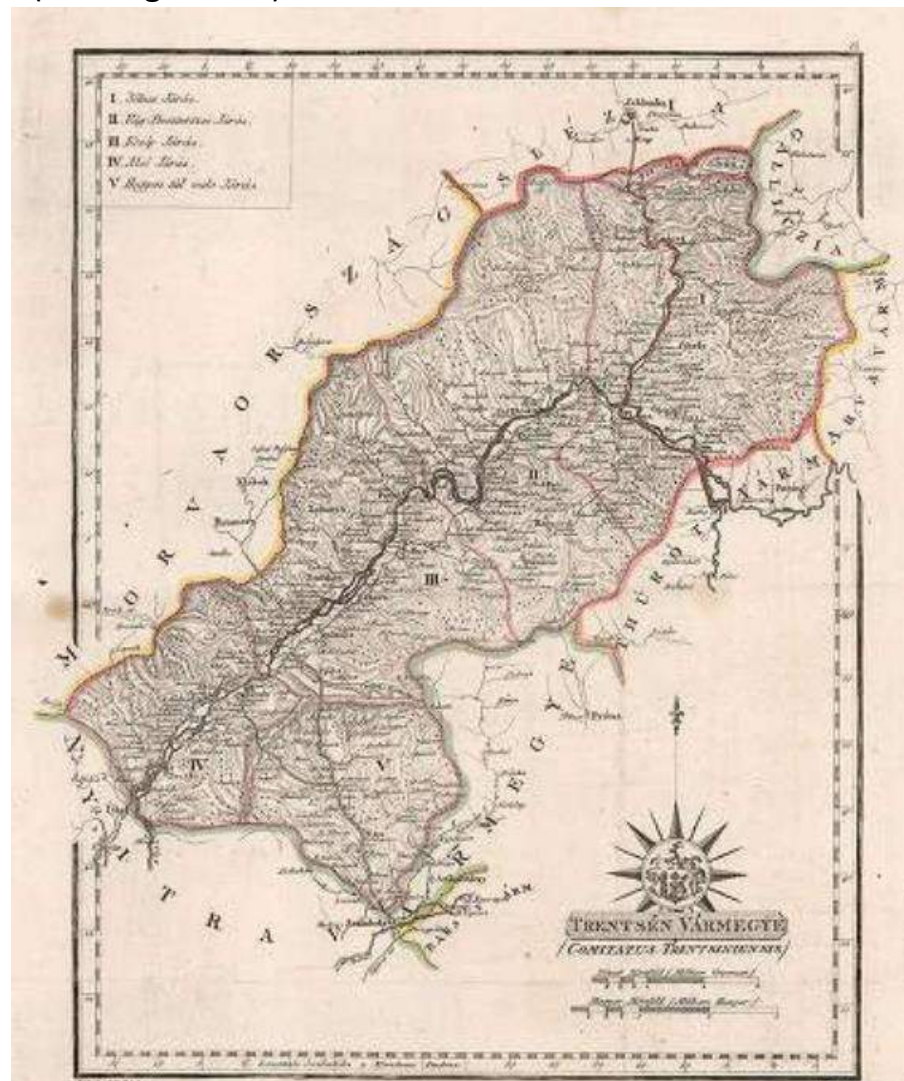

1. vojenské mapovanie, 1782-84

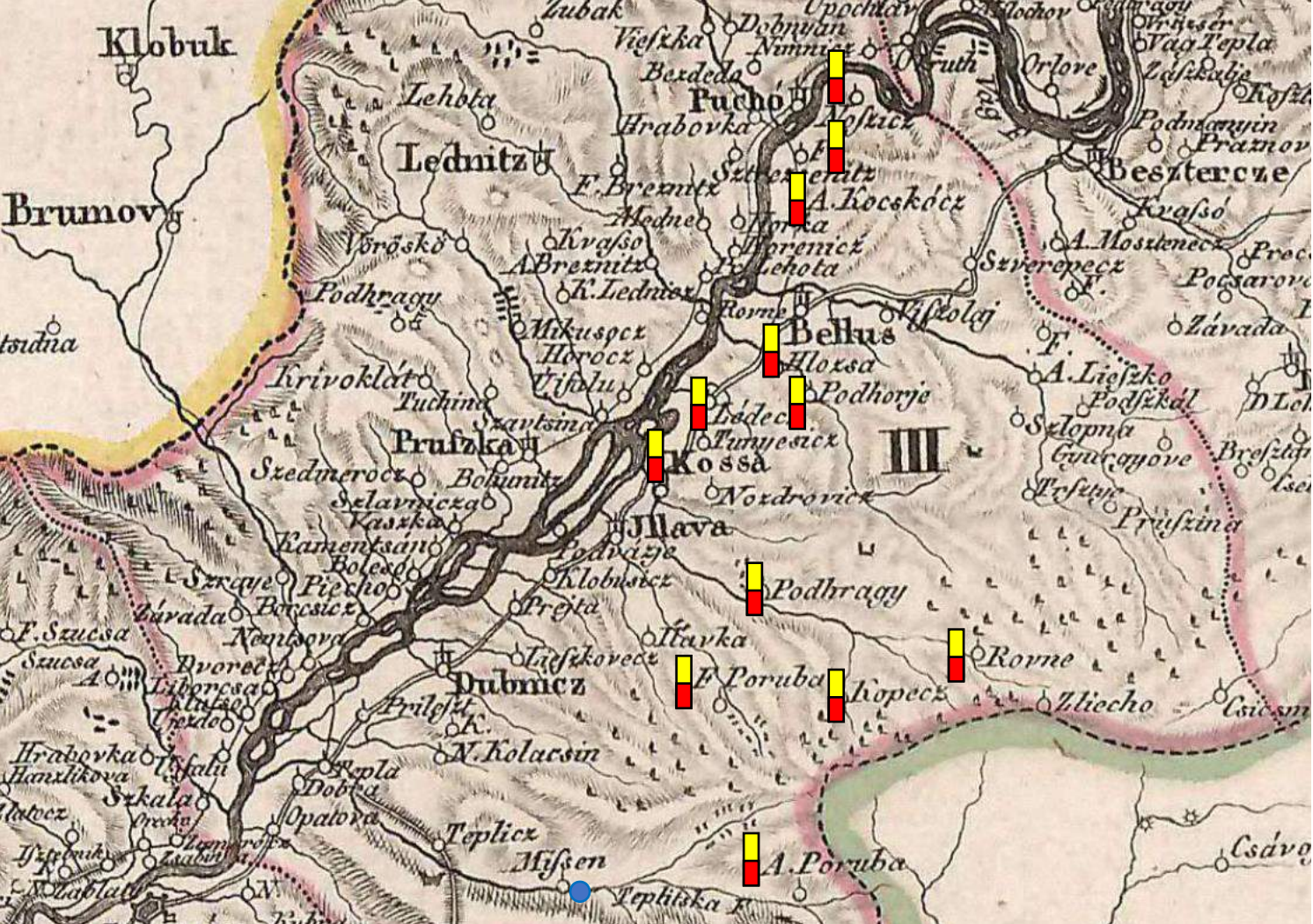
(© Hungaricana, upravené TM)

mapa Trenčianskej stolice, 1810

(© Hungaricana)

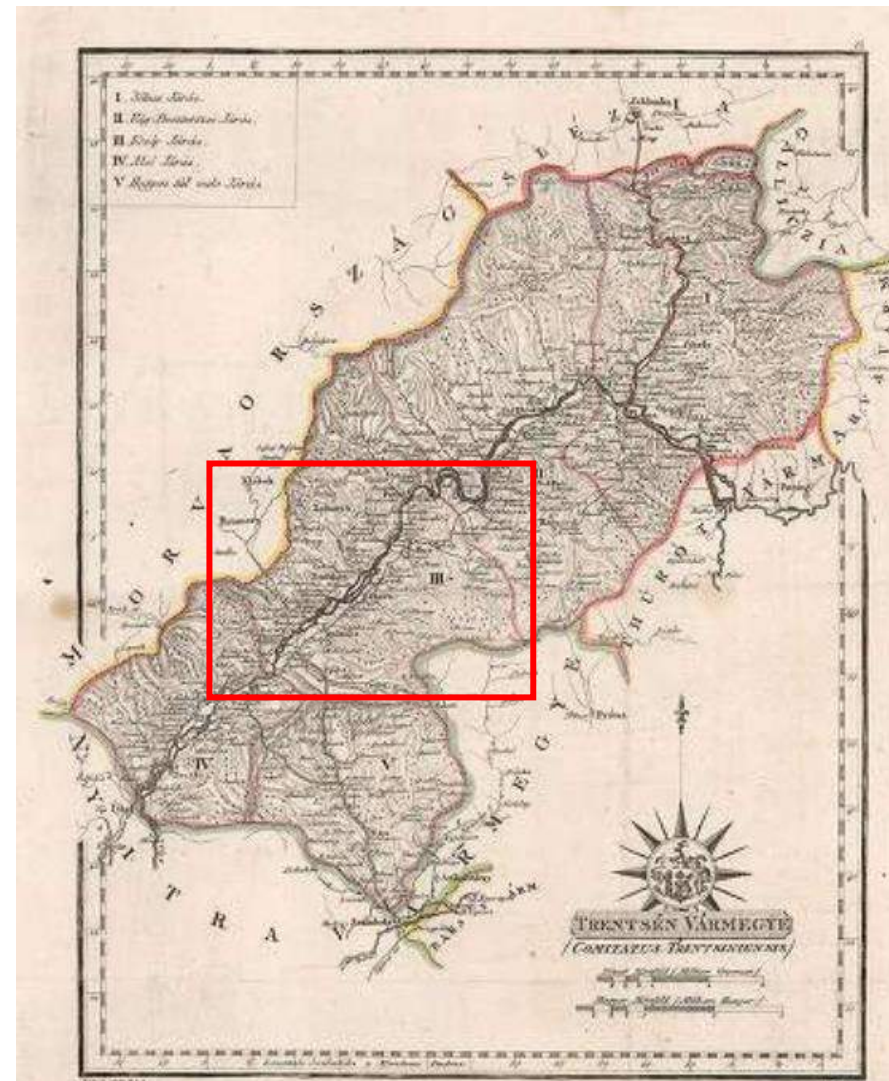

Mag. Adalbert gróf Wessely István. A Császárságnak kedvelő igazgatói helyettesi feladatát ellátó igazgatói szolgálatának...

mapa Trenčianskej stolice, 1810

(© Hungaricana)

Košecké panstvo

- stredný okres Trenčianskej stolice, ľavý breh Váhu
- významný podiel vlastníctva 13 obcí: cca ½ každej obce **vdova po Jozefovi Motešickom**, druhá cca ½: **Ján Ilešházi**

+ Symbolické vlastníctvo **Pavla Motešického** v Omšeni (1/4 usadlosti)

Veľkosti majetkových podielov v obciach Košeckého panstva (rodina Motešických, tereziánsky urbár)

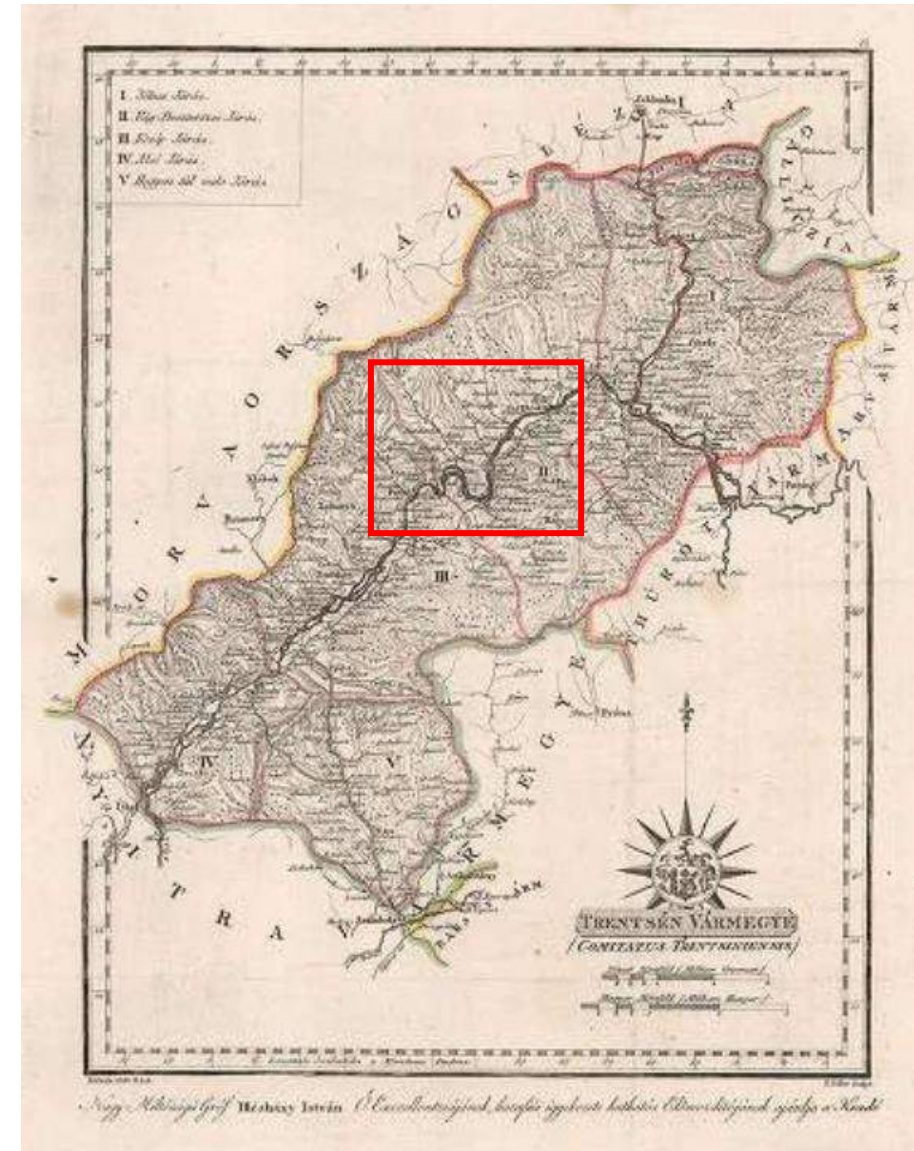
Dolná Poruba:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	23 1/2 usadlosti
Horná Poruba:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	11 usadlosti
Kopec:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	7 3/8 usadlosti
M. Koš. Podhradie:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	10 1/4 usadlosti
V. Koš. Podhradie:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	8 1/4 usadlosti
Košecké Rovné:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	11 1/8 usadlosti
<u>Ladce:</u>	<u>Motešický Jozef, vdova, menej ako 1/2</u>	<u>9 5/8 usadlosti</u>
Košecké Podhorie:	Motešický Jozef, vdova, menej ako 1/2	3 usadlosti
Košeca:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	15 3/8 usadlosti
Hloža:	Motešický Jozef, vdova, menej ako 1/2	7 usadlostí
Nosice:	Motešický Jozef, vdova, menej ako 1/2	11 1/8 usadlostí
Horné Kočkovce:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	13 1/4 usadlosti
Dolné Kočkovce:	Motešický Jozef, vdova, menej ako 1/2	10 1/4 usadlosti

mapa Trenčianskej stolice, 1810

(© Hungaricana)

Považskobystrický okres Trenčianskej stolice, najmä pravý breh Váhu

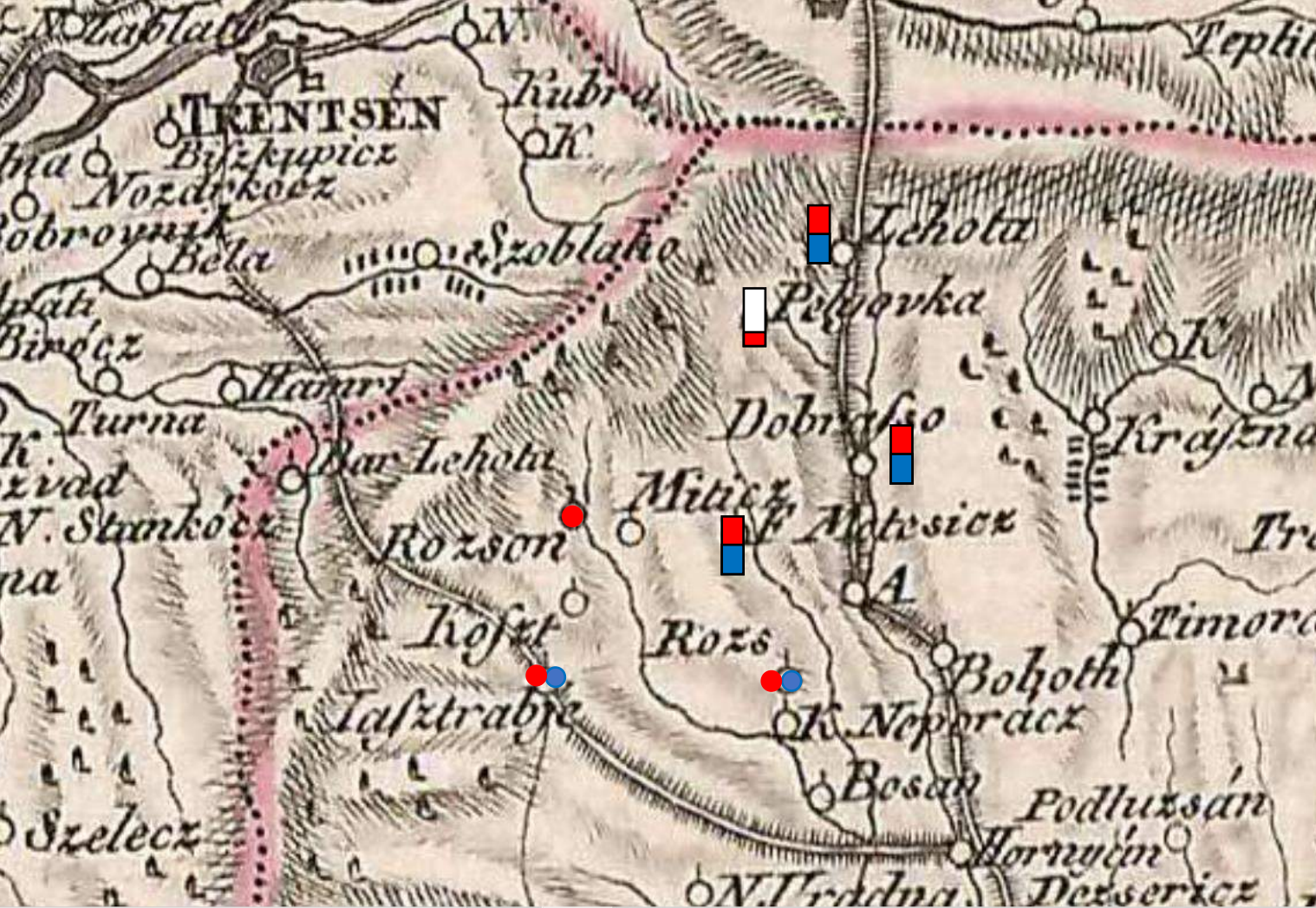
- menej významný až nevýznamný podiel vlastníctva v 12 obciach: najmä vdova po Jozefovi Motešickom, oveľa menej Pavol Motešický

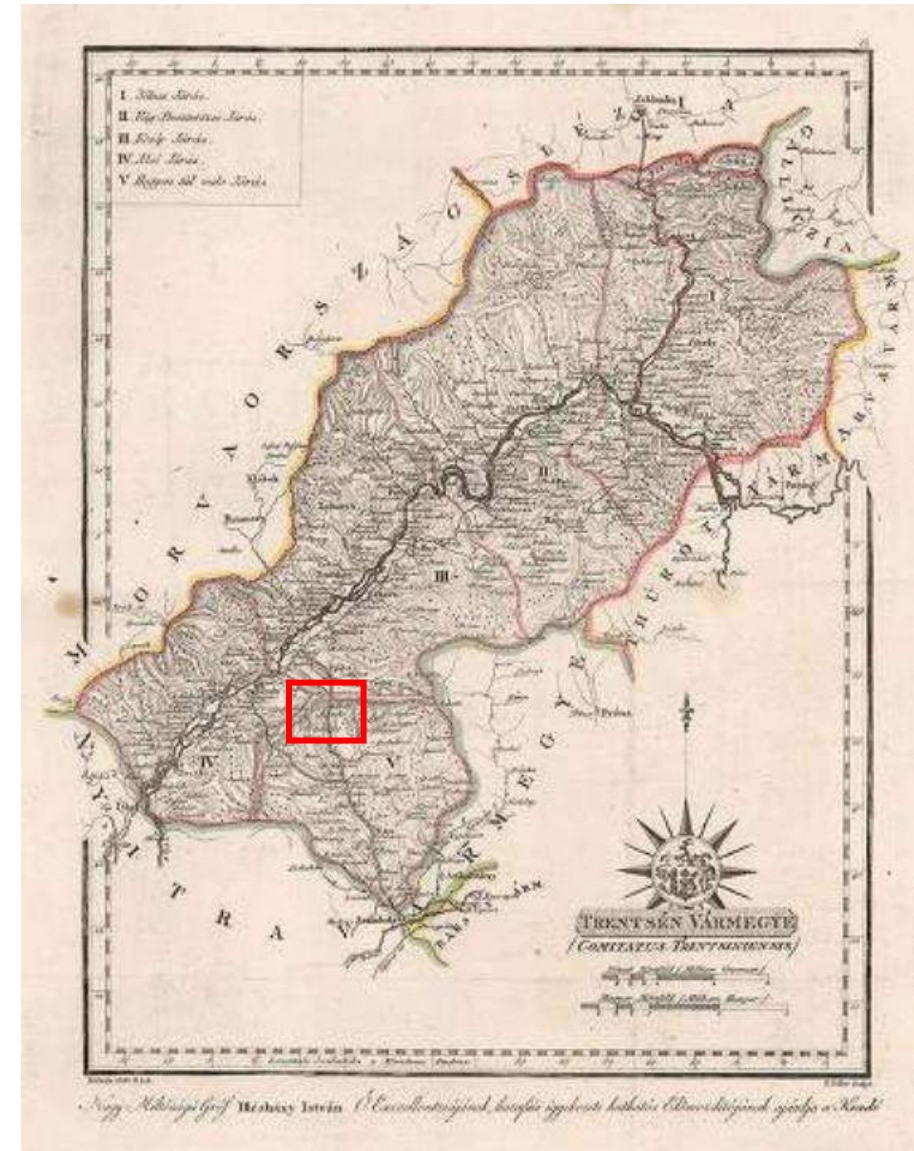
Veľkosti majetkových podielov v oblasti Považskej Bystrice (rodina Motešických, tereziánsky urbár)

Drienové:	Motešický Pavol, cca 1/4	1 1/4 usadlosti
Hvozdnica:	Motešický Jozef, vdova, cca 1/4	5 1/2 usadlosti
Klieština:	Motešický Jozef, vdova, minoritný	3/8 usadlosti
Šebešťanová:	Motešický Jozef, vdova, cca 1/4	1 1/2 usadlosti
Vrchteplá:	Motešický Jozef, vdova, cca 1/5	1 1/2 usadlosti
Plevník:	Motešický Jozef, vdova, cca 1/5	6 usadlostí
Maríková:	Motešický Jozef, vdova	žiadna usadlosť, ale 9 inkvilínov
Považské Podhradie:	Motešický Jozef, vdova	žiadna usadlosť, ale 9 inkvilínov
Štiavnik:	Motešický Jozef, vdova, minoritný	2 7/8 usadlosti
Udiča:	Motešický Jozef, vdova, minoritný	1 usadlosť
Záriečie:	Motešický Pavol, minoritný	3/8 usadlosti
Nimnica:	Motešický Jozef, vdova, minoritný	1 1/8 usadlosti

mapa Trenčianskej stolice, 1810
(© Hungaricana)

Záhorský okres Trenčianskej stolice

- významný podiel vlastníctva v **7 obciach**: **vdova po Jozefovi Motešickom** a **Pavol Motešický**, približne vyrovnané pomery

Veľkosti majetkových podielov v Záhorskom okrese (rodina Motešických, tereziánsky urbár)

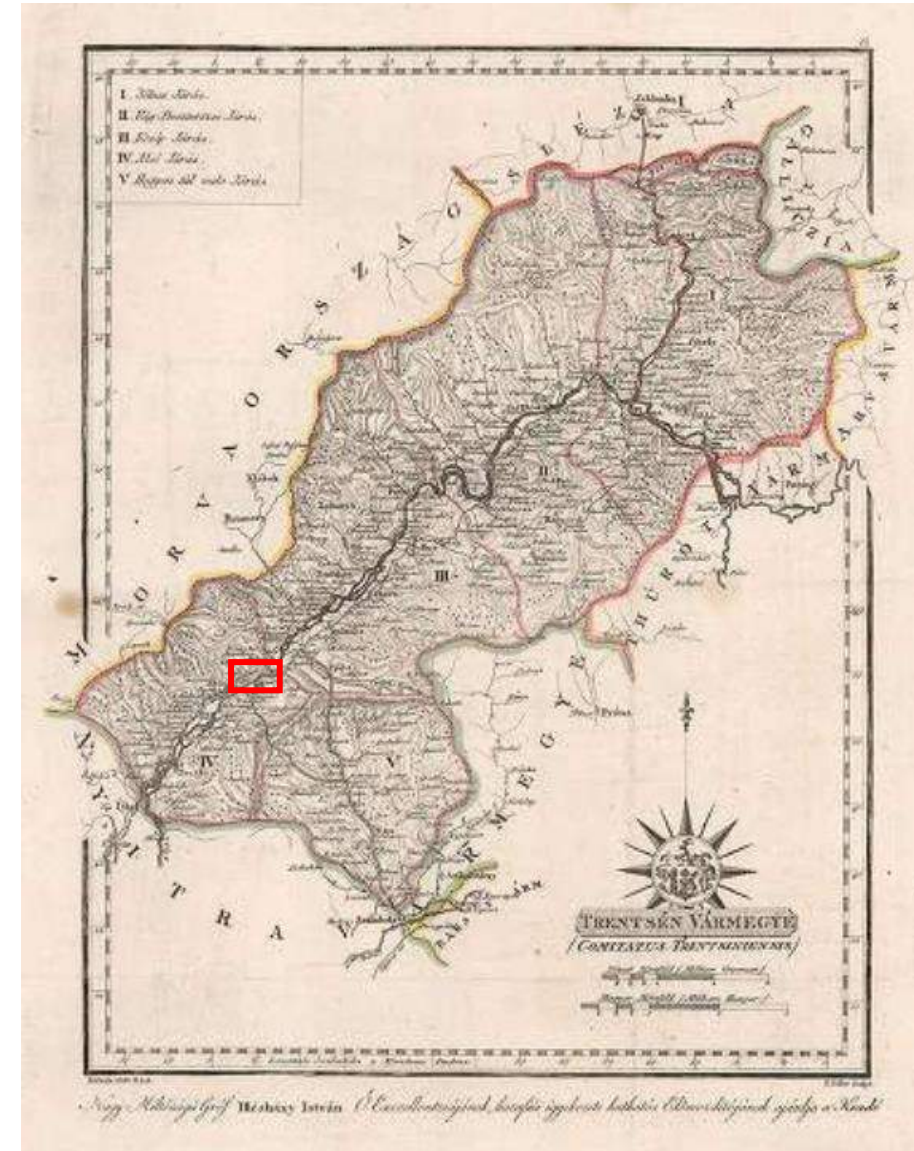
Petrova Lehota:	Motešický Pavol, menej ako 1/2	10 1/4 usadlosti
	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	10 3/4 usadlosti
Peťovka:	Motešický Jozef, vdova, cca 1/3	2 1/8 usadlosti
Dobrašov:	Motešický Pavol, 1/2	6 1/8 usadlosti
	Motešický Jozef, vdova, 1/2	6 1/8 usadlosti
Horné Motešice:	Motešický Pavol, menej ako 1/2	1 5/8 usadlosti
	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	1 7/8 usadlosti
Rožňová Neporadza:	Motešický Pavol, cca 1/10	3 3/4 usadlosti
	Motešický Jozef, vdova, minoritný	1 1/2 usadlosti
Jastrabie:	Motešický Pavol, minoritný	2 usadlosti
	Motešický Jozef, vdova, minoritný	3/4 usadlosti
Rožnové Mitice:	Motešický Jozef, vdova, cca 1/7	1 usadlosť

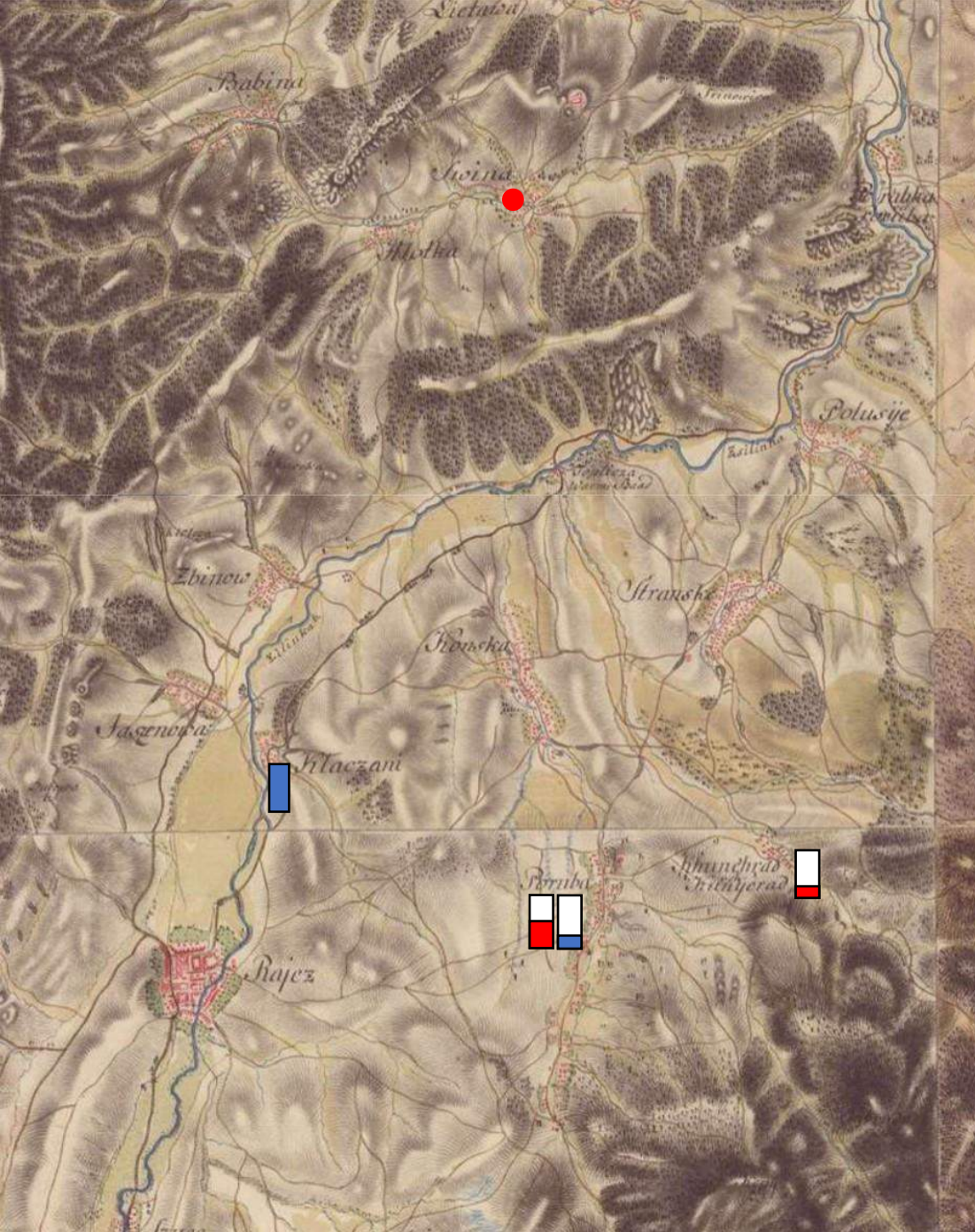
mapa Trenčianskej stolice, 1810

(© Hungaricana)

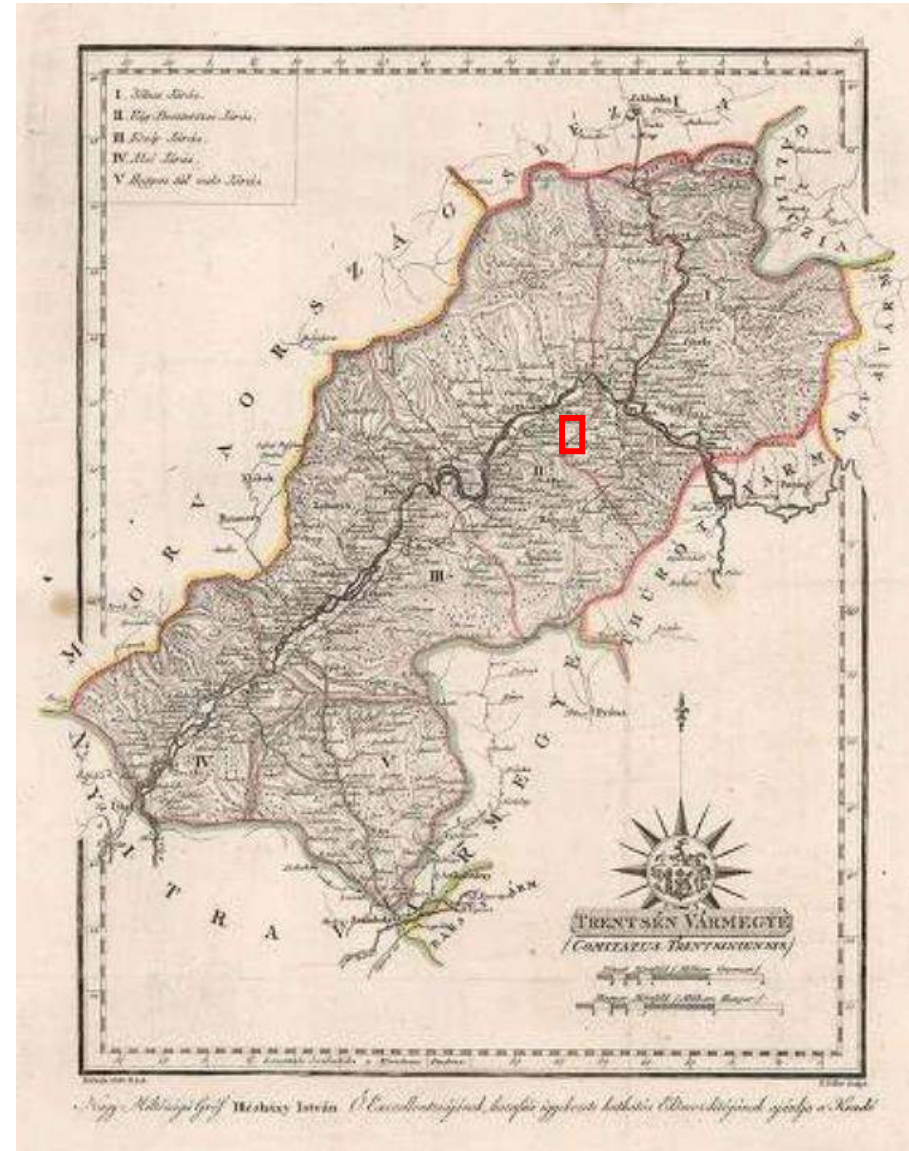

Oblasť Trenčina

- **Pavol Motešický** výhradný vlastník majetku Nozdrkovce (2 3/8 usadlosti) a malý majetok v Drietome (1/4 usadlosti)
- Motešickí v 18. storočí vlastnili jeden z domov v Trenčíne

mapa Trenčianskej stolice, 1810
(© Hungaricana)

Oblasť Rajca

Pavol Motešický a
vdova po Jozefovi Moteš.
vlastníci v 4 obciach

Veľkosti majetkových podielov v Žilinskom okrese (oblasť Rajca) (rodina Motešických, tereziánsky urbár)

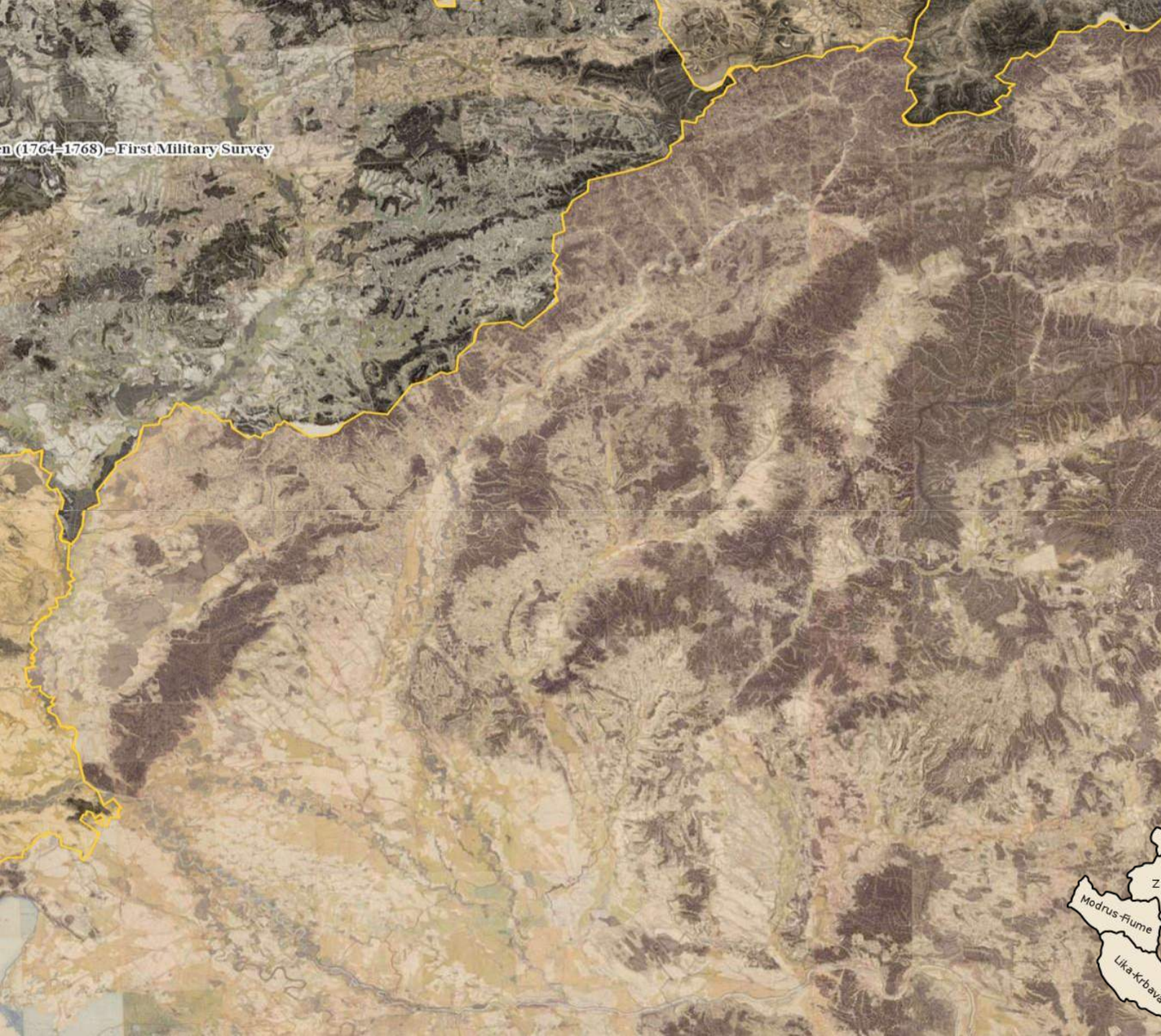

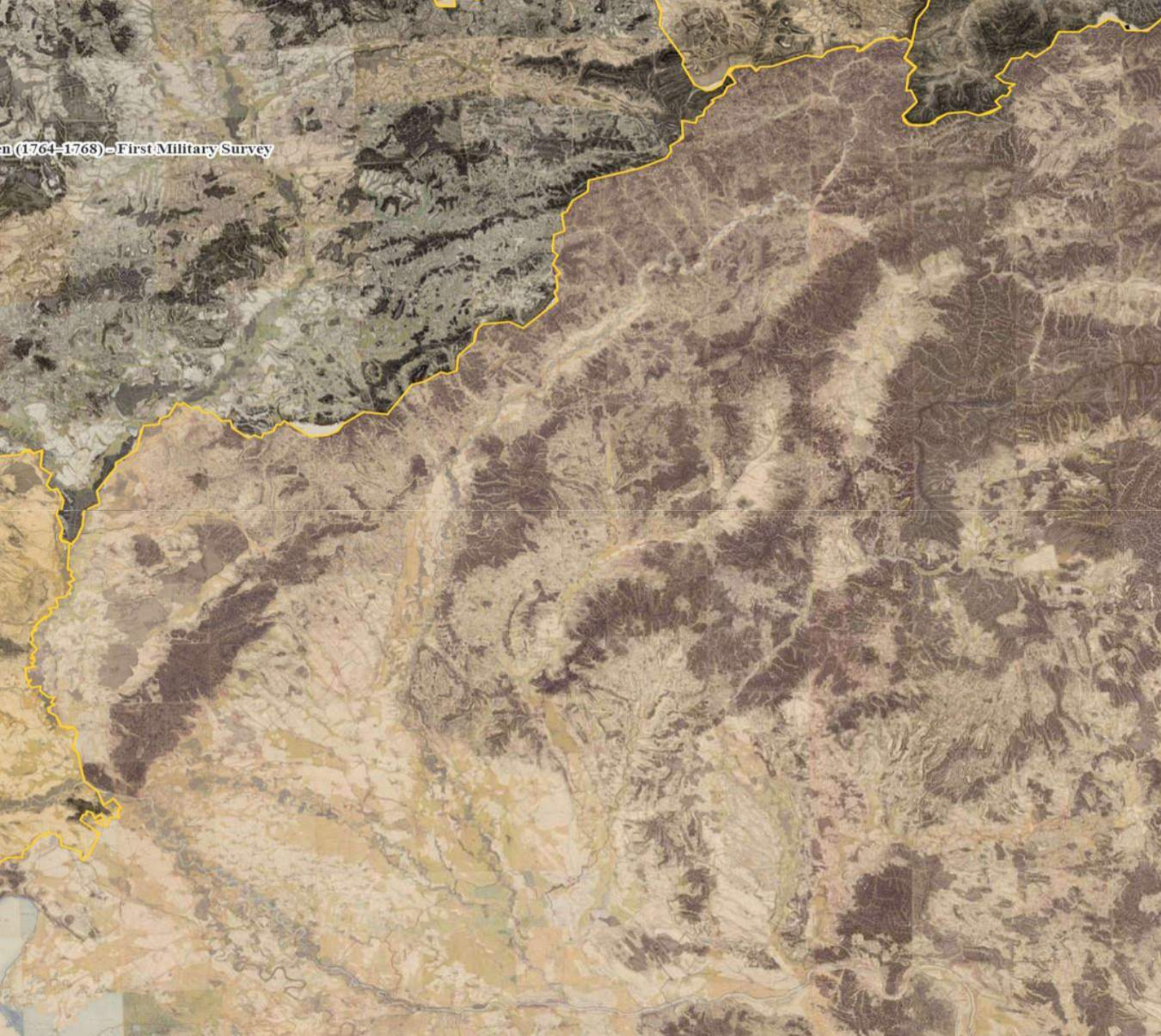
Kľače (pri Rajci):	Pavol Motešický, jediný vlastník	4 3/4 usadlosti
Kunerad:	Motešický Jozef, vdova, 1/3 vlastník	7/8 usadlosti
Babkov (pri Rajci):	Motešický Jozef, vdova, minoritný	1 7/8 usadlosti
Kamenná Poruba:	Motešický Jozef, vdova, viac ako 1/2	8 5/8 usadlosti
	Pavol Motešický, cca 1/3 vlastník	3 1/4 usadlosti

n (1764-1768) - First Military Survey

1. vojenské mapovanie, 1780-81
(© Hungaricana, upravené TM)

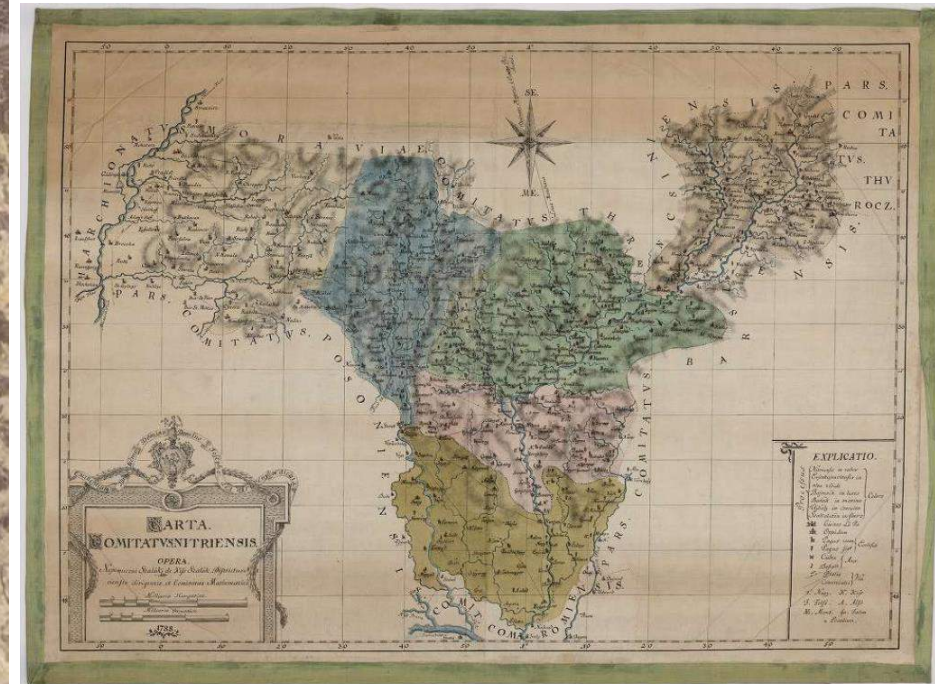
1. vojenské mapovanie, 1782-84

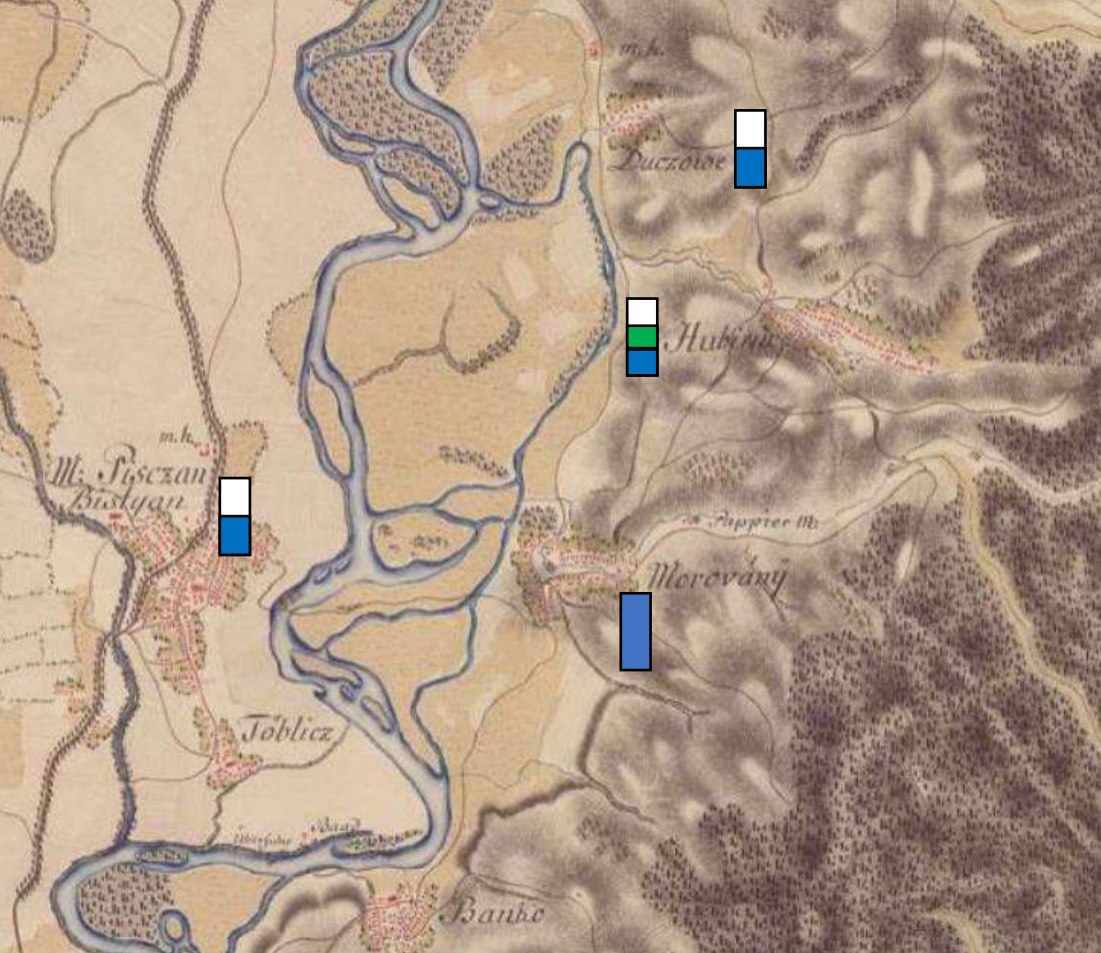
(© Hungaricana, upravené TM)

mapa Nitrianskej stolice, 1788

(© Hungaricana)

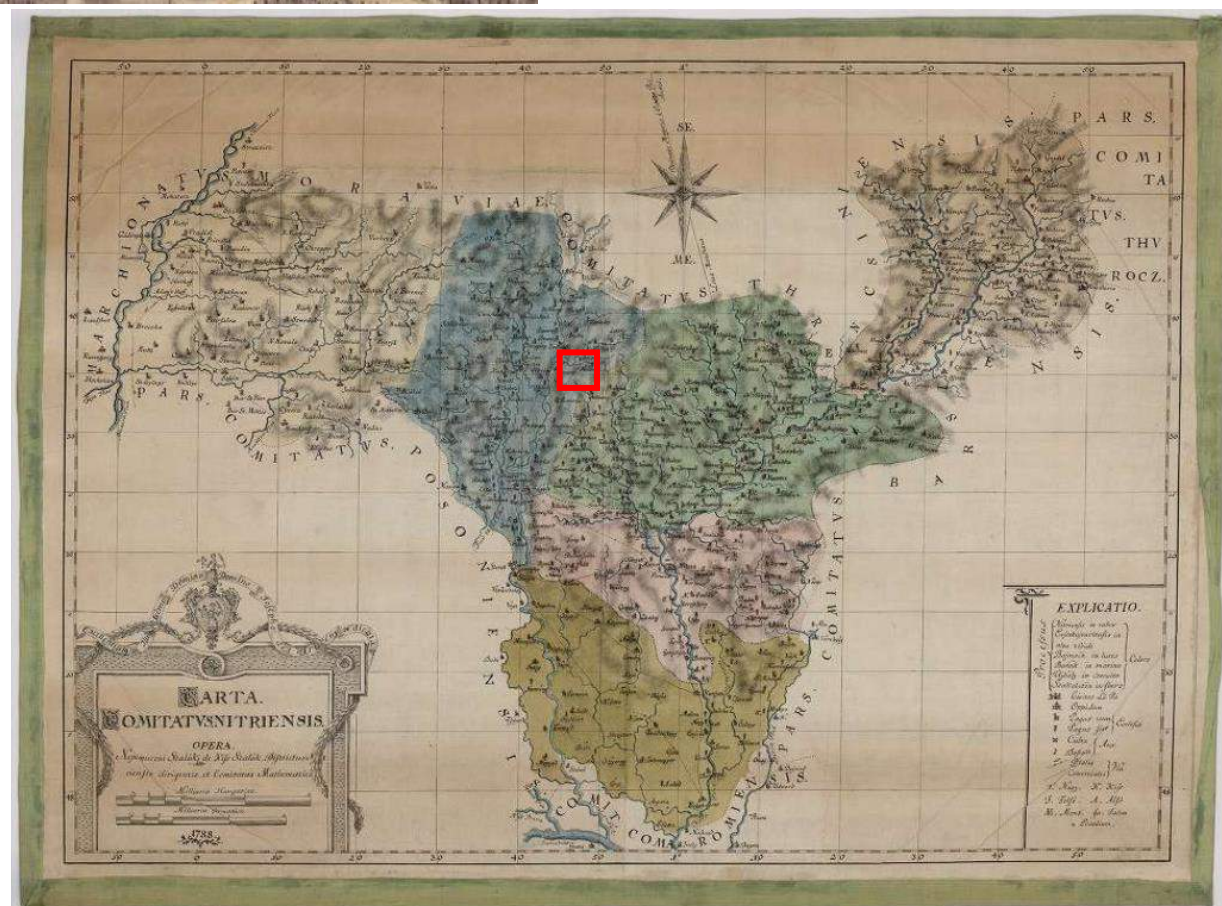

mapa Nitrianskej stolice, 1788
(© Hungaricana)

Časť býv. Tematínskeho panstva (kaštieľ Moravany n. Váhom)

- [Pavol Motešický](#) významný vlastník v 6 obciach
- Menší podiel dedičov po [Štefanovi Motešickom](#)

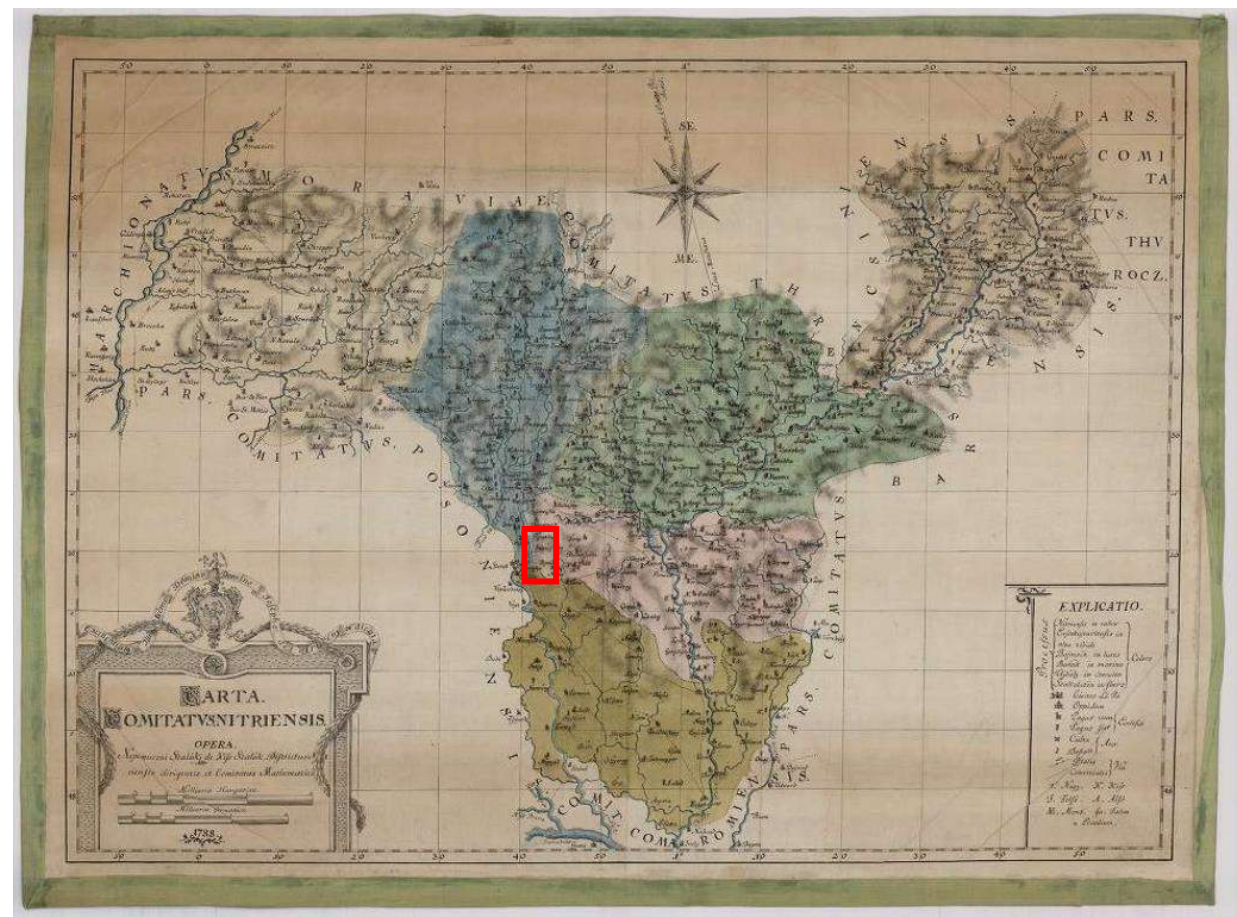

Okolie Hlohovca

Pavol Motešický
významný vlastník v 2
obciach

+ v 2 obciach: inkvilíni

mapa Nitrianskej stolice, 1788
(© Hungaricana)

Veľkosti majetkových podielov v býv. Tematínskom panstve (oblasť Piešťan) a oblasti Hlohovca (rodina Motešických, tereziánsky urbár)

Piešťany:	Pavol Motešický, viac ako 1/2 vlastník	26 3/4 usadlosti
Hubina:	Pavol Motešický, cca 1/3 vlastník	2 1/8 usadlosti
	Štefan Motešický, dedičia	2 usadlosti
Moravany n. Váhom:	Pavol Motešický, jediný vlastník	3 3/4 usadlosti
Stará Lehota:	Pavol Motešický, viac ako 1/2 vlastník	1 1/8 usadlosti
Ducové:	Pavol Motešický, viac ako 1/2 vlastník	3/4 usadlosti
Nová Lehota:	Pavol Motešický	žiadna usadlosť, ale 33 inkvilínov
Svätý Peter (pri Hlohovci):	Pavol Motešický,	žiadna usadlosť, ale 4 inkvilíni
Rumanová:	Pavol Motešický, 1/2 vlastník	12 5/8 usadlosti
Šalgočka:	Pavol Motešický, 1/2 vlastník	6 3/4 usadlosti
<i>Teplica (Nitrianska stolica):</i>	<i>Pavol Motešický,</i>	<i>žiadna usadlosť, ale 35 inkvilíni a 2 subinkvilíni</i>

Hranica Nitrianskej a Hontianskej stolice

Pavol Motešický jediný vlastník v 2 obciach

dedičia Štefana Motešického (cca ¼) v 1 obci

Šurany: Štefan Motešický, dedičia, cca ¼

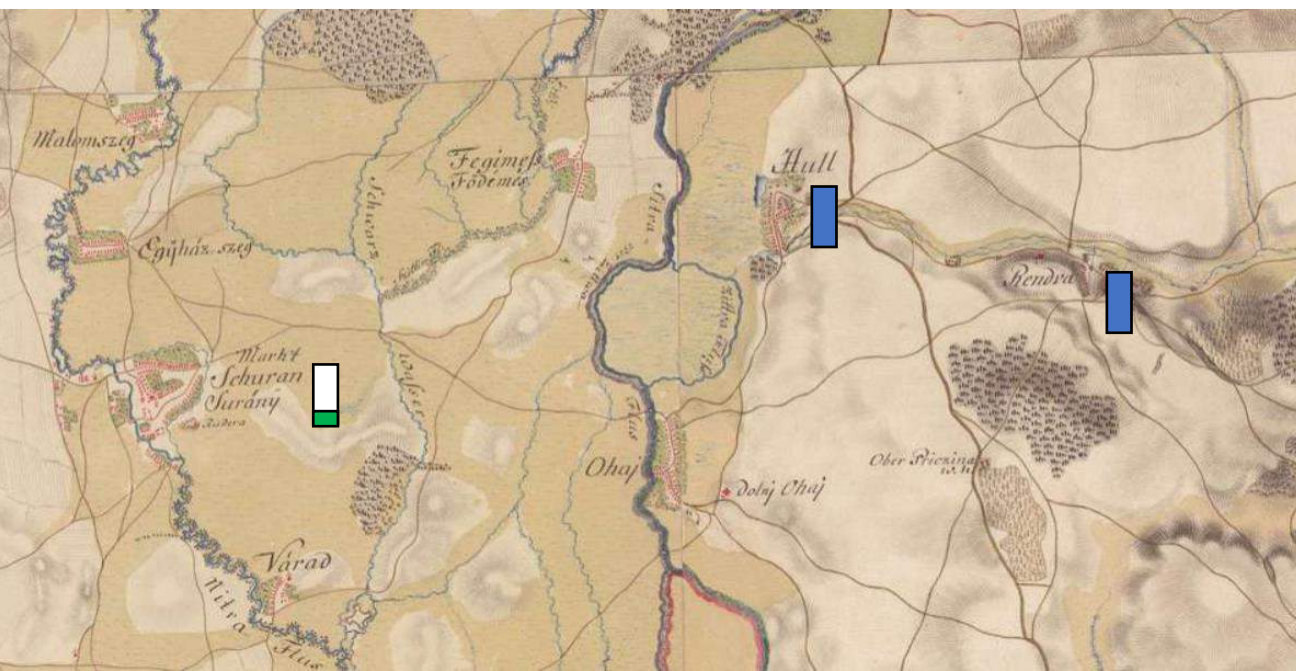
Hul: Pavol Motešický, jediný vlastník

Radava: Pavol Motešický, jediný vlastník

5,25 usadlosti

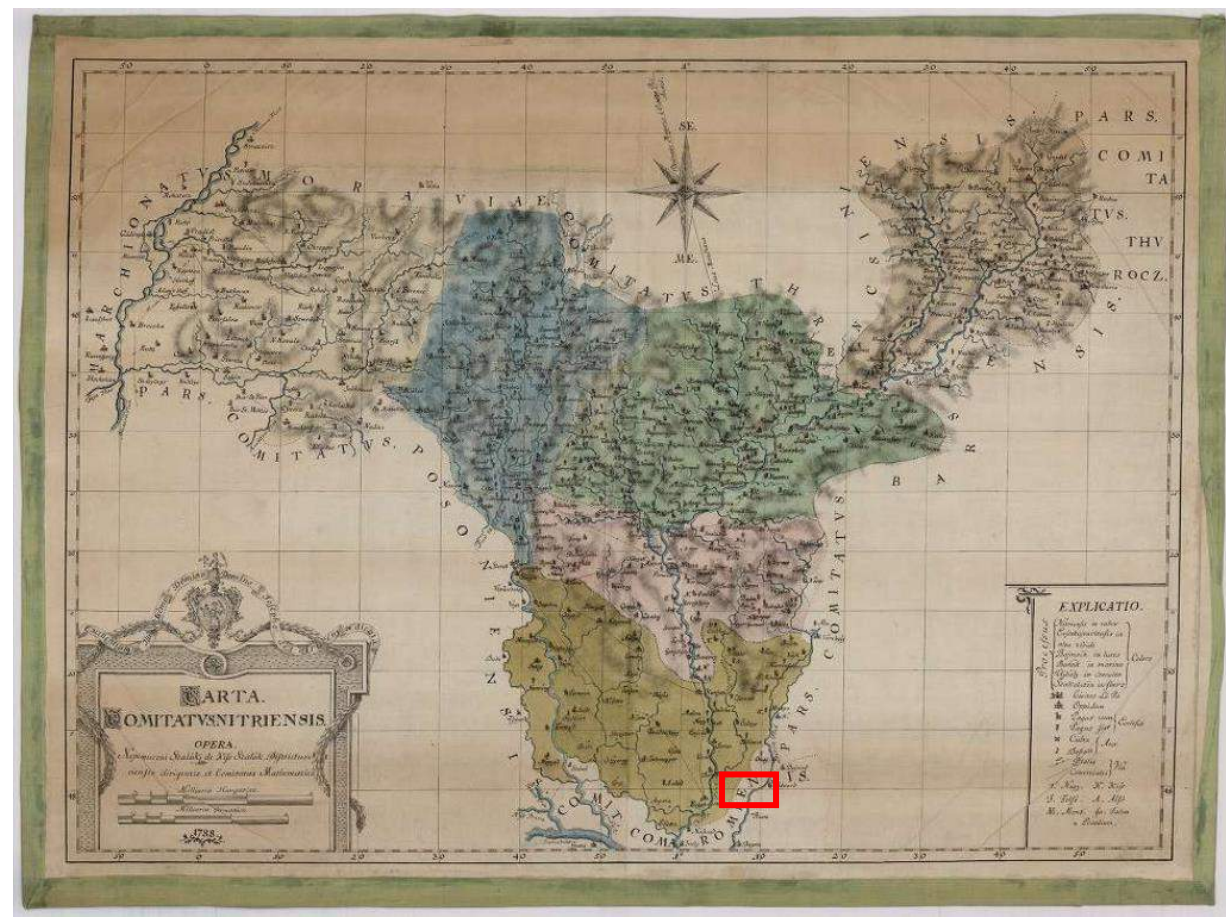
20,875 usadlosti

33,75 usadlosti

mapa Nitrianskej stolice, 1788

(© Hungaricana)

Motešickí v Trenčíne

Rodina Motešických v 18. stor. vlastnila jeden z domov v centre Trenčína, hneď pri Hornej bráne.

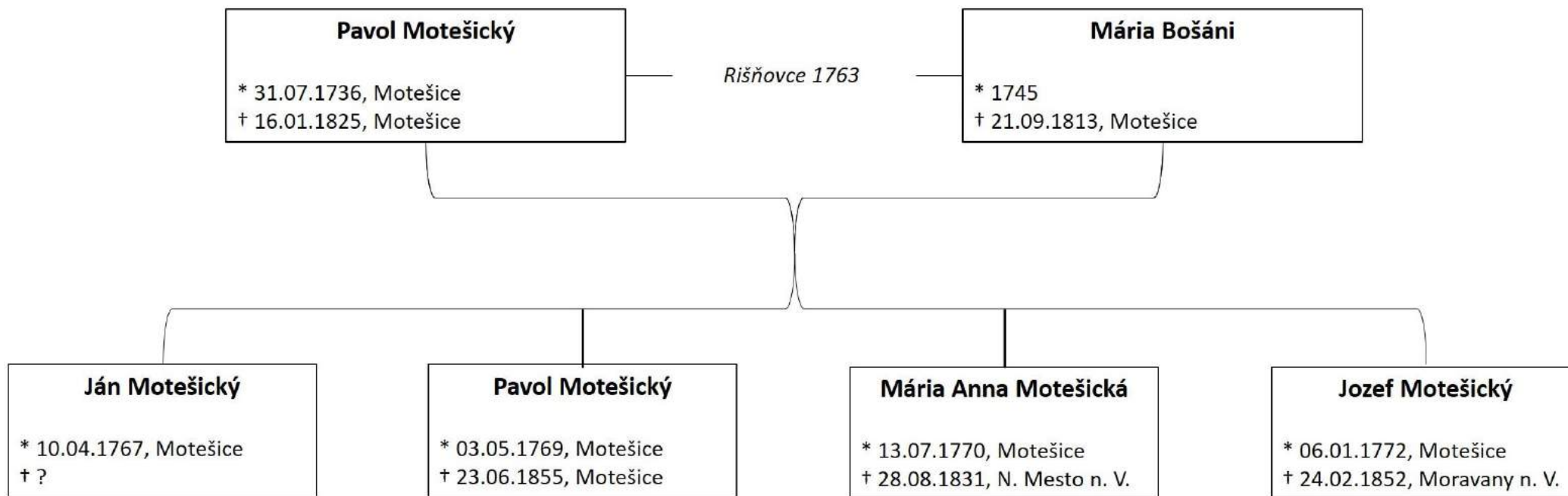
V roku 1790 ho od Motešických kúpila Trenčianska stolica, ktorá ho prebudovala na župný súd, do roku 1909: aj väznica.

Tzv. malý župný dom (oproti Župnému domu, sídlu Trenčianskej stolice / župy)

Na príklade potomkov
Pavla Motešického
(1736 – 1825).

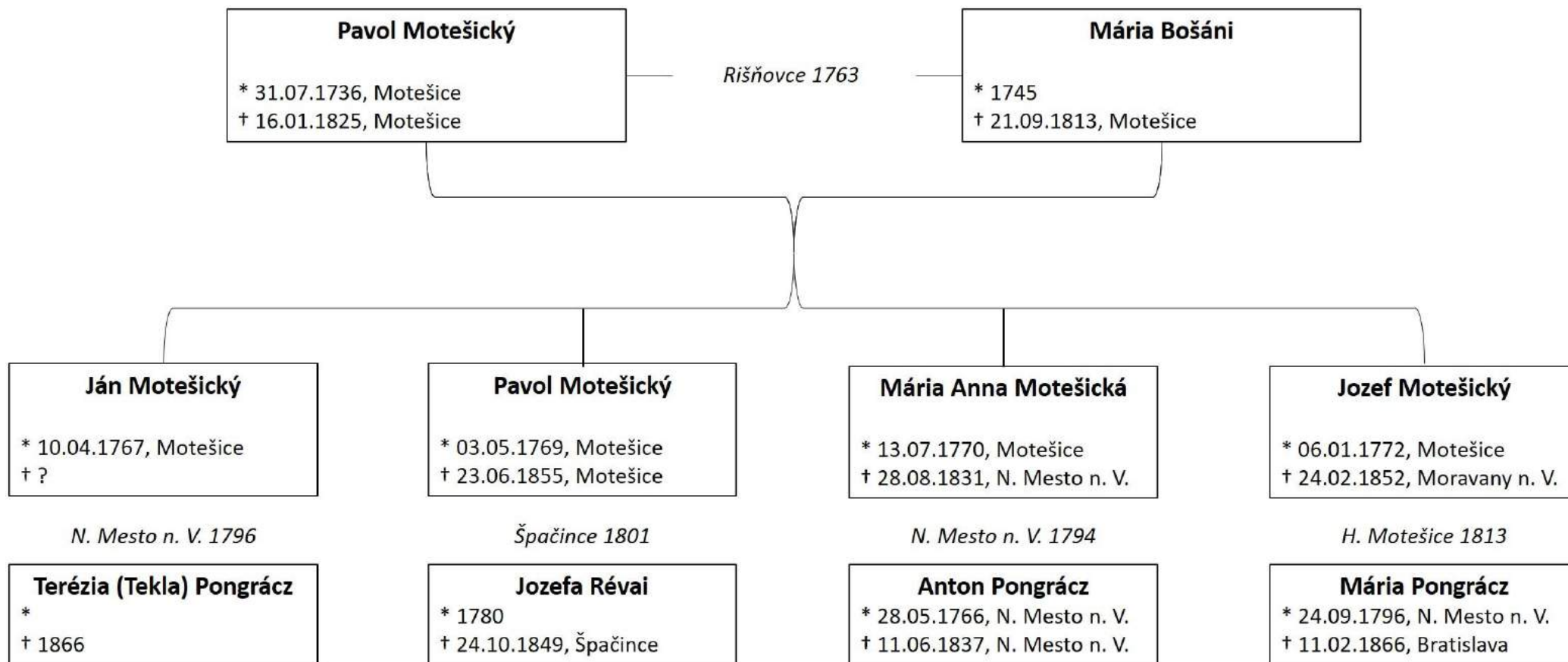
Sobášna politika Motešických

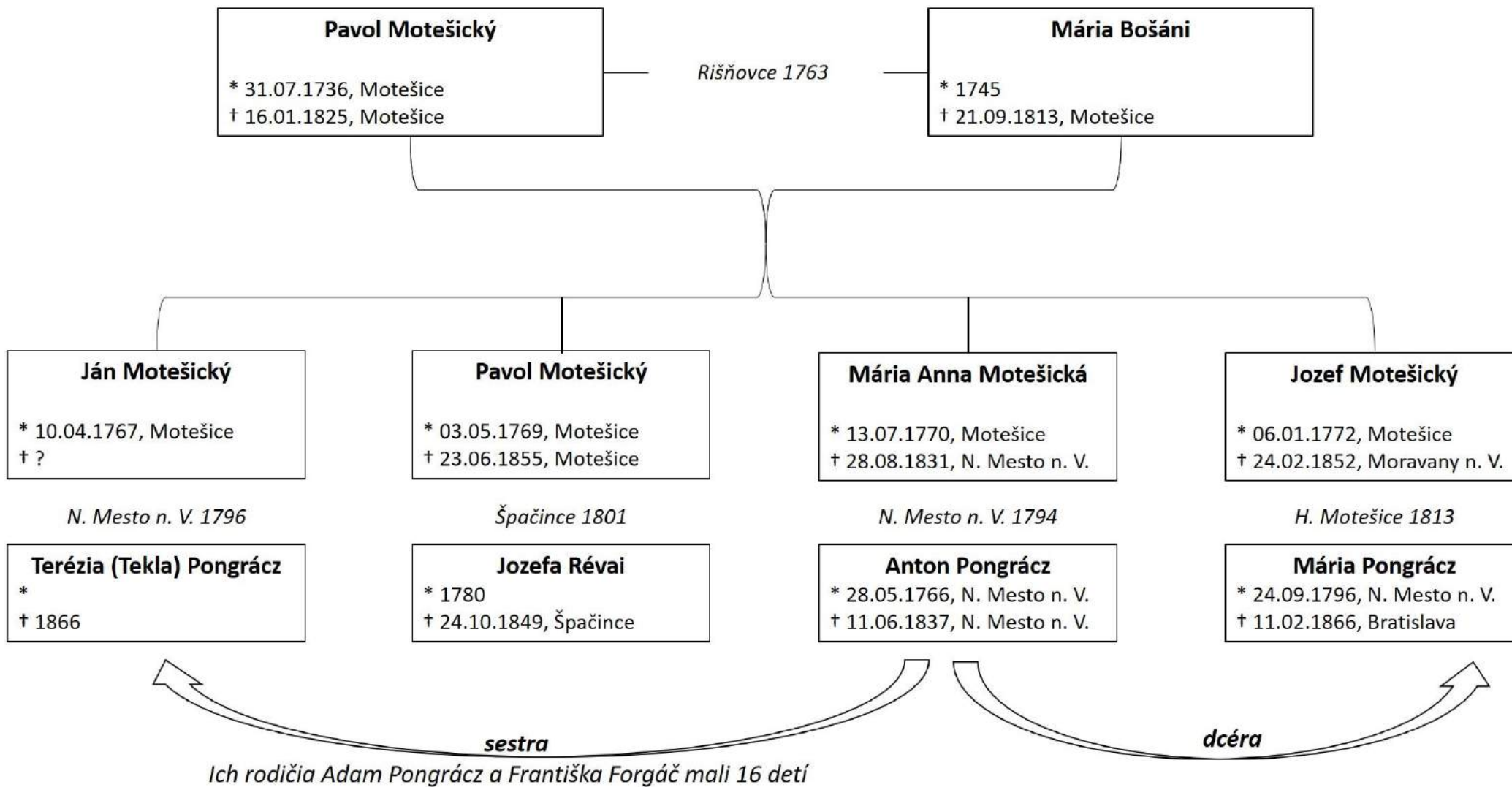
Na príklade potomkov
Pavla Motešického
(1736 – 1825).

Sobášna politika Motešických

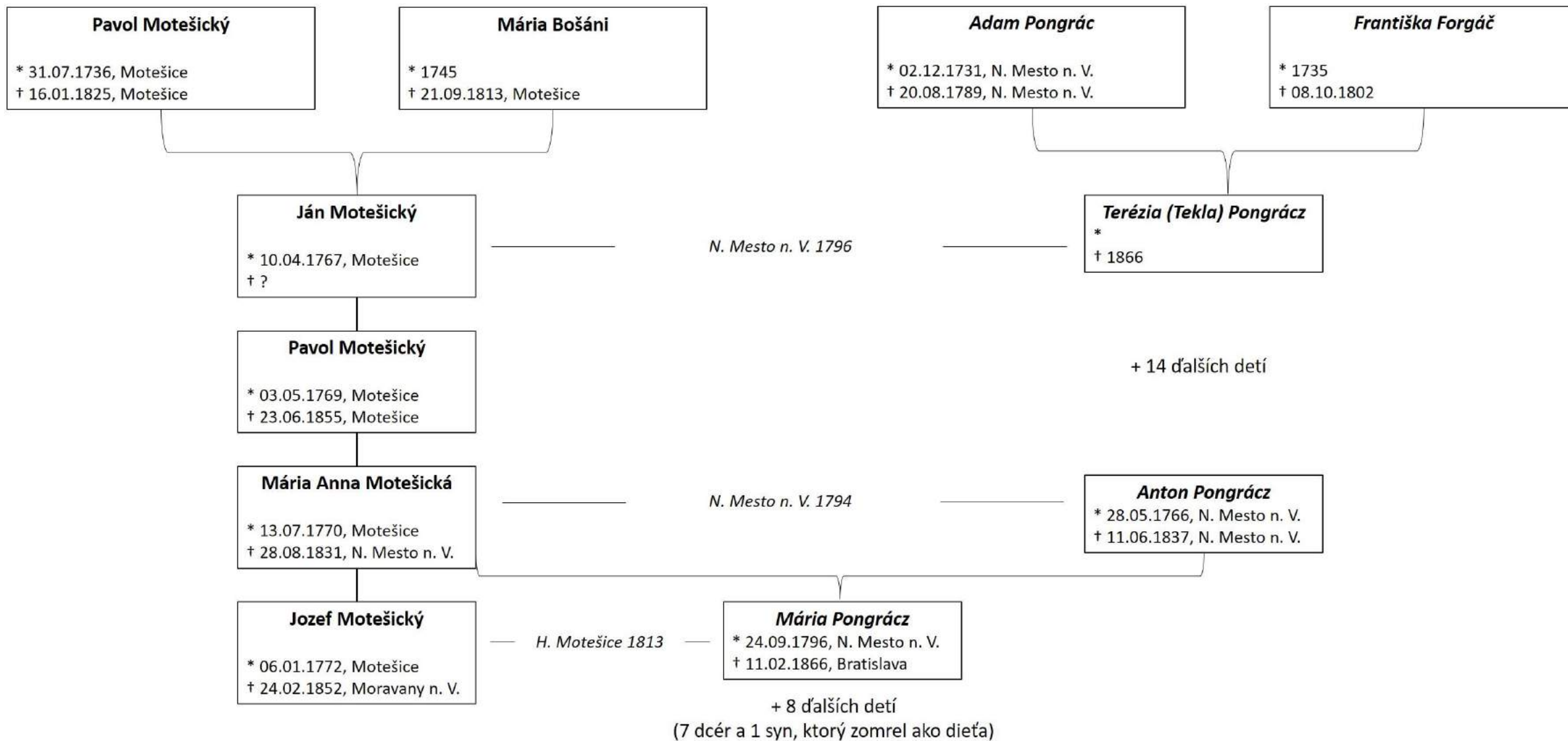
Na príklade potomkov
Pavla Motešického
(1736 – 1825).

Sobášna politika Motešických

Na príklade potomkov
Pavla Motešického
(1736 – 1825).

Sobášna politika Motešických

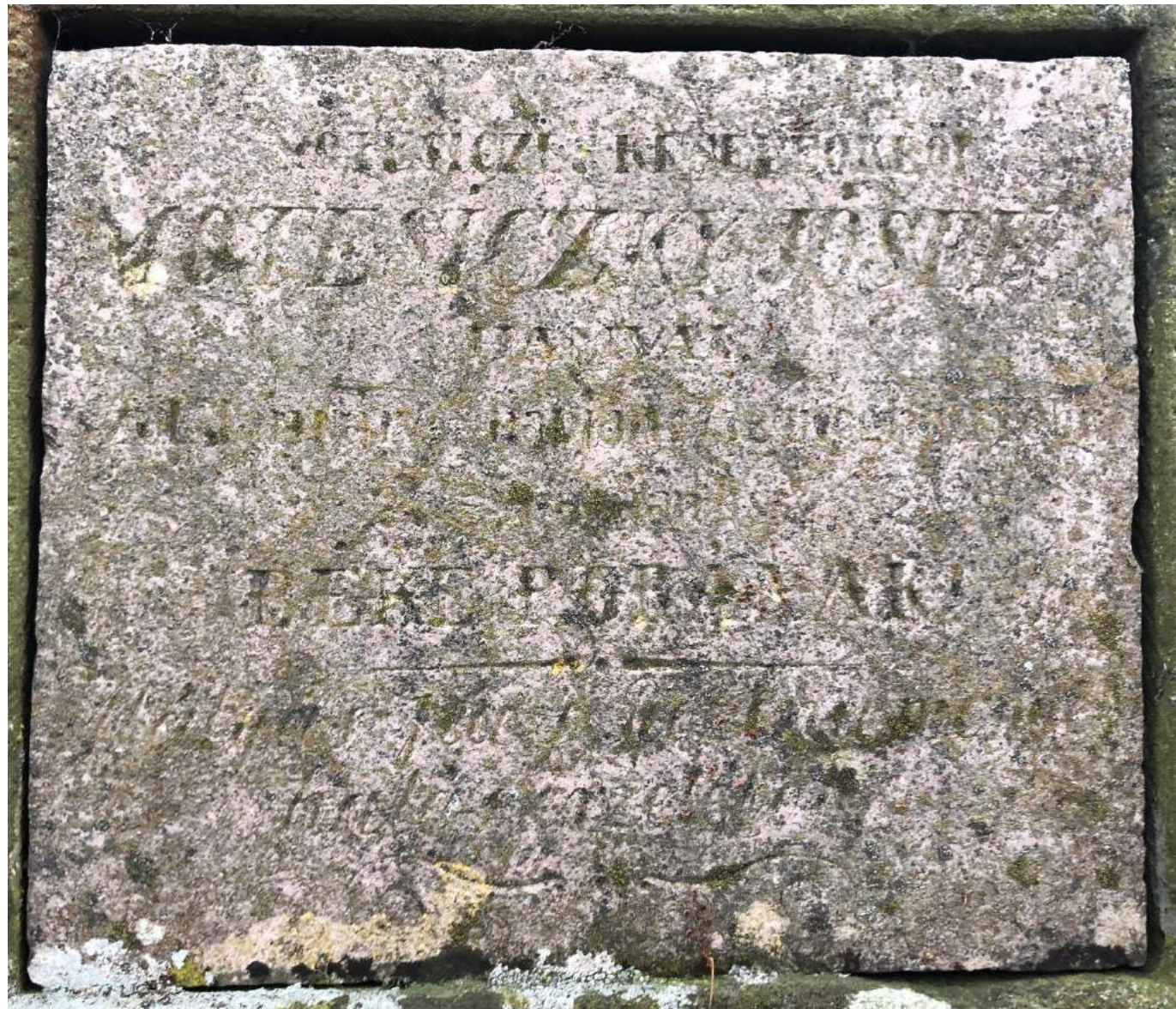
Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Hrob v Moravanoch nad Váhom

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

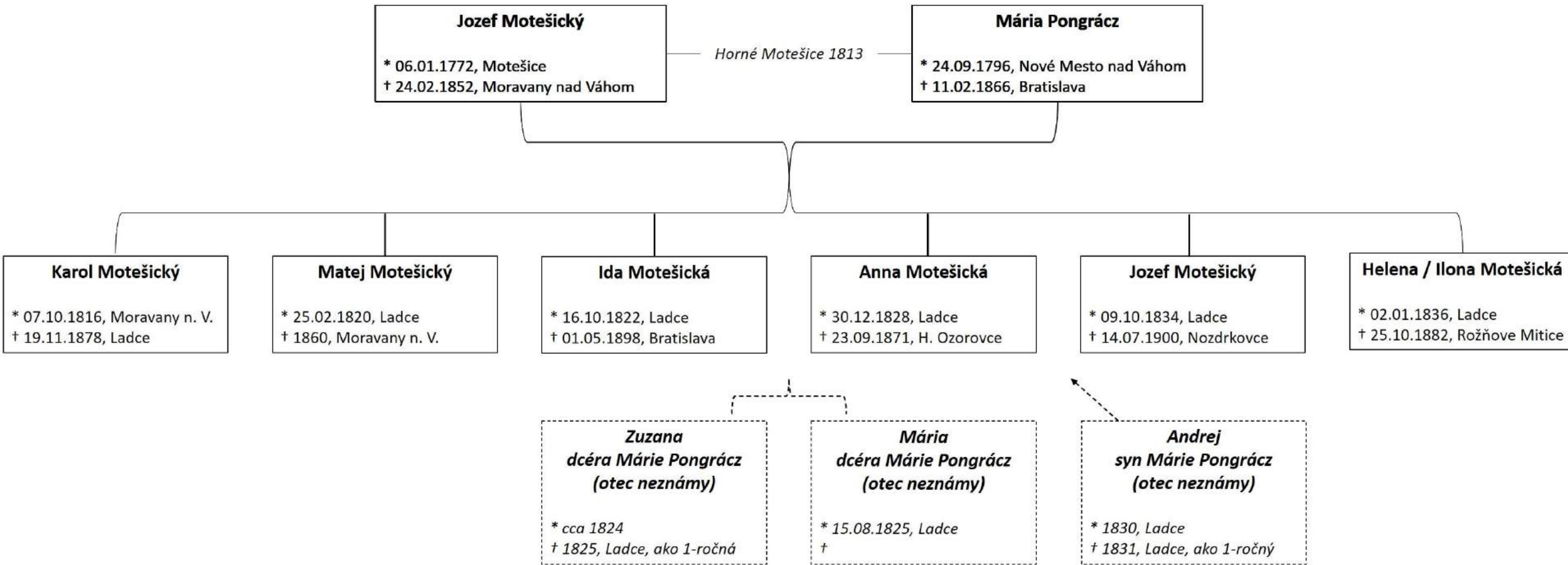
V Ladkoch preukázateľne dlhodobo pobýval (aj s rodinou) a pričínal sa o prestavbu kaštieľa

Tehly použité v murive kaštieľa v Ladkoch:

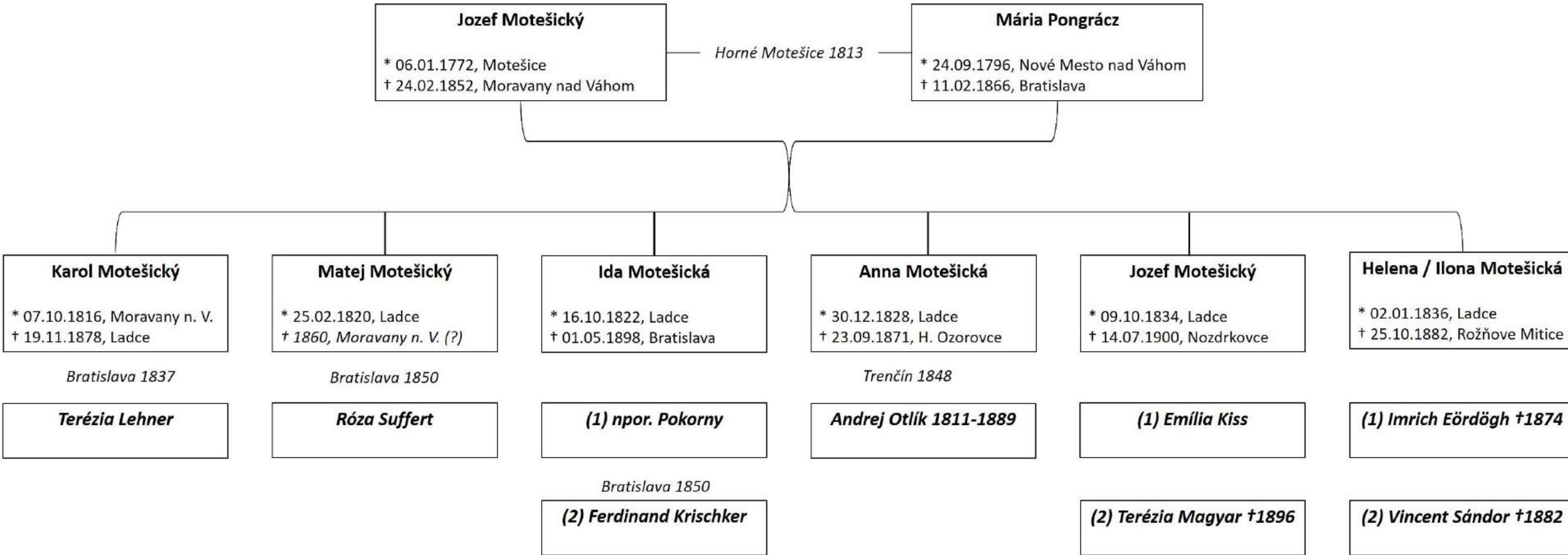
„IM“ = Iosephus Motesiczky?

Hypotéza: mal Jozef Motešický v Ladkoch alebo v okolí tehelňu?

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Potomkovia Jozefa Motešického a ich životní partneri

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Karol Motešický

* 07.10.1816, Moravany n. V.
† 19.11.1878, Ladce

Bratislava 1837

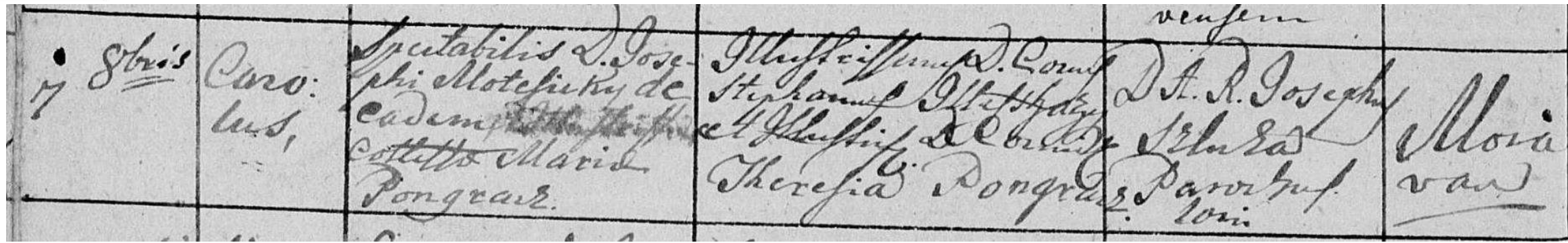
Terézia Lehner

Prvorodený syn Jozefa Motešického a Márie Pongrácz (rodisko: Moravany nad Váhom)

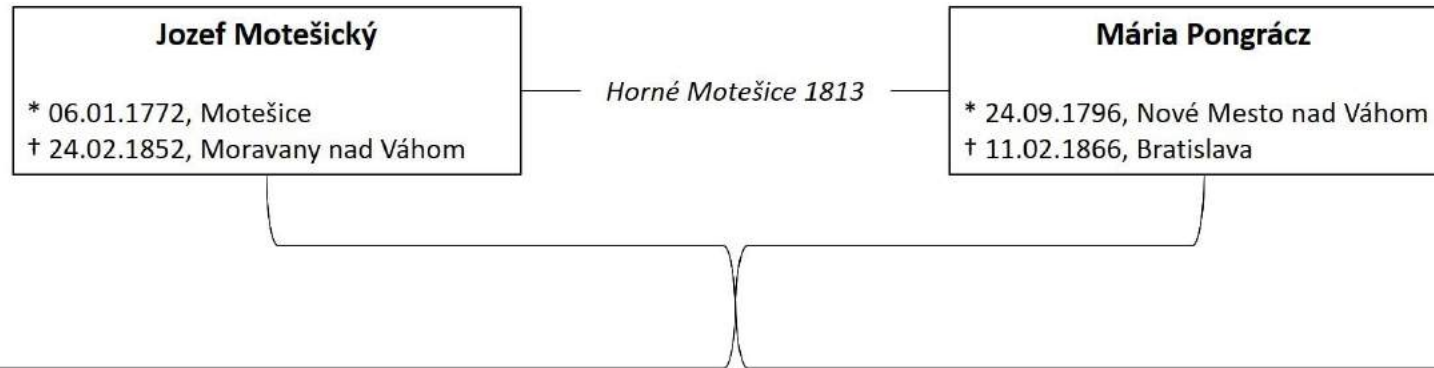
Jeho kmotor: Štefan II. Ilešházi

Najmä v 1850s žil v Ladcoch, najprv s deťmi, neskôr (do smrti v roku 1878) sám

V 1840s: notár v Trenčíne

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Opakované majetkové spory, najmä ohľadom lesov v panstve Košeca.

Karol Motešický

* 07.10.1816, Moravany n. V.
† 19.11.1878, Ladce

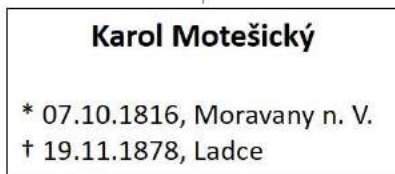
Bratislava 1837

Terézia Lehner

Levuck
Carl Motesickij
Gmündbafchans gu Ladec,
Košec & c. Juraj adv.
Lamorierij in Pluhin

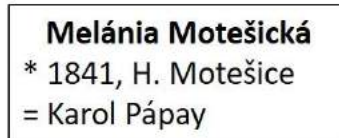
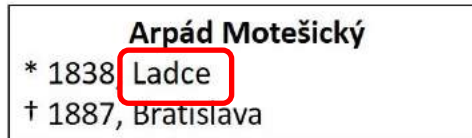
Ladec am 18. 12. 1856.
magn. Einfluss
Carl Motesickij

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Bratislava 1837

Terézia Lehner

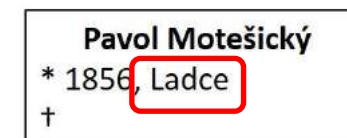
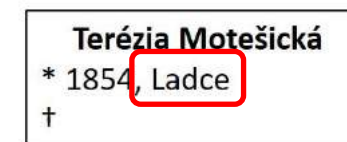
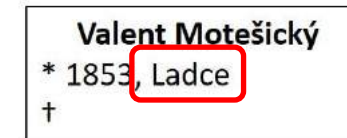
- pôsobili v Budapešti, tu aj pochovaní ich potomkovia (1930s-1940s)

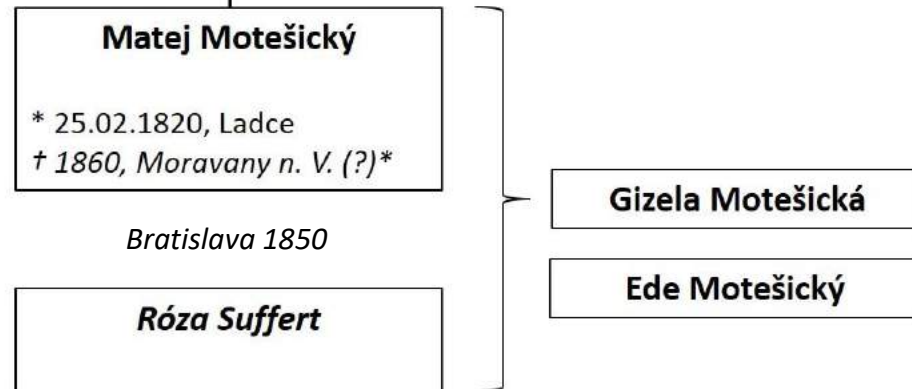
- v 1870s pôsobili v Bratislave, na Kozej ulici (Gaisgasse) 47

- vydatá za trenčianskeho sudcu

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

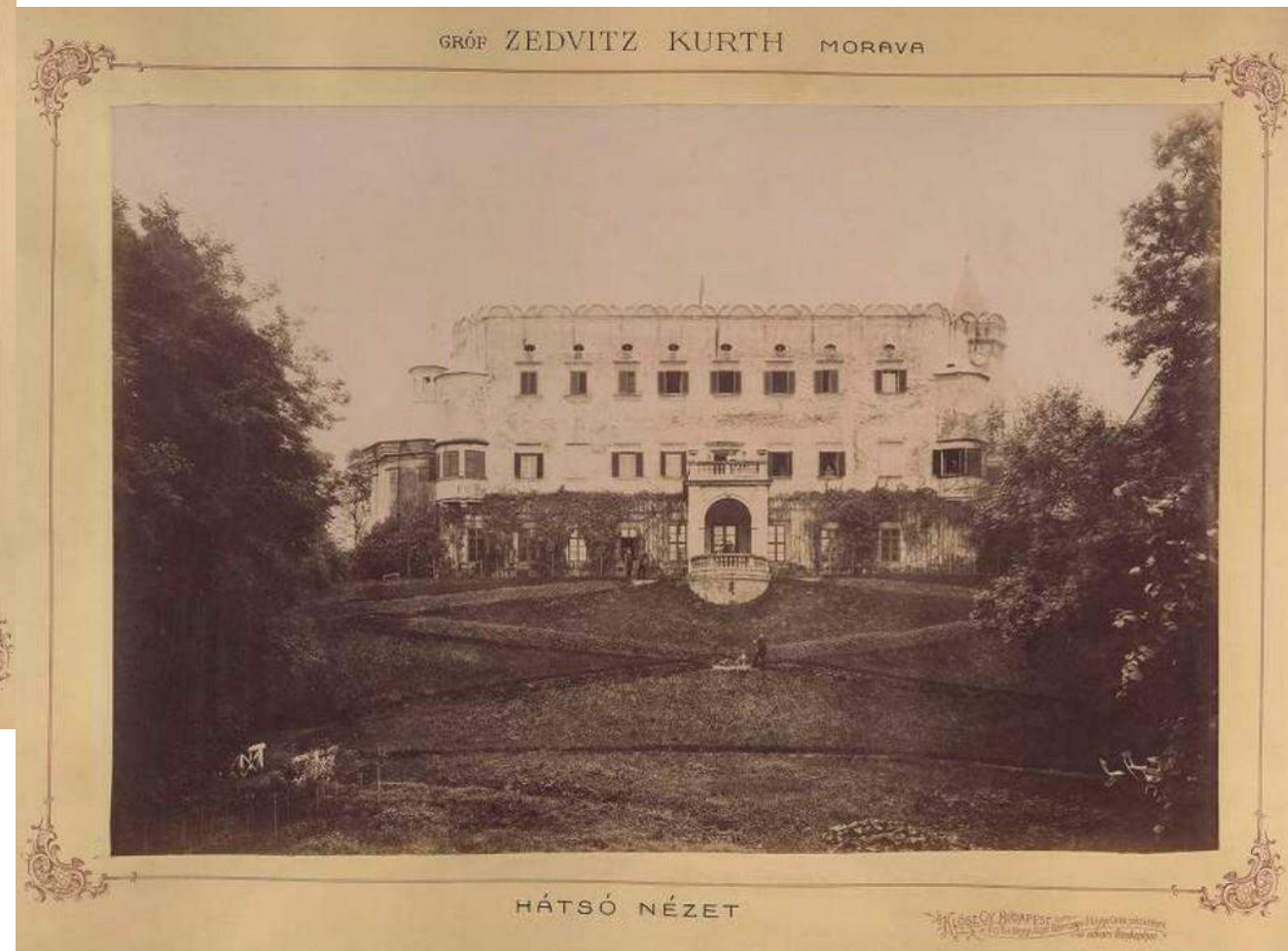
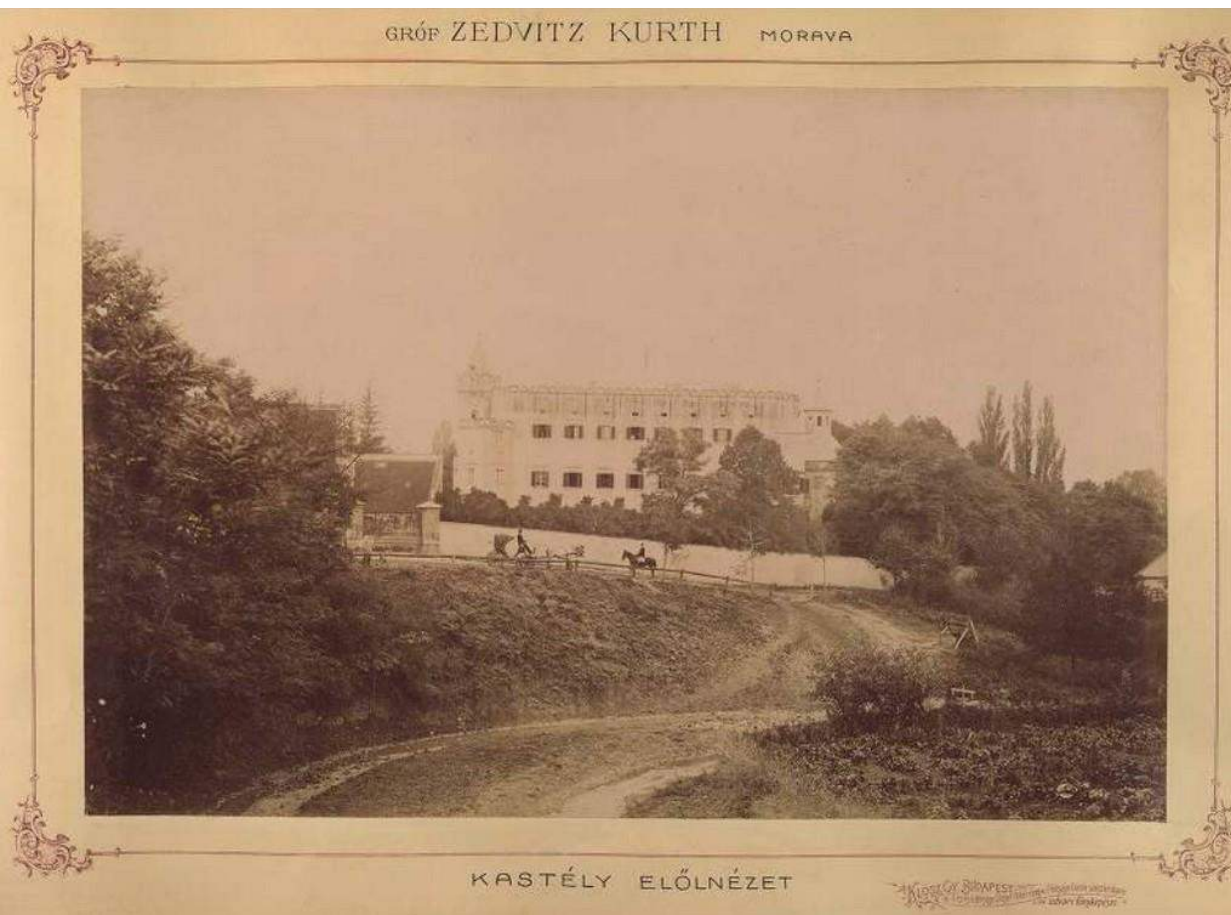

Vlastník kaštieľa v Moravanoch nad Váhom a príslušného panstva

- Odborná literatúra opakovane udáva úmrtie v Moravanoch nad Váhom v roku 1860, avšak úmrtná matrika Moravian nad Váhom v roku 1860 jeho meno neobsahuje.
- Zomrel medzi rokmi 1869 a 1872.

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Kaštieľ v Moravanoch nad Váhom po predaji (1872)
rodu Zedtwitz (foto cca 1880-1890).

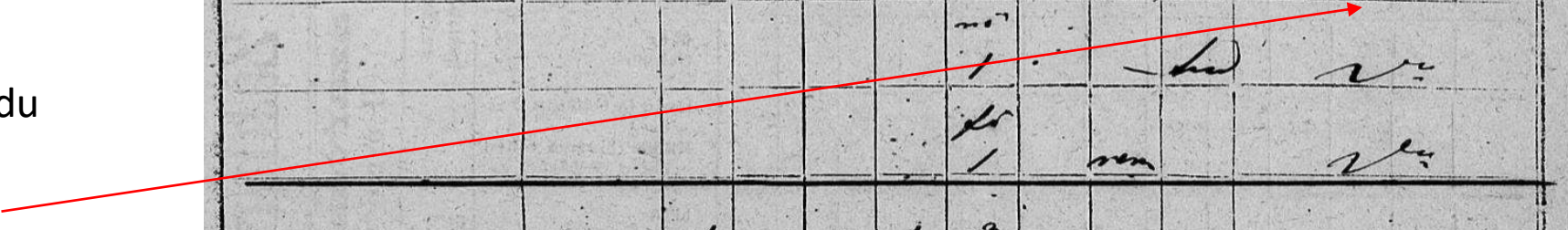
Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Folyó la	A lakó	(Gesellen, Lehrlinge), wenn sie im Hause wohnen; Afterparteien mit allen Angehörigen; Zimmergenossen, Bettgeher u. s. w.	férfi männlich	nő weiblich	Religions-Genossenschaft? israelitisch oder anderer nicht christlicher Religion?	geschieden?	den Personen kann diese Rubrik leer bleiben, vorausgesetzt, dass dieselben weder bei der Wirthschaft noch in der Fabrik oder beim Handwerk u. s. w. verwendet werden.
1.	1.	Matej, doxor					
2.	2.	Matej, doxor					
3.	3.	Suzella, doxor					
4.	4.	Ede, doxor					

ob er Besitzer, Gehilfe, Buchhalter oder Lehrling in einem Geschäfte ist? ob er im Dienste steht bei der Hauswirtschaft? u. s. w.	(Stadt, Gemeinde.	helybéli Einheimisch	idegen Fremd	péld. mint a z. B. als D.	péld. mint a z. B. Auf R.	péld. mint a z. B. als D. Militár u.	az illető ro tendő, vaj In dieser Ru und dan quer ob	számla. Der Ausländer, mit Ausnahme der in der Armee dienenden ist, wenn sich derselbe innerhalb des Landes befindet, das Komitat zu nennen, wenn er sich aber im Ausland befindet, ist das Land zu nennen.
		Matej, doxor						
		Suzella, doxor						
		Ede, doxor						

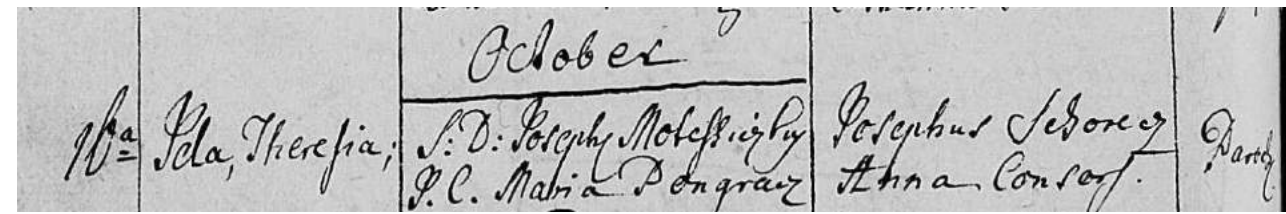
Matej Motešický figuruje v sčítaní ľudu z roku 1869 (v kaštieli (= dom č. 3) žil sám, jeho žena s deťmi žili vo Viedni)

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Bývala v tzv. paláci Motešických v Bratislave

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Bratislava, palác Motešických pred rekonštrukciou / nadstavbou (2008-10)

Bratislava, palác Motešických - detail (marec 2022)

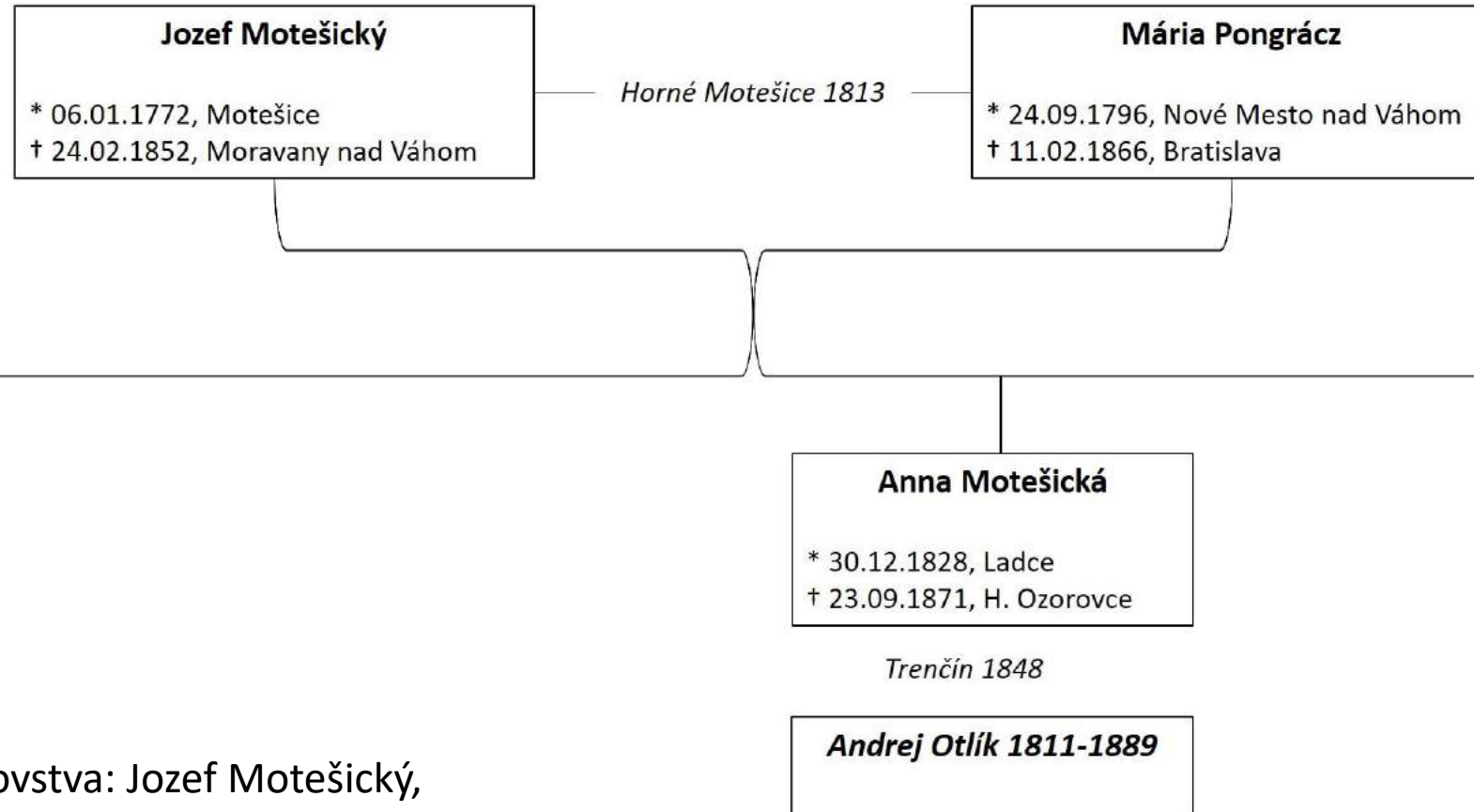

Bratislava, palác Motešických (marec 2022)

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Kauza zapretého otcovstva: Jozef Motešický, pôvodne zapísaný ako otec, v roku 1835 namietol otcovstvo a bol v matrike vymazaný. Neskôr (1854) v danej veci prebehlo aj súdne konanie.

Katolíčka, vydatá za protestantského zemana.

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

498		498		
Dies.	Nomen Baptizati.	Nomina & Cogn Parentum.	Nomina & Cogn Patris.	Baptizans.
* 30 ^a	Anna	~~Pater Ignoto.~~ Pater, P. C. Maria Bongraty	Joannes Zabyko Catharina Sziron	Parceius * Vide pag. 500.

1828: Matričný záznam o narodení Anny; pôvodne zapísaný Spect. D. Josephus Motesiczky neskôr (1835) preškrtnutý a údaj zmenený na „Pater Ignoto“ (otec neznámy) © Familysearch

* Anno 1837: die 18^a Mensis Septembris, a Determinatione Consistoriali
 9^a Sept. 1807: Supranotatis Baginis 492. & 498. Correctione feci
 erga Reclamatione Uoblis Dni Josephi Motesichky, qui se ead^a Broti
 Patrem, ipsa etiam eorum Matre fatente, non fuisse probavit, illius
 nomine delato, ignotum Patrem substitui. — Joannes Coscius
 498. Vide pag. 120. A. Dni 1854. Se 4^a Ju. qua Consistor. Alpeior, ad
 li. 2. Actum et missus

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Významný politik Trenčianskej župy.

Dvakrát ženatý, E. Kiss matka jeho dvoch detí, T. Magyar pochovaná po jeho boku.

Jeho dcéra manželkou Ernesta Ucsnaya, trenčianskeho mešťanostu (1856-1940; vo funkcii 1887-1918).

Pochovaný pôv. v Nozdrkovciach s časťou rodiny, hrobka neskôr premiestnená do Trenč. Biskupíc.

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Jozef Motešický

* 06.01.1772, Motešice
† 24.02.1852, Moravany nad Váhom

Horné Motešice 1813

Mária Pongrácz

* 24.09.1796, Nové Mesto nad Váhom
† 11.02.1866, Bratislava

Helena / Ilona Motešická

* 02.01.1836, Ladce
† 25.10.1882, Rožňove Mitice

(1) Imrich Eördögh †1874

(2) Vincent Sándor †1882

Pochovaná v
Trenčianskych Miticiach
(Rožňových Miticiach)
na cintoríne pod
jedným z náhrobkov
skupiny šľachtických
hrobov (*foto 2022*)

Vetva Jozefa Motešického (1772-1852)

Imrich Eördöggh
† 1874

manželka Imricha
Eördöggha, rod.
Ilona Motešická
† 1882

manželka Rudolfa
(Rezsö) Eördöggha,
rod. Emília Kiss
† 1894

Rudolf (Rezsö) Eördöggh
† 1916

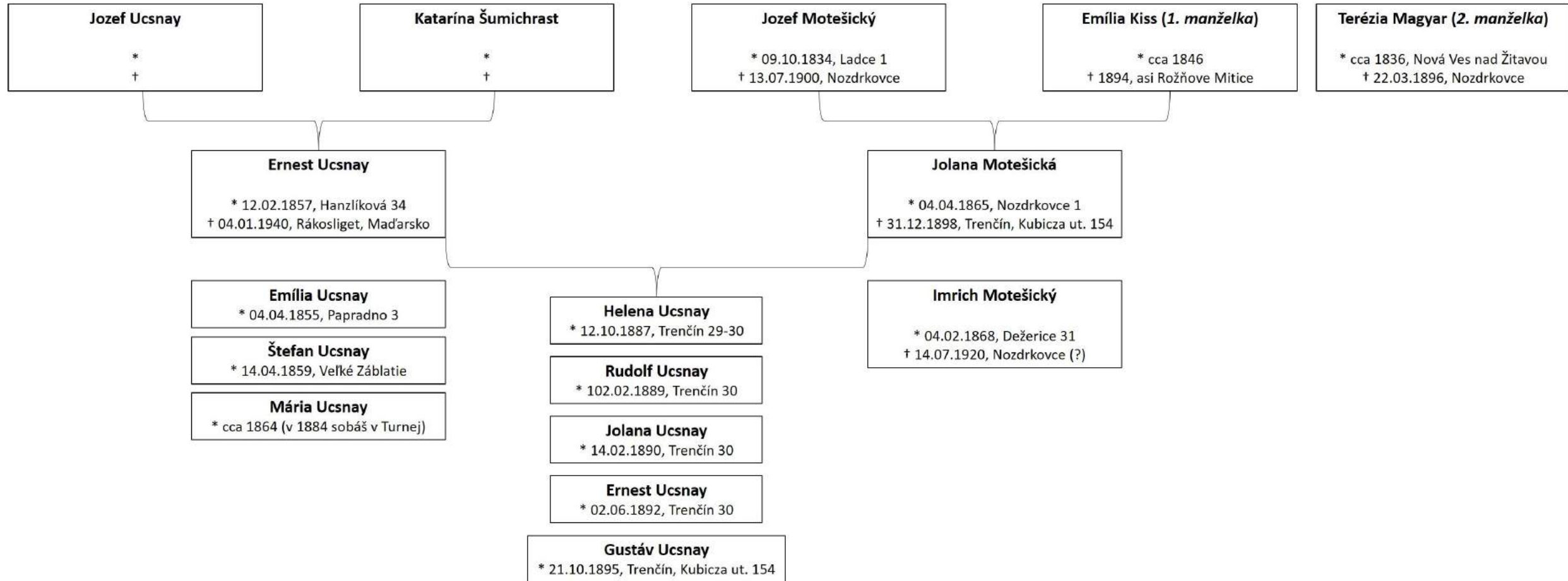
Helena / Ilona Motešická

* 02.01.1836, Ladce
† 25.10.1882, Rožňove Mitice

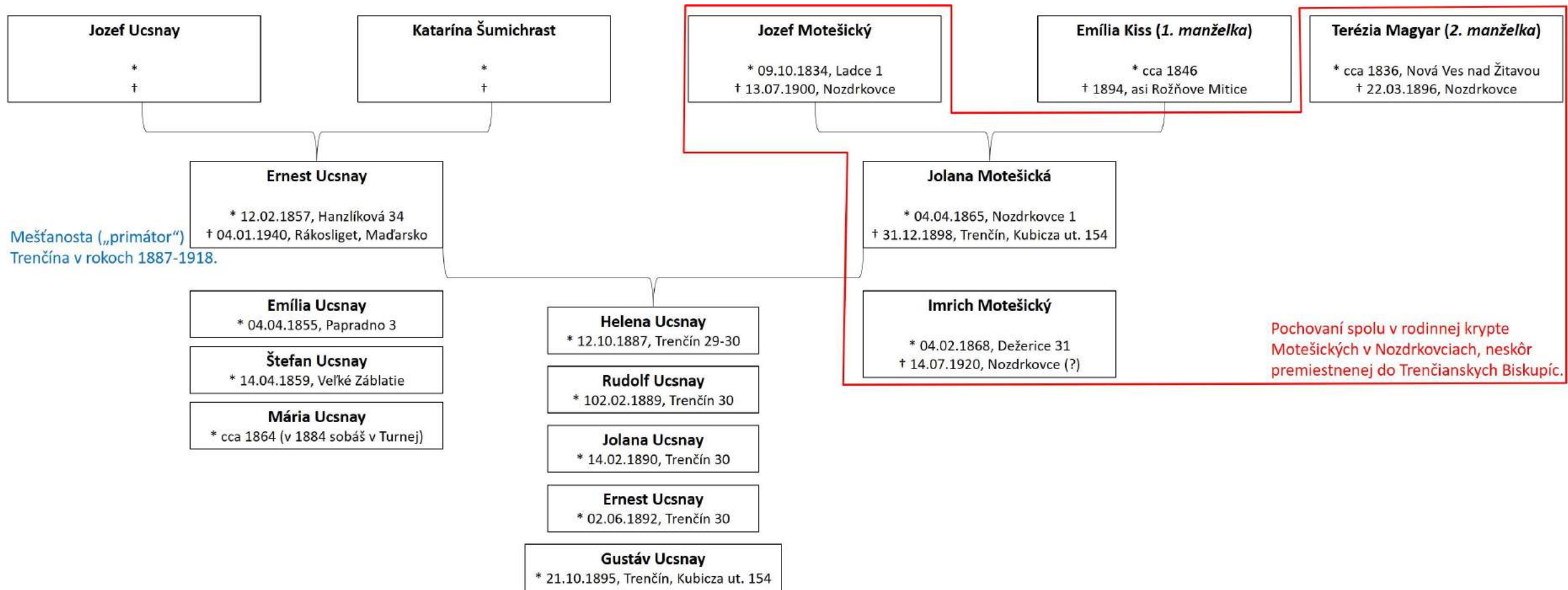
(1) Imrich Eördöggh †1874

(2) Vincent Sándor †1882

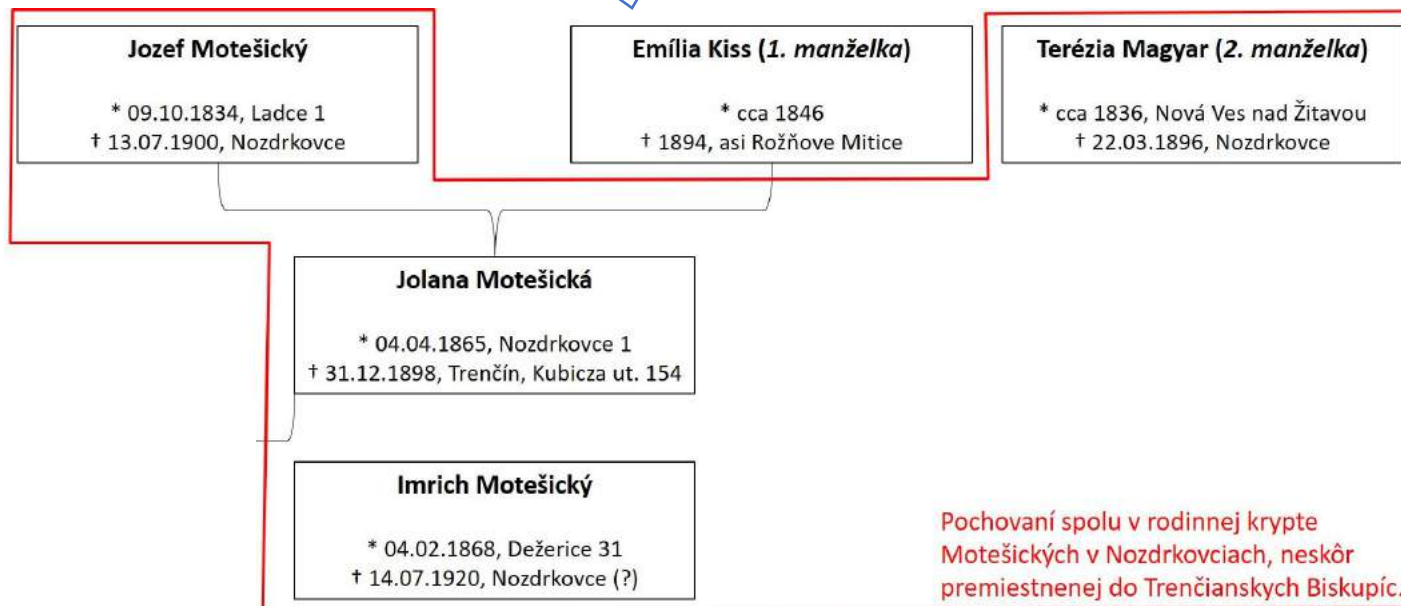
Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

Jozef Motešický sa musel s Emíliou Kiss (s ktorou mal dve deti) rozvieť.

Emília sa druhýkrát vydala za Rudolfa Eördögha a žila s ním v Rožňových Miticiach, kde je aj pochovaná.

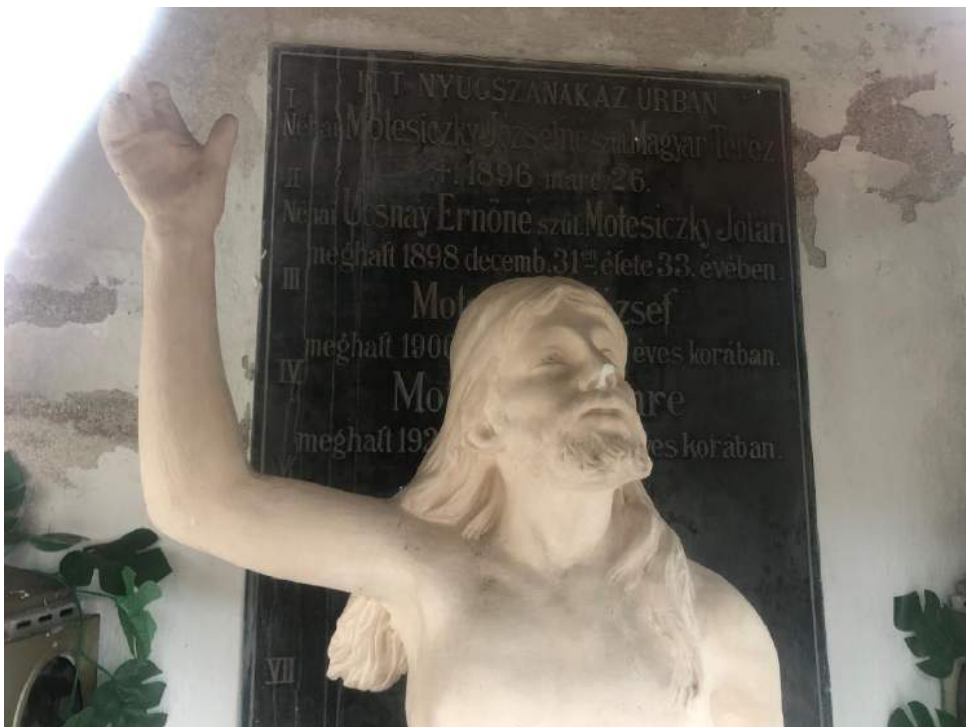

Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

Hrobka Motešických v
Trenčíne – Trenčianskych
Biskupiciach (*premiestnená z*
cintorína Nozdrkovce kvôli
výstavbe letiska)
(foto 2/2022)

Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

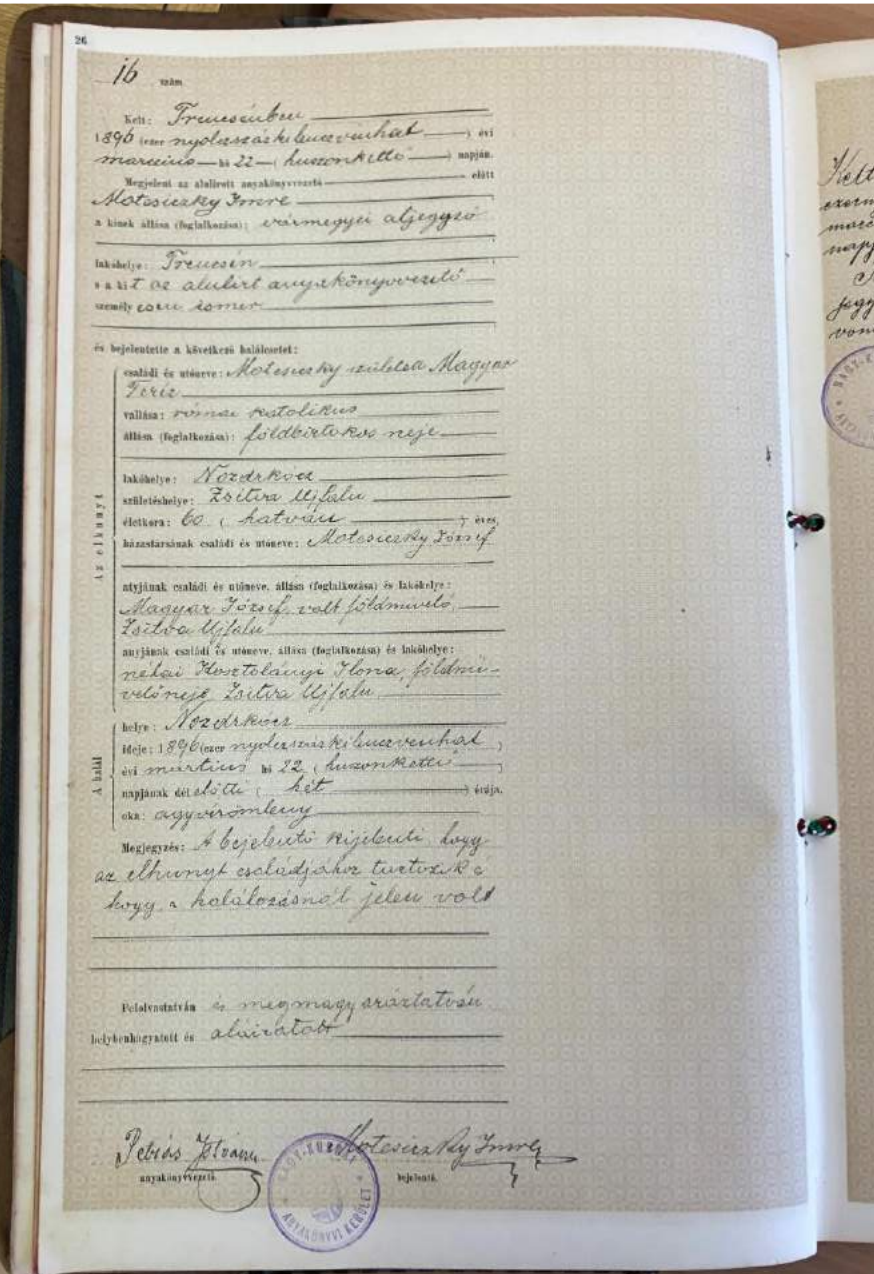
Hrobka Motešických v Trenčíne - Trenč. Biskupiciach, interiér (po grafickej úprave)

Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

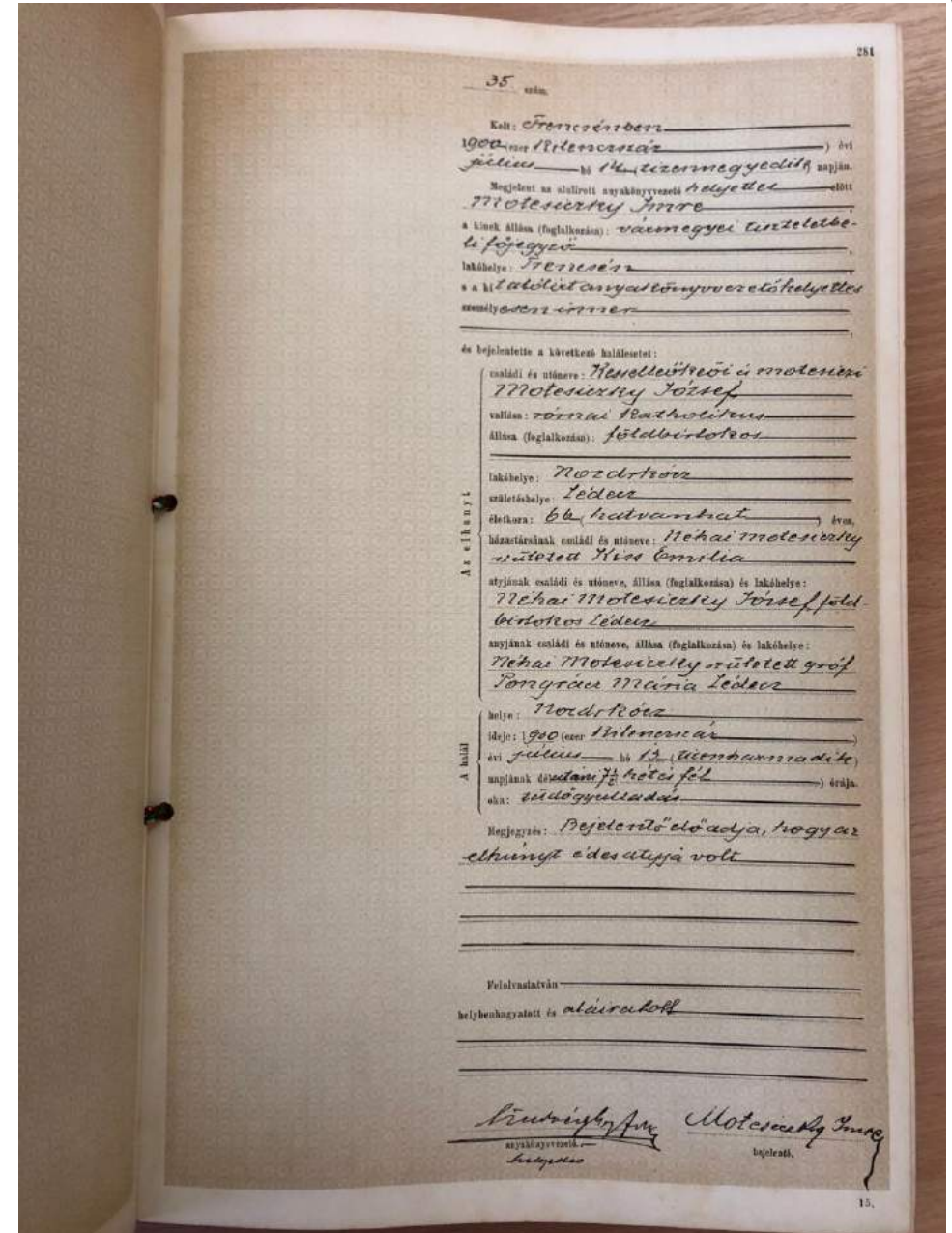

Hrobka Motešických v Trenčíne - Trenč. Biskupiciach, interiér (po grafickej úprave)

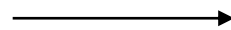
Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

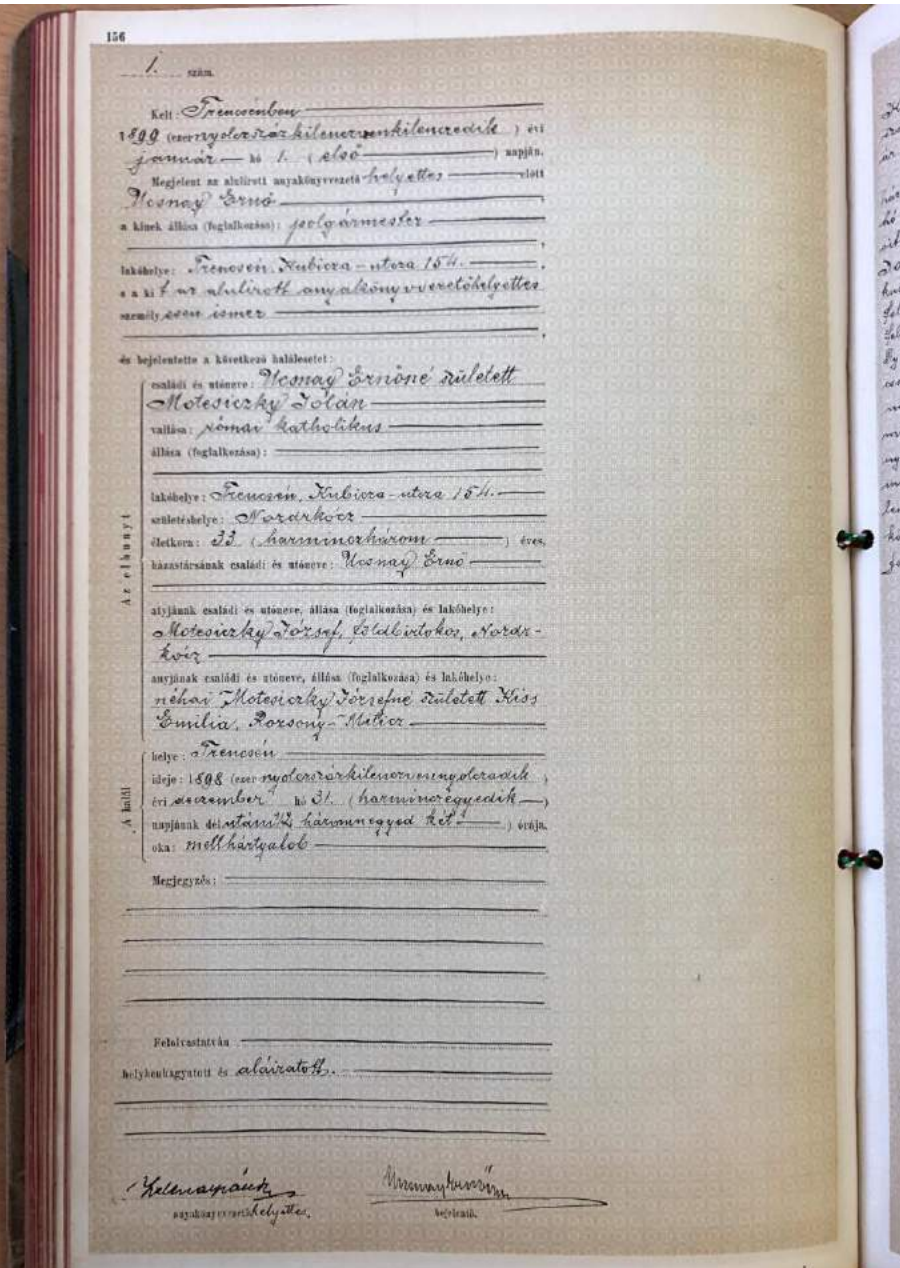
Úmrtie Terézie Magyar,
manželky Jozefa
Motešického,
matričný záznam, 1896
© Št. archív v Trenčíne

Úmrtie Jozefa
Motešického,
matričný záznam, 1900
© Št. archív v Trenčíne

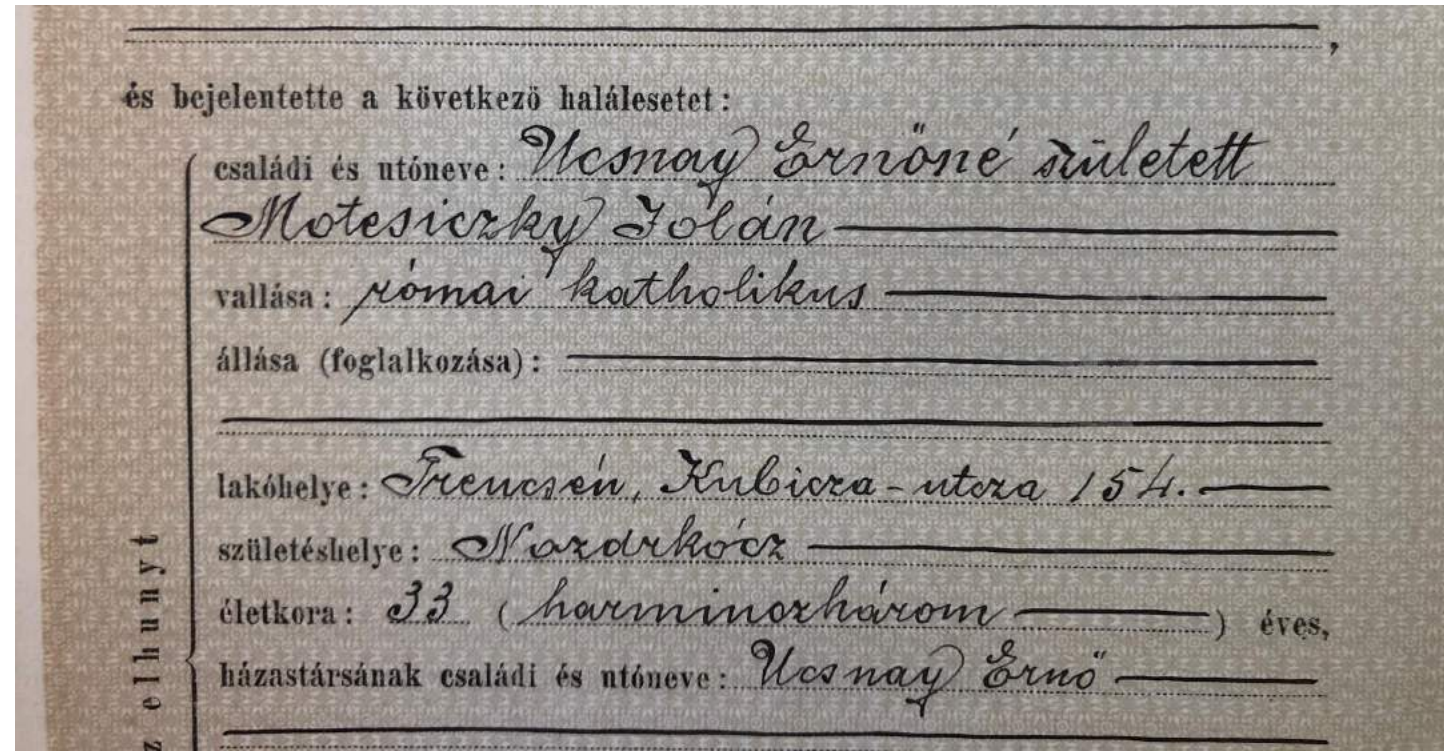
Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

Úmrtie Ilony Motešickej,
manželky Ernesta Ucsnaya,
matričný záznam, 1899
© Št. archív v Trenčíne

Úmrtie Ilony Motešickej, manželky Ernesta Ucsnaya,
matričný záznam, 1899, detail
© Št. archív v Trenčíne

Vetva Jozefa Motešického ml. (1834-1900)

Trenčín – Nozdrkovce; kúria Motešických z 1. pol. 19. stor.
Po 1. sv. vojne pozemky rozparcelované a kúria prerobená na byty.

Nozdrkovce - kúria Motešických (1972)

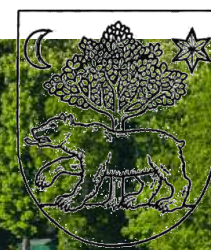

Nozdrkovce - kúria Motešických (2022)

Ladce

Kaštiele Motešických

Ladce

Motešice

© slovenskozneba.sk

Moravany nad Váhom © pnky.sk

Trstín

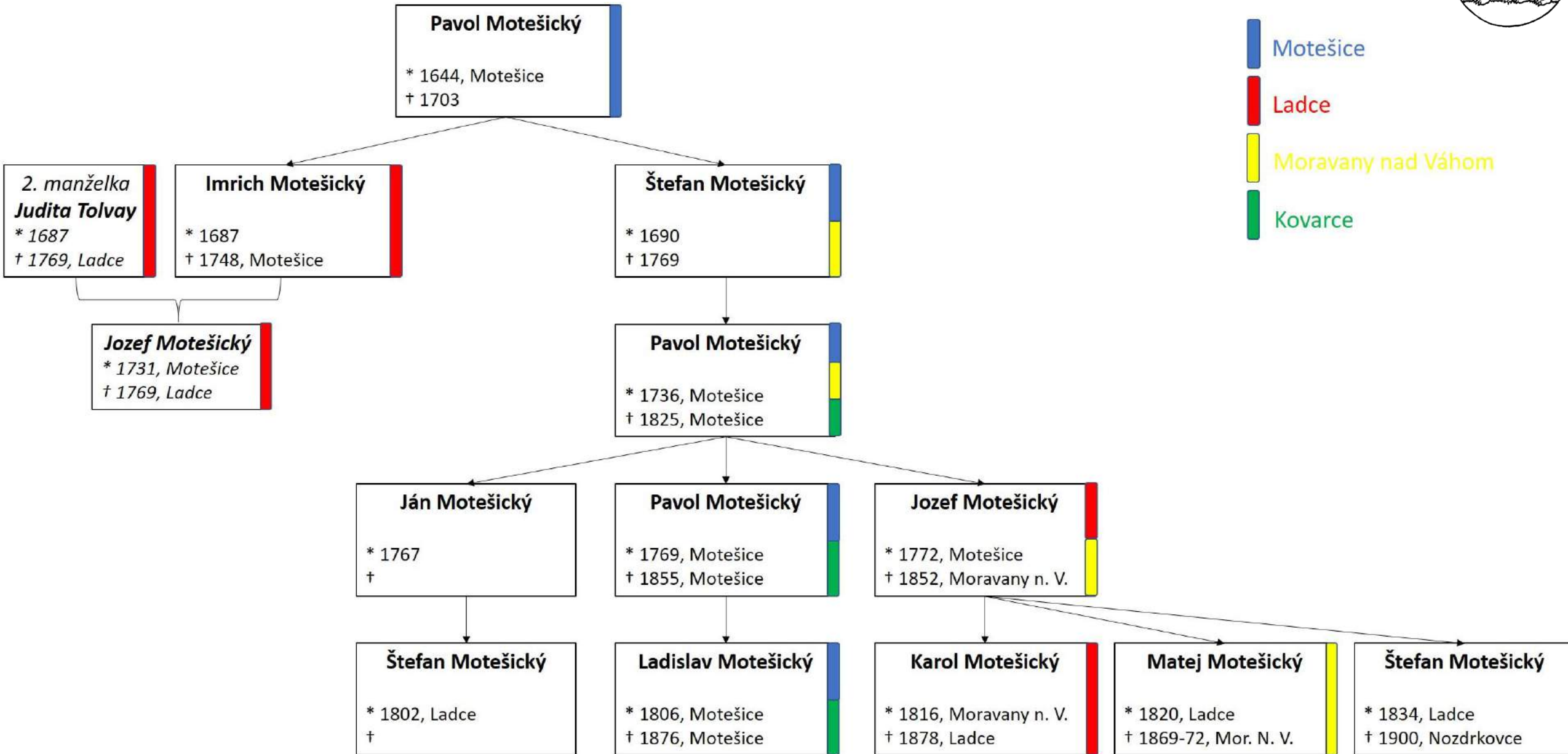
© obnova.sk

Kovarce

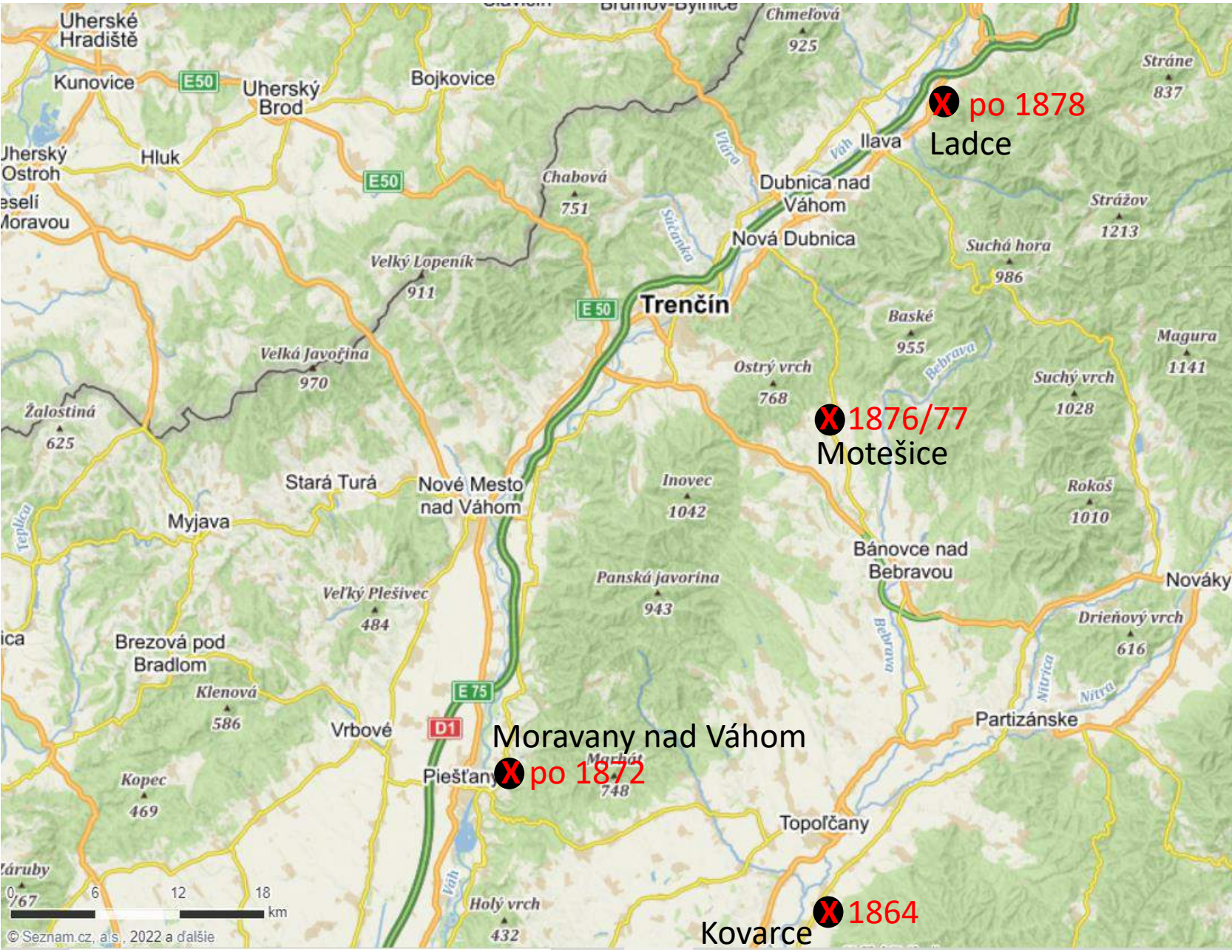
© mapio.net

Kaštiele Motešických

Majetková kríza, nástup nových elít

Predaj kaštieľov Motešickými:

Kovarce: 1864
Welhe & Wels

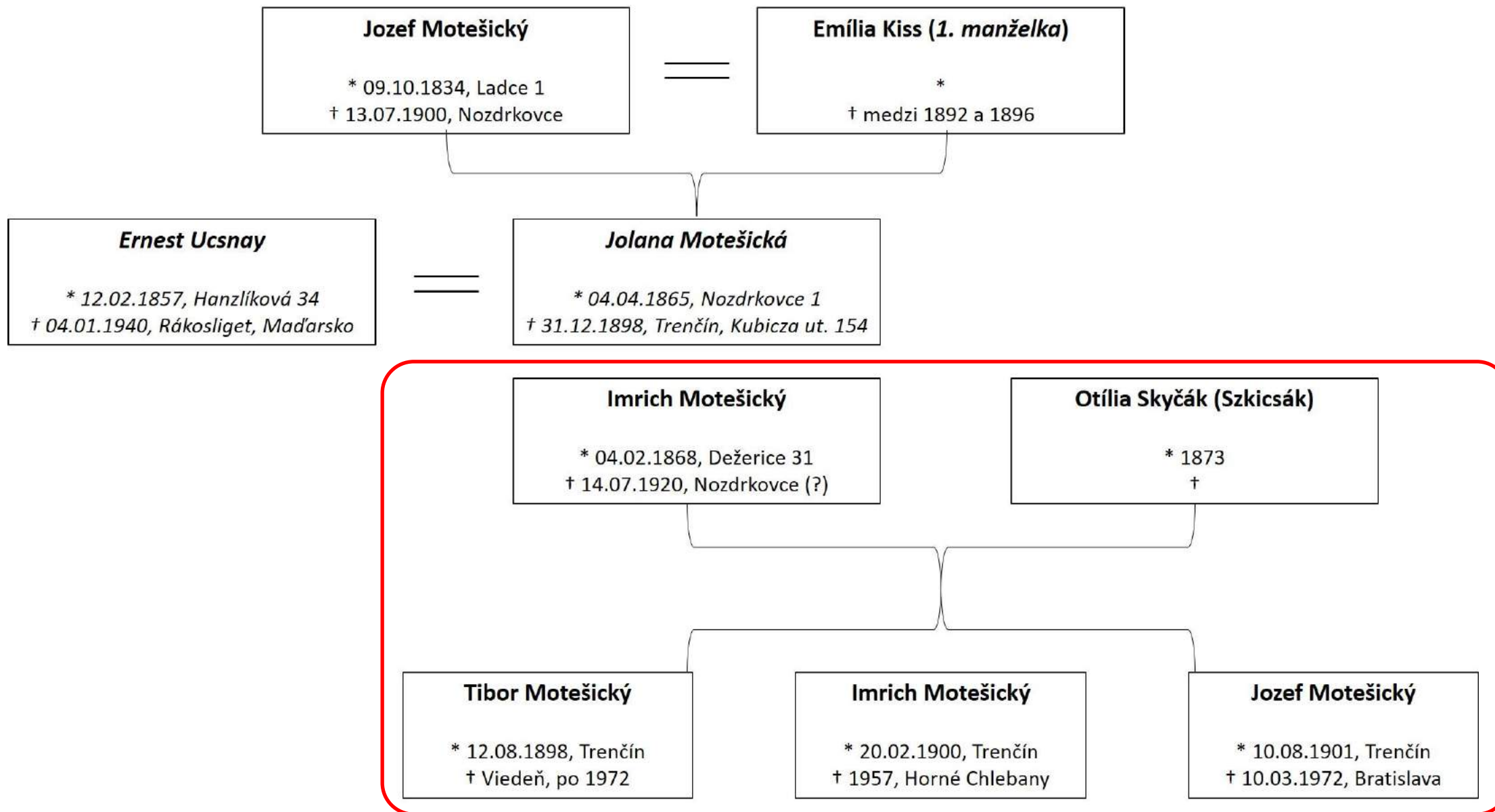
Moravany n. V.: po 1872
Kurt Zedtwitz

Motešice: 1876/77
gróf Jozef Zamoyski

Ladce: po 1878
barón Leopold Popper

Na príklade potomkov Jozefa Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

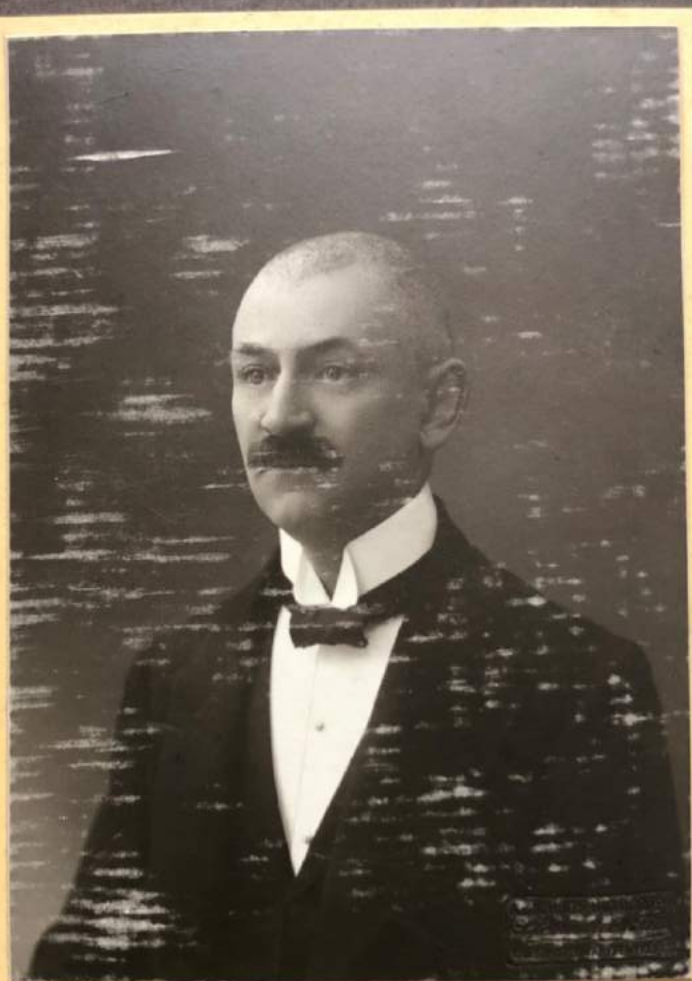
Na príklade potomkov Jozefa Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

Imrich Motešický 1868 – 1920

- trenčiansky vrchný sudca,
- príslušník politickej elity Trenčína začiatku 20. stor.,
- švagor mešťanostu (primátora) Ernesta Učnaja (Ucsnay),
- vlastník majetkov v Nozdrkovciach.

Motešický Imre A. Jr. U.
trencsényi főszolgabíró.

Uloženie:
Knížnica Trenčianskeho múzea v Trenčíne.

Na príklade potomkov Jozefa
Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

Synovia Imricha Motešického a Otílie Skyčák:

1) Dr. Tibor Motešický

Lekár - neurológ

Manželka: ***Anna Motešická***

Pôsobil a po roku 1972 zrejme aj zomrel vo
Viedni.

Málo informácií.

Na príklade potomkov Jozefa
Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

Synovia Imricha Motešického a Otílie Skyčák:

2) Dr. Imrich Motešický ml.

Manželka: *Elza Finka*

- dcéra Júliusa Finku,
statkára v Horných Chlebanoch.

Obaja pochovaní v rodinnej hrobke rodiny
Finka v Horných Chlebanoch, neďaleko
veľkostatku, ktorý vlastnili.

Mali dcéru *Lili*, ktorá sa vydala za Dr.
Tibora Mitického.

Na príklade potomkov Jozefa
Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

Synovia Imricha Motešického a Otílie Skyčák:

2) Dr. Imrich Motešický ml.

Foto Tomáš Michalík, 03/2022

Budova kaštieľa v Horných Chlebanoch, ktorý bol súčasťou veľkostatku, ktorý po smrti Júliusa Finku vlastnil jeho zať Imrich Motešický.

Motešickí v kaštieli bývali do roku 1952, kedy ich vysťahovali na majer „Mreža“ v Jacovciach.

Na príklade potomkov Jozefa
Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

Synovia Imricha Motešického a Otílie Skyčák:

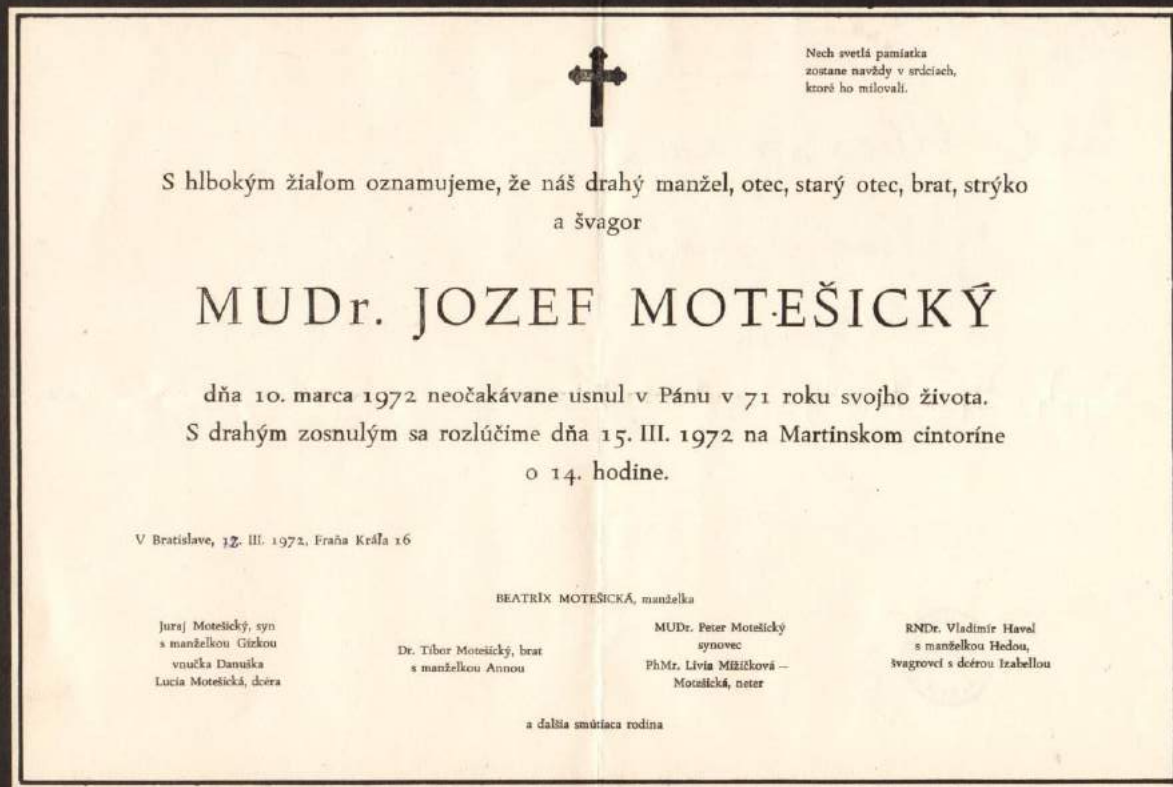
3) Dr. Jozef Motešický

Zubný lekár

Manželka: **Beatrix / Beatrica Motešická**
(rod. Kovalik)

- v archívnych dokumentoch
je uvedená medzi vysídlenými z Bratislavy
po roku 1945 (Akcia B)

Deti: **Juraj Motešický** (s manželkou
Gizelou, rod. Horváth mali dcéru Danielu)
Lucia Motešická (učiteľka)

Originál parte je uložený v Slovenskej národnej knižnici – Literárnom archíve.

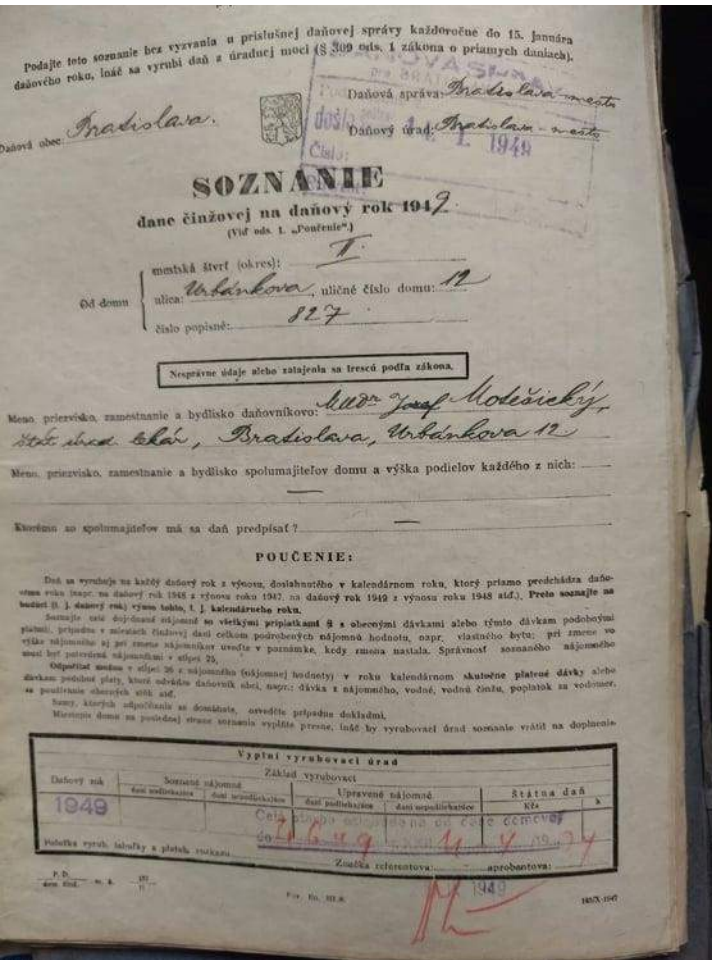
Na príklade potomkov Jozefa Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

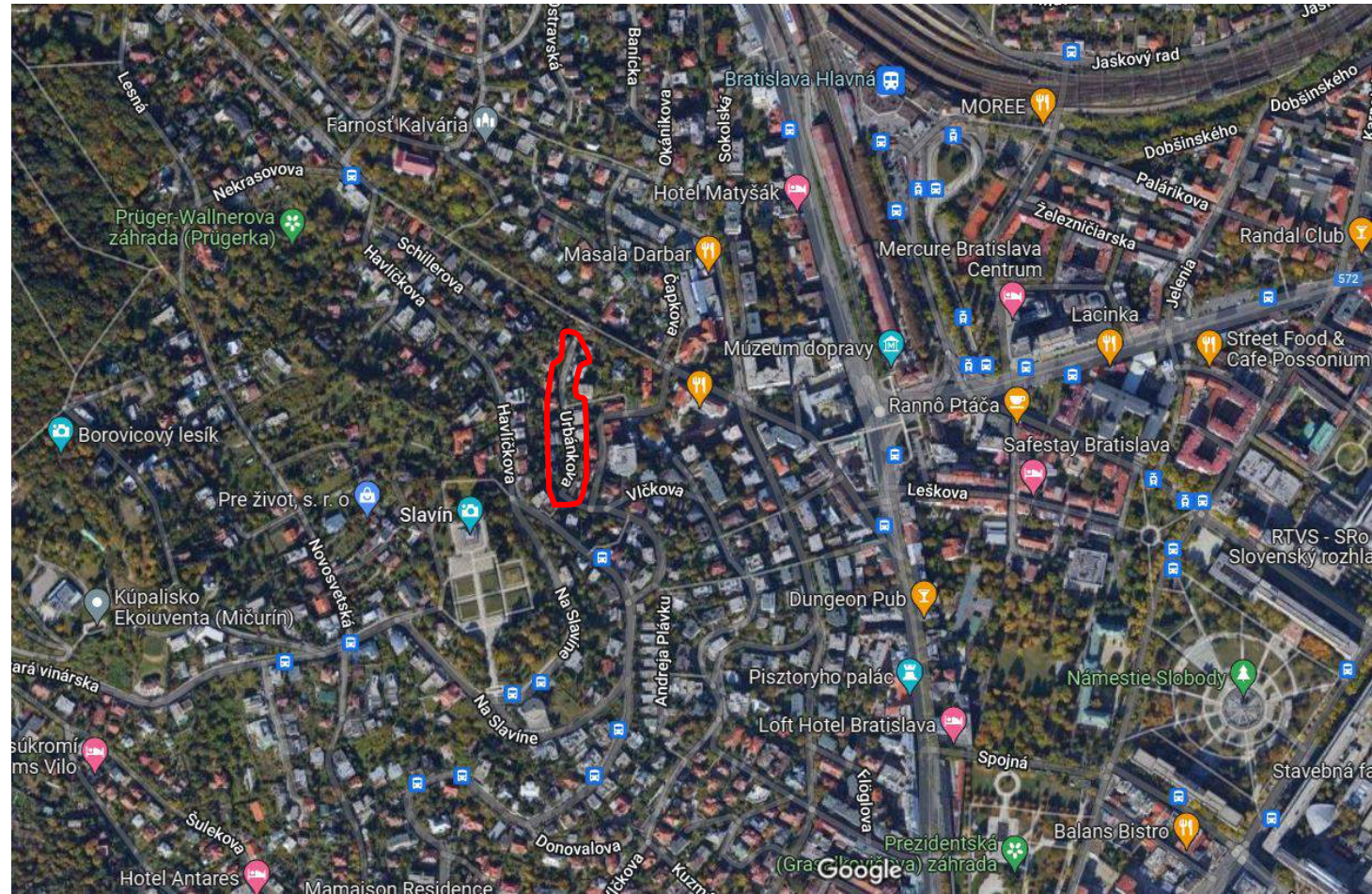
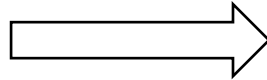
Synovia Imricha Motešického a Otílie Skyčák:

3) Dr. Jozef Motešický

Soznanie dane činzovej na daňový rok 1942

Bratislava,
Urbánkova 12

Na príklade potomkov Jozefa Motešického (1834 – 1900).

Motešickí v 20. storočí

Synovia Imricha Motešického a Otílie Skyčák:

3) Dr. Jozef Motešický

Stavebné povolenie na stavbu domu v Rajčanoch (1943)

Okresný úrad v Topoľčanoch.

Číslo: 3 E9424/1-2/10.
7/194

Topoľčany dňa 26. novembra 1943.

Predmet: Dr. Jozef Motešický, obyvateľ v Bratislave,
žiadosť o stavebné povolenie.

Výmer.

K žiadosti Dr. Jozefa Motešického z Bratislavy

Okresný úrad v Topoľčanoch podľa §§-ov 207-45. žup. stavebných stanov Nitrianskej župy číslo 25/1912 prot. 31.530/1911 adm. na podklade predložených a schválených plánov a po vypočítaní mienky obecnej stavebnej komisie, týmto udeľuje povolenie k prevedeniu stavby:
adaptáciu domu

so stavebným nákladom Ks 200.000.-

Stavenisko je v obci Rajčany na parc. čís. -

Toto povolenie sa udeľuje za presného dodržania dolu uvedených podmienok:

1./Adaptácia nech je prevedená podľa pripojených plánov, ktoré sa súčasne schvaľujú, 2./Elektrická inštalácia nech je prevedená podľa predpisov elektrotechnického sväzu a to tak, aby prírodné drôty boli vložené do Bergmanových položených trubiek, 3./Zhníle časti krovu, krytín, stropných trámov, obložkov a okien musia sa vymeniť, 4./Zachod necha je opatrený riadnou betonovou žumpou pokrytú betonovým pokloпом.

Stavebníkovia sa ukladá podľa §-u 148. zák. čís. 221/1924 Sb. z. a nar., aby pred započatím stavby složil u pokladnice Úradovne Robotnickej soc. poisťovne v Topoľčanoch záruku v sume Ks 2000.- za stavbu prevádzajúceho živnostníka Arch. A. Szönyiho, Bratislava.

O tom sa upovedomujú:

- 1.) Stavebník Dr. Jozef Motešický obyvateľ v Bratislave, Holečkova 12. so schváleným stavebným plánom.
- 2.) Obecny úrad v Rajčanoch prostredníctvom notariátu v Chynoranoch cieľom prevádzania dozoru.
- 3.) Úrad práce v Nitre.
- 4.) Úradovňa Robotnickej soc. poisťovne v Topoľčanoch.
- 5.) Robotnícka soc. poisťovňa v Bratislave.
- 6.) Daňová správa v Topoľčanoch.
- 7.) Daňový úrad v Topoľčanoch.
- 8.) _____
- 9.) _____
- 10.) _____
- 11.) _____
- 12.) _____

s tým, že proti tomuto výmeru môže podať odvolanie do 15. dní, počítajúc od jeho doručenia u Okresného úradu v Topoľčanoch na Župný úrad v Nitre.

NA STRÁŽI!

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Štátny archív v Nitre
pracovisko Archív Topoľčany
Pod Kalváriou 2140, 955 01 Topoľčany
- 1 -

okresný náčelník

OU v Chynoranoch
spis 4560/1943 adm

Okresný úrad

Záver

Motešickí sú jednou z vetiev rodu Diviackovcov; sú známi od pol. 15. storočia.

Patrili medzi vplyvnú a bohatú strednú trenčiansku šľachtu, členovia rodu zastávali významné politické funkcie v Trenčianskej stolici.

Vlastnili viacero panstiev a kaštieľov, najmä na západnom Slovensku.

Kaštieľ Ladce dal postaviť Imrich Motešický v 40. rokoch 18. storočia, jeho manželka Judita Tolvay dala pristavať kostol sv. Valentína a v kaštieli bývala so synom Jozefom a jeho manželkou Johanou von Herberstein do roku 1769. Na zač. 19. stor. kaštieľ obýva Ján Motešický a následne, v 20.-30. rokoch jeho brat Jozef Motešický. Posledným vlastníkom kaštieľa je Jozefov prvorodený syn Karol Motešický (†1878).

Najväčší vlastnícky rozmach Motešických v období medzi rokmi 1750 a 1850; v 2. pol. 19. stor. postupný úpadok a predaj významnejších majetkov.

Zdroje

Federmayer 2000 – F. Federmayer: Lexikón erbov šľachty na Slovensku I. Trenčianska stolica. Vyd. Hajko&Hajková, Bratislava, 2000, 332 s.

Holka 2006 – J. Holka: Pamäť jednej farnosti. Pohľad do histórie farnosti Motešice. Vyd. Motešice, 2006, 285 s.

Lipták 2003 – B. Lipták: Ladce. Vyd. Obecný úrad Ladce, 2003, 173 s.

Marek et al. 2006 – M. Marek et al.: Moravany and Váhom. Od najstarších čias pod dnešok. Vyd. Obec Moravany nad Váhom, 2009, 352 s.

Marek 2010 – M. Marek: Archivum Familiæ Motešický. Stredoveké listiny z archívu rodiny Motešickovcov.
Fontes rerum Slovacarum II. Vyd. Trnavská univerzita v Trnave, 2010, 468 s.

Papánek 1993 – F. Papánek: Šesť kníh môjho života. Vyd. Sliač, 1993, 430 s.

Pongrácz 2019 – D. Pongrácz: Atlas osobných pečatí I. Series nobilum. Heraldicko-genealogický lexikón.
Vyd. JUDr. Mikuláš Trstenský, vlastným nákladom, Bratislava, 2019, 1010 s.

Szluha 2006 – M. Szluha: Árva, Trencsén, Zólyom vármegye nemes családjai. Felvidéki családok I. kötet.
Vyd. Heraldika kiadó, Budapešť, 2006, 720 s.

www.familysearch.com

www.myheritage.com

www.hungaricana.hu

www.slovakiana.sk

www.mapire.eu

www.geni.com

Pod'akovanie

Štátny archív v Žiline so sídlom v Bytči

Štátny archív v Trenčíne (riaditeľ Mgr. Peter Brindza, PhD.)

Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Považská Bystrica

Štátny archív v Bratislave (Mgr. Marián Babirát)

Trenčianske múzeum v Trenčíne

Slovenská národná knižnica

Osobitné pod'akovanie patrí:

- Ministerstvu investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky,
- spoločnosti Silvia Da Col Heisar, s.r.o. (vlastník kaštieľa v Ladcoch),
- projektovým partnerom: obec Ladce,
Odborné učilište internátne v Ladcoch a
Høgskulen for grøen utvikling,
- Rímskokatolíckej cirkvi, farnosti Ladce.

Pod'akovanie

Táto prezentácia bola spracovaná v rámci projektu CLT01025, financovaným z Grantov EHP a Nórska a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky

MINISTERSTVO

**INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

www.eeagrants.sk